

Қазақстан Республикасы Денсаулық сактау министрлігі

ҰЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

ФУНКЦИОНАЛЬДЫҚ ДИАГНОСТИКА

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялдық технологиялар Республикалық орталығы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕҢГІЗГЕН**.

2 АЛҒАШ РЕТ ЕҢГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2009 ж. мемлекеттік білім беру стандарты на сәйкес «Функциональдық диагностика» мамандығы бойынша әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сактау министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қараша № 916 бүйрүгімен бекітілген.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарының бөлінуі	10
3. Қайта даярлау пәннің тақырыптық жоспарының ұлгісі және мазмұны	11
4. Біліктілікті арттыру пәннің тақырыптық жоспарының ұлгісі және мазмұны.	61
5. Оқу және оқыту әдістері	62
6. Клиникалық база	62
7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	63

Бұл ұлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сактау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтүуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Бұғынгі функциональдық диагностика қызметі емдеу-диагностикалық іс-әрекеттің барлық сатыларына енеді және жүрек-қантамыр жүйесінің, сыртқы тыныстың, орталық және шеткі нерв жүйесінің, сонымен қатар организмінің басқа да жүйесінің функциялық күйіне объективті тексеріс жүргізеді. Қазіргі функциональдық диагностика – замануиғылым мен техниканың соңғы жетістіктеріне негізделген зерттеудің дәстүрлі де, жаңа әдістерімен тығыз байланысты. XXI ғасырдың басында функциональдық диагностика әртүрлі диагностикалық әдістің көптеген түрлерін өзіне қосып алды, солардың ішінде жүрек-қантамыр жүйесінің ультрадыбыстық және допплерлік әдістері. Қазіргі функциональдық диагностика мамандардың компьютерлік жұмыс орнында алынған мәліметтерді өндеде, сактау және мұрағаттау үшін компьютерлік торда біріншай бірігуді талап ететін өз алдына қызмет атқаратын жеке жүйе болып табылады. КР денсаулық сактау аясындағы ұлттық реформа - когам денсаулығына және ұлттық экономикага закым тудыратын аурулармен сырқаттанатын науқастарды анықтау мен емдеуде тиімді әсер беретін көмектің жоғары технологияларымен қамтамасыз етуді мүмкіншілік жасайды. Сол аурулардың ішінде ауруларды анықтауда функциональдық диагностика мамандары арқылы жүзеге асыратын негізгі орын алғатын жүрек-қантамыр, нерв және тыныс алу жүйесі аурулары.

Пәннің мақсаты: дәлелді медицинаның қазіргі принциптеріне сәйкес кең таралған аурулар кезінде науқастардың жасына және жынысына қарамастан білікті функциональдық диагностика өткізу үшін тыңдармандар жаңа теориялық білімді және кәсіби іскерлікті, машиқтарды жетілдіру.

Пәннің міндеттері:

- балалар мен ересектерде кездесетін кардиологиялық, пульмонологиялық және неврологиялық таралған аурулардың функциональдық диагностикасы бойынша теориялық негіздер мен практикалық машиқтарды менгеру;
- емдеу-диагностикалық іс-шараларды өткізу кезінде дәрігерлік этика мен деонтология талаптарын сактауды үрлену;
- дәлелді медицина қагидаттары негізінде кәсіби шешім қабылдауды үрлену;
- халықпен, әріптестермен, әлеуметтік іс қызметкерлерімен өзара қатынас кезінде оларға сәйкес коммуникативті дәғдиларға машиқтануы кажет;
- өз жұмысын ұйымдастыруда менеджмент қагидаттарын қабылдауды үрлену;
- өз кәсіби қызметтің барысында өз білімі мен машиғын және үздіксіз кәсіби білімін жетілдіруге машиқтану;
- функциональдық диагностика жағдайында емделушілерге қызмет көрсету барысында моралдық-этикалық және құқықтық мәдени дәғдиларға машиқтану;
- алътизм, ракымдылық, көніл білдіру, жауапкершілік, шыншылдық және құпиялық қагидаттарын сактау сияқты кәсіби құндылықтарды ұстауга машиқтану;

21. Тихоненко В.М. Формирование клинического заключения по данным холтеровского мониторирования. – СПб.: АОЗТ Инкарт, 2008.
22. Ультразвуковые методы исследования магистральных артерий шеи и Вилли-зиева круга. Методы исследования в неврологии и нейрохирургии: рук-во для врачей. – М., 2007. – С. 146-209.
23. Функциональная диагностика в кардиологии: в 2 т. / под ред. Л.А. Бокерия, Е.З. Голуховой, А.В. Иваницкого. – М.: Изд-во НЦССХ им. А.Н. Бакулева РАМН, 2005.
24. Шиллер Ю. Практическая эхокардиография. – М., 2006.
25. Шиллер Н., Осипов М.А. Клиническая эхокардиография. – М.: Медицина, 2006.

Примечание:

* - Список литературы может обновляться ежегодно.

дополнительная:

1. Белкин А.А. Транскраниальная допплерография в интенсивной терапии: метод. рук. для врачей / А.А. Белкин, А.М. Алашеев, Н. Иношин. – Петропавловск: ИнтелТек, 2006. – 103 с.
2. Ватолин К.В. Ультразвуковая диагностика заболеваний головного мозга у детей. – М.: Видар-М, 2000. – 129 с.
3. Вейн А.М. и др. Вегетативные расстройства: Клиника. Диагностика. Лечение: рук. для врачей / под ред. А.М. Вейна. – М.: МИА, 2003. – 749 с.
4. Гузева В.И. Эпилепсия и неэпилептические пароксизмальные состояния у детей. – М.: МИА, 2007. – 568 с.
5. Зенков Л.Р. Непароксизмальные эпилептические расстройства: рук. для врачей. – М.: МЕДпресс-информ, 2007. – 280 с.
6. Илюхина В.А. Мозг человека в механизмах информационно-управляющих взаимодействий организма и среды обитания (к 20-летию лаборатории физиологии состояний). – СПб.: Изд. Ин-та мозга человека РАМ, 2004. – 326 с.
7. Зыков В.П., Ширеторова Д.Ч., Шадрин В.Н. и др. Методы исследования в детской неврологии: учеб. пособие / под ред. Д.Ч. Зыкова. – М.: Триада-Х, 2004. – 112 с.
8. Методы исследования в неврологии и нейрохирургии: рук. для врачей / сост. Е.И. Гусев и др. – М.: Нолидж, 2000. – 330 с.
9. Старшов А.М. Реография для профессионалов. Методы исследования сосудистой системы / А.М. Старшов, И.В. Смирнов. – М.: Познавательная книга пресс, 2003. – 80 с.
10. Шахнович В.А. Ишемия мозга. Нейросонология. – М.: АСТ, 2002. – 305 с.
11. Зотов Д.Д., Гротова А.В. Современные методы функциональной диагностики в кардиологии: учебное пособие. – СПб, 2006.
12. Иванов Л.Б., Макаров В.А. Лекции по клинической реографии. – М.: Научно-мед. фирма МБН, 2007.
13. Кольцун С.С, Массарыгин В.В. Справочный материал по исследованию внешнего дыхания: учебное пособие. – М.: МОНИКИ, 2007.
14. Клиническая допплерография окклюзирующих поражений артерий мозга и конечностей. – М.: Изд-во НЦССХ им. Бакулева, 2007.
15. Кудряшев В.Э., Иванов СВ., Белецкий Ю.В. Количественная оценка нарушений кровообращения (пробы с физ. нагрузкой). – М.: Медицина, 2005.
16. Макаров В.А., Иванов Л.Б., Сахно Ю.Ф. Реовазография. – М.: РМАПО, 2007.
17. Медведев М.М. Холтеровское мониторирование в определении лечебной тактики при нарушениях ритма сердца (лекция). – СПб.: АОЗТ Инкарт, 2006.
18. Ольбинская Л.И., Ханаев Б.А. Суточное мониторирование артериального давления в диагностике и лечении артериальных гипертензий: рук-во для врачей. – М.: ММА им. И.М. Сеченова, 2007.
19. Реоэнцефалография. Методы исследования в неврологии и нейрохирургии: рук-во для врачей. – М., 2009. – С. 138-145.
20. Рябыкина Г.В., Соболев А.В. Вариабельность ритма сердца. – М., 2008.

- командада жұмыс істей білу және басшылық сапасын бекіту.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері**Тындарман:**

- ересектер мен әртүрлі жастагы балаларды зерттеуде электрокардиограф, реограф, электроэнцефалограф, эхоэнцефалограф, миограф, спирограф, ультразбысты диагностика аппараты, пневмотахометр, велоэргометр, холтер мониторы, плеизмографтың және алынатын мәліметтер сапасына әсер ететін басқарудың барлық компоненттерінің эксплуатация ережелерін;
- ересектер мен әртүрлі жастагы балаларда барлық стандартты жалғауларда электрокардиографиялық зерттеулер жүргізу әдістері мен мәліметтердің нормадағы көрсеткіштерін;
- ересектер мен әртүрлі жастагы балаларда физикалық үстемелермен (VELOЭРГОМЕТРИЯ, ТРЕДМИЛЭРГОМЕТРИЯ) электрокардиографиялық сынамаларды қою нұсқаулары мен нормадағы көрсеткіштерін;
- ересектер мен әртүрлі жастагы балаларда фармакологиялық электрокардиографиялық сынамалармен электрокардиографиялық зерттеулерді қою нұсқаулары және нормадағы көрсеткіштерін;
- әртүрлі патологиялық жағдайларда (миокард инфаркті, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі боліктерінің шектен тыс қызметі және гипертрофиясы) ЭКГ мәліметтерінің өзгерісін;
- ересектер мен әртүрлі жастагы балаларда эхокардиографиялық зерттеулер жүргізу әдістемесі мен нормадағы көрсеткіштерін;
- ересектер мен әртүрлі жастагы балаларда эхокардиографиялық көріністерді: жүректің туа біткен ақаулары, жүрек пен ірі қан тамырлардың патологиялық жағдайлары, жүректің аневризмасы, гипертрофиялық кардиомиопатия, эндокардит, жүректің ісіктері, кардиоэмболиялық асқынудардың көздері, колқа аневризмасы және диссекациясы, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер;
- ересектер мен әртүрлі жастагы балаларда Холтер бойынша артериялық қысымның тәуелікті мониторингін және ЭКГ жүргізу әдістемесі мен нормадағы көрсеткіштерін;
- онеш арқылы эхокардиографиялық зерттеулер жасау әдістемесін, осы зерттеулермен корреляцияланатын басқа кардиоваскулярлық әдістерді (ядролы-магнитті-резонансты томография, жүрек күйстарының катетеризациясы және т.б.);
- алынған эхокардиографиялық мәліметтердің сандық және сапалық талдауын жүргізу принципін;
- стресс-эхокардиографияны, көрсетімдерін, карсы көрсетімдерін, сезімталдығын, әдістің спецификасын, әдістемесін, стресс-факторды тандауды, зерттеу хаттамасын, нәтижелерін түсіндіруді;
- ересектер мен әртүрлі жастагы балаларда компьютерлік спирография жүргізу принциптерін, нормативтік көрсеткіштерін және нәтижелерін талдауды;

- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда бронхобструкцияның қайталануын тексеру мақсатында фармакологиялық және үстемелі сынамалар өткізу принциптерін;
- спироэргометрияны өткізу принциптерін, өткізу әдістемесін және нәтижелерін бағалауды;
- обструктивті және рестриктивті сыртқы тыныс алу функциялары көрсеткіштерінің өзгерісін;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда ЭХО-энцефалографияны өткізу принциптерін, ережелерін, нормативті көрсеткіштерін;
- мидың ауқымды процестерінде, гипертензиялық синдромда және т.б. ЭхоЭГ көрсеткіштерінің өзгерісін;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электроэнцефалография өткізу принциптерін, ережелерін және нормативті көрсеткіштерін;
- ересектер мен балалардың әртүрлі патологиялық жағдайларында ЭКГ көрсеткіштерінің өзгерістерін;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда мидың және басқа ағзалардың қантамырларының реовазографиясын өткізу принциптерін және ережелерін;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда кездесетін әртүрлі патологиялық жағдайларда (әртүрлі қантамырлардың гипо- және гипертонусы, қанмен толығуы, веналық ағыстардың бұзылыстары) реовазография көрсеткіштерінің өзгерісін;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электромиографияны өткізу әдістемесін және нормативті көрсеткіштері мен патологиялық өзгерістерін білуі тиіс.

Тындарман:

- миокард ишемиясы мен инфарктінде, миокардитте, жүректің әртүрлі бөліктерінің шектен тыс қызметі мен гипертрофиясында электрокардиографиялық зерттеулер жүргізуді және мәліметтерін түсіндіруді;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға эхокардиографиялық зерттеулер жүргізуді және қарыншалар функциясы мен гемодинамикасының, жүректің барлық қақпакшаларының, соның ішінде протезделген қақпакшалар (кысым градиенттін, көлемін, регургитациялайтын тамшы көлемін, тиімді регургитациялайтын тесіктің көлемін өлшеу) функцияларының сандық көрсеткіштерін бағалауды;
- жүрек қақпакшалары функциясына көрсетілетін хирургиялық әрекеттердің нәтижелерін бағалауды;
- жүректің туа біткен ақауларын диагностикалауды және ЖТА кезінде жасалынатын хирургиялық әрекеттердің көрсетімдерін анықтауды;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға эхокардиографиялық зерттеулер жүргізуді және жүрек пен ірі қантамырлардың патологиялық өзгерістерінің (жүрек аневризмасы, гипертрофиялық кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ішіндең ісіктер, кардиоэмболия көздері, қолқа аневризмасы мен диссекациясы

8 Список рекомендованной литературы*

На русском языке

основная:

1. Новые методы электрокардиографии под редакцией: С.В. Грачева, Г.Г. Иванова, Новые методы электрокардиографии / под ред. С.В. Грачева, Г.Г. Иванова, А.Л. Сыркина. – М.: Техносфера, 2007. – 550 с.
2. Какорина Е.П. Развитие функциональной диагностики в рамках реализации приоритетного национального проекта в сфере здравоохранения / сборник «Технологии функциональной диагностики в современной клинической практике» / материалы 8 всероссийской научно-практической конференции по функциональной диагностике 17-18 апреля 2007. – С. 3
3. Ткаченко С.Б., Берестень Н.Ф., Федорова С.И., Пронина В.П., Барвинченко Л.И. Современный подход к обучению врача функциональной диагностики: сборник РМАПО. – 2005.
4. Стручков П.В., Абалмасов В.Г. Ультразвуковая диагностика основных заболеваний сердца. – М., 2004.
5. Зубкова В. Ультразвуковая допплерография магистральных артерий головы и конечностей. – М., 2004.
6. Основы техники безопасности и санитарно-противоэпидемического режима в отделении функциональной диагностики. – М., 2005.
7. Спирометрия: учебно-методическое пособие. – М., 2006. – 47 с.
8. Стресс-эхокардиография с чреспищеводной электрической стимуляцией предсердий. – М., 2008. – 48 с.
9. Доплеровское ангиосканирование в диагностике сосудистых заболеваний. – М., 2010. – 75 с.
10. Зенков Л.Р. Клиническая электроэнцефалография (с элементами эпилептологии): рук. для врачей. – М.: МЕДпресс-информ, 2004. – 367 с.
11. Кушаковский М.И., Журавлева Н.Б. Атлас электрокардиограмм (аритмии и блокады сердца). – СПб.: Фолиант, 2007.
12. Кубергер М.Б. Руководство по клинической электрокардиографии детского возраста. – Л.: Медицина, 2006.
13. Кушаковский М.С., Журавлева Н.Б. Аритмии и блокады сердца: атлас электрокардиограмм. – Л.: Медицина, 2007.
14. Клиническое руководство по ультразвуковой диагностике. Т. 5 / под ред. В.В. Митькова, В.А. Сандрикова. – М.: Видар, 2006.
15. Орлов В.Н. Руководство по электрокардиографии. – М.: Мед. информационное агентство, 2007.
16. Осколкова М.К., Куприянова О.О. Электрокардиография у детей. – М.: Медицина, 2006.
17. Осколкова М.К. Функциональные методы исследования системы кровообращения у детей. – М.: Медицина, 2008.
18. Макаров Л.М. Холтеровское мониторирование. – М.: Медпрактика, 2008.

	забрюшинного пространства	диагностика заболеваний селезенки. Диагностические манипуляции под контролем ультразвука. Ультразвуковая диагностика в нефрологии.
3	Ультразвуковая диагностика заболеваний органов эндокринной системы	Ультразвуковая диагностика заболеваний щитовидной железы. Ультразвуковая диагностика заболеваний молочной железы. Ультразвуковая диагностика заболеваний предстательной железы и органов мошонки.
Итого: 66 часов		

4.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Проведение и интерпретация результатов функционального обследования.
4	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
5	Работа в библиотеке, Интернете.
Итого: 18 часов	

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: курация больных, ведение медицинской документации, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа слушателя (СРС): курация больных в палатах, на амбулаторном приеме и на дому, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй болезни, подготовка презентаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах.

6 Клиническая база

Отделения функциональной диагностики, функционально-клинические лаборатории, приемный покой стационаров.

- және перикард аурулары) функциональдық салдарын бағалау және хирургиялық операциялар көрсетімдерін анықтауды;
- механикалық қосымша айналымды қондырғылардың орналасу орны мен қызметін бағалауды;
- өнеш арқылы негізгі экокардиографиялық зерттеулер өткізу үшін сұнгі енгізуді және тиімді позициясын тандауды;
- өнеш арқылы және қарынша арқылы айнада көрінген жүректің құрылымдары мен функциясының патологиялық өзгерістерін анықтауды;
- артефакттарды анықтауды;
- экокардиографиялық алынған мәліметтерге сандық және сапалық талдау өткізуді;
- стресс-экокардиография өткізуді және алынған нәтижелерін түсіндіруді;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға компьютерлік спирография өткізуді және алынған нәтижелерін түсіндіруді;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда бронхообструкцияның қайталануын тексеру мақсатында фармакологиялық және үстемелі сынамалар өткізу принциптерін;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда спироэргометрияны өткізуді және нәтижелерін түсіндіруді;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда эхоэнцефалографияны өткізуді және нәтижелерін түсіндіруді;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда ЭКГ зерттеуді өткізуді және нәтижелерін түсіндіруді;
- Холтер бойынша артериялық қысымның тәуліктік мониторингін өткізу және нәтижелерін түсіндіруге;
- Холтер бойынша ЭКГ тәуліктік мониторингін өткізу және нәтижелерін түсіндіруге;
- ЭхоКГ және контрастты ЭхоКГ өткізу және нәтижелерін түсіндіруге;
- шеткі қантамырлардың ультрадыбысты доплерографиясын (УДДГ) өткізу және нәтижелерін түсіндіруге;
- шеткі қантамырлардың жағдайын бакылауга;
- өнеш арқылы электрофизиологиялық зерттеулер (ӨАЭФЗ) өткізу;
- допплер-зерттеулерімен бірге трансторакальды экокардиоскопия өткізу;

Тындарман:

- емделушілермен, олардың туыстарымен, әріптестермен сенімді қарым-қатынас құруға;
- стандартты және қосымша ЭКГ жасауға және нәтижелерін түсіндіруге;
- фармакологиялық және үстемелі сынамалар көмегімен стандартты және қосымша жалғамалар бойынша ЭКГ жасауға және нәтижелерін түсіндіруге;
- Холтер бойынша артериялық қысымның тәуліктік мониторингін өткізу және нәтижелерін түсіндіруге;
- Холтер бойынша ЭКГ тәуліктік мониторингін өткізу және нәтижелерін түсіндіруге;
- ЭхоКГ және контрастты ЭхоКГ өткізу және нәтижелерін түсіндіруге;
- шеткі қантамырлардың ультрадыбысты доплерографиясын (УДДГ) өткізу және нәтижелерін түсіндіруге;
- шеткі қантамырлардың жағдайын бакылауга;
- өнеш арқылы электрофизиологиялық зерттеулер (ӨАЭФЗ) өткізу;
- допплер-зерттеулерімен бірге трансторакальды экокардиоскопия өткізу;

- өңеш арқылы ЭХОКГ өткізуге;
- бронхолитикалық және бронхты өршітетін заттармен компьютерлік спирографияны өткізуге және нәтижелерін түсіндіруге;
- пикфлоуметрияны өткізуге және нәтижелерін түсіндіруге;
- плевралдық куысты ультрадыбысты зерттеуге және нәтижелерін түсіндіруге;
- электроэнцефалография өткізуге және нәтижелерін түсіндіруге;
- реоэнцефалография өткізуге және нәтижелерін түсіндіруге;
- электромиография өткізуге және нәтижелерін түсіндіруге;
- науқастың өміріне қауіп төнген жағдайда (кардиогенді шок, бронхоспазмдық синдром, гипертониялық криз, жүрек ыргағының бұзылсы, ангинозды статус, жүректің жіті жетіспеушілігі) диагностика жүргізуге және шұғыл көмек көрсетуге **машықтануы** қажет.

6	Проведение и интерпретация результатов суточного мониторирования ЭКГ по Холтеру у детей.
7	Проведение и интерпретация результатов ЭхоКГ и контрастной ЭхоКГ у детей.
8	Проведение и интерпретация результатов компьютерной спирографии с бронхолитическими и бронхопровакационными средствами у детей.
9	Проведение и интерпретация результатов пикфлоуметрии у детей.
10	Проведение и интерпретация результатов ультразвукового исследования плевральных полостей у детей.
11	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
12	Работа в библиотеке, Интернете.
Итого: 18 часов	

2 Пән сағаттарының болінуі

Терапиялық бейін мамандықтар бойынша алғашқы білім деңгейі және жұмыс өтілі бар мамандарды қайта даярлау

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабактар	
Ішкі аурулар	-*/90**	-*/10**	-*/80**	-*/45**
Балалар аурулары	-*/90**	-*/10**	-*/80**	-*/45**
Неврологиядағы функциональдық диагностика	72	12	60	36
Балалар неврологиясындағы функциональдық диагностика	72	12	60	36
Кардиологиядағы функциональдық диагностика	72	8	64	36
Пульмонологиядағы функциональдық диагностика	72	8	64	36
Балалар пульмонологиясы мен кардиологиясындағы функциональдық диагностика	36	6	30	18
Сағаттардың жалпы саны	324*/504**	46*/66**	278*/438**	162*/252**

Ескертуе:

* - клиникалық мамандықтар бойынша алғашқы білім деңгейі және жұмыс өтілі бар мамандар үшін;

4 Примерный тематический план и содержание тематики дисциплин повышения квалификации

Актуальные проблемы функциональной диагностики

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
1	Современные технологии в функциональной диагностике.
2	Ультразвуковая диагностика заболеваний органов брюшной полости и забрюшинного пространства.
3	Ультразвуковая диагностика заболеваний органов эндокринной системы.
Итого: 6 часов	

4.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Современные технологии в функциональной диагностике	Современные сведения по основным информативным методикам. Данные о соотношении и сочетании различных методов между собой. Оптимальные алгоритмы установления диагноза, пределы и возможности методик.
2	Ультразвуковая диагностика заболеваний печени и желчного пузыря. Ультразвуковая диагностика заболеваний поджелудочной железы. Ультразвуковая диагностика заболеваний желудка и кишечника. Ультразвуковая	Ультразвуковая диагностика заболеваний печени и желчного пузыря. Ультразвуковая диагностика заболеваний поджелудочной железы. Ультразвуковая диагностика заболеваний желудка и кишечника.

4	Проведение и интерпретация результатов ЭКГ по стандартным и дополнительным отведениям с фармакологическими и нагрузочными пробами.
5	Проведение и интерпретация результатов суточного мониторирования артериального давления по Холтеру.
6	Проведение и интерпретация результатов суточного мониторирования ЭКГ по Холтеру.
7	Проведение и интерпретация результатов ЭхоКГ и контрастной ЭхоКГ.
8	Проведение и интерпретация результатов ультразвуковой допплерографии (УЗДГ) периферических сосудов.
9	Оценка состояния периферических сосудов.
10	Чрезпищеводное электрофизиологическое исследование (ЧПЭФИ).
11	Трансторакальная эхокардиоскопия с допплер-исследованием. Чрезпищеводная ЭХОКГ.
12	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
13	Работа в библиотеке, Интернете.
Итого: 36 часов	

Функциональная диагностика в пульмонологии

1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Проведение и интерпретация результатов компьютерной спирографии с бронхолитическими и бронхопривационными средствами.
4	Проведение и интерпретация результатов пикфлюметрии.
5	Проведение и интерпретация результатов ультразвукового исследования плевральных полостей.
6	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
7	Работа в библиотеке, Интернете.
Итого: 36 часов	

Функциональная диагностика в детской кардиологии и пульмонологии

1	Курация больных детей в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Проведение и интерпретация результатов ЭКГ по стандартным и дополнительным отведениям у детей.
4	Проведение и интерпретация результатов ЭКГ по стандартным и дополнительным отведениям с фармакологическими и нагрузочными пробами у детей.
5	Проведение и интерпретация результатов суточного мониторирования артериального давления по Холтеру у детей.

** - медицина-биологиялық мамандықтар бойынша (интернатураны өтпеген) алғашқы білім деңгейі және жұмыс өтілі бар мамандар үшін.

Біліктілікті арттыру

Тақырыбы	Аудиториялық сағаттар			ТОЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабактар	
Актуальные проблемы функциональной диагностики	72	12	60	36

3 Қайта даярлау пәннің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Ішкі аурулар	
		Барлығы: 10 сағат	Балалар аурулары
1	Кардиологияның өзекті мәселелері.	Балалар мен ересектердегі кардиологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.	Балалар мен ересектердегі кардиологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
2	Ревматологияның өзекті мәселелері.	Балалар мен ересектердегі ревматологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.	Балалар мен ересектердегі ревматологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
3	Пульмонологияның өзекті мәселелері.	Балалар мен ересектердегі пульмонологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.	Балалар мен ересектердегі пульмонологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
4	Эндокринологияның өзекті мәселелері.	Балалар мен ересектердегі эндокринологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.	Балалар мен ересектердегі эндокринологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
5	Гастроэнтерологияның өзекті мәселелері.	Балалар мен ересектердегі гастроэнтерологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.	Балалар мен ересектердегі гастроэнтерологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
6	Нефрологияның өзекті мәселелері.	Балалар мен ересектердегі нефрологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.	Балалар мен ересектердегі нефрологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
7	Аллергология мен иммунологияның өзекті мәселелері.	Балалар мен ересектердегі аллергология мен иммунологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.	Балалар мен ересектердегі аллергология мен иммунологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
8	Гематологияның өзекті мәселелері.	Балалар мен ересектердегі гематологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.	Балалар мен ересектердегі гематологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.

6	Балалар мен ересектердегі нефрологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
7	Балалар мен ересектердегі аллергологиялық ауруларды және иммунологиялық жағдайларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
8	Балалар мен ересектердегі гематологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі әдістері.
Барлығы: 10 сағат	
Неврологиядағы функциональдық диагностика	
1	Емдеу-профилактикалық мекемелерде және диагностикалық орталықтарда нерв жүйесінің функциональдық диагностикасы кабинеттерінің жұмысын үйымдастыру.
2	Нерв жүйесінің функциональдық диагностикасына арналған аппаратуралардың жіктелуі және метрологиялық сипаттамасы.
3	Нерв жүйесінің клиникалық анатомиясы мен физиологиясы.
4	Нерв жүйесінің физиологиясы, нейрофизиологиялық зерттеу әдістері.
5	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: ми қанайналымының бұзылуы, церебральдық гипертониялық криз. Функциональдық диагностика алгоритмі.
6	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: субарахноидальдық қан құйылу, геморрагиялық, ишемиялық инсульт. Функциональдық диагностика алгоритмі.
7	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: ірі қантамырлардың бітеліп қалу синдромы, ми-қантамырдың созылмалы жеткіліксіздігі. Функциональдық диагностика алгоритмі.
8	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: әртүрлі жаста кездесетін невроздар мен неврозтипес жағдайлар. Функциональдық диагностика алгоритмі.
9	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: құрысқақ синдромы. Функциональдық диагностика алгоритмі.
10	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: эпилепсия (қояншық). Функциональдық диагностика алгоритмі.
11	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: мидағы ауқымды процесстер. Функциональдық диагностика алгоритмі.
Барлығы: 12 сағат	

13	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
14	Дежурства в отделении.
15	Дежурства в приемном покое.
16	Работа в библиотеке, Интернете.
Итого: 45 часов	
Неврология с функциональной диагностикой	
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Проведение и интерпретация результатов эхоэнцефалографии.
4	Проведение и интерпретация результатов электроэнцефалографического исследования.
5	Проведение и интерпретация результатов реовазографического исследования головного мозга.
6	Проведение и интерпретация результатов электромиографии.
7	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
8	Работа в библиотеке, Интернете.
Итого: 36 часов	
Детская неврология с функциональной диагностикой	
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Проведение и интерпретация результатов эхоэнцефалографии.
4	Проведение и интерпретация результатов электроэнцефалографического исследования.
5	Проведение и интерпретация результатов реовазографического исследования головного мозга.
6	Проведение и интерпретация результатов электромиографии.
7	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
8	Работа в библиотеке, Интернете.
Итого: 36 часов	
Функциональная диагностика в кардиологии	
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Проведение и интерпретация результатов ЭКГ по стандартным и дополнительным отведениям.

8	Пункция брюшной полости.
9	Пункция плевральной полости.
10	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
11	Все виды инъекций.
12	Катетеризация мочевого пузыря.
13	Проведение очистительных и сифонных клизм.
14	Пальпация щитовидной железы.
15	Пальпация молочной железы.
16	Определение калорийности пищи в суточном и недельном рационе, биологической ценности, органолептическое определение качества продуктов и готовых блюд.
17	Измерение артериального давления и определение пульса.
18	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
19	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
20	Дежурства в отделении.
21	Дежурства в приемном покое.
22	Работа в библиотеке, Интернете.
Итого: 45 часов	

Детские болезни

1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Интерпретация ЭХОКГ.
4	Интерпретация результатов спирометрии.
5	Проведение и интерпретация результатов пикфлюметрии.
6	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
7	Все виды инъекций.
8	Катетеризация мочевого пузыря.
9	Проведение очистительных и сифонных клизм.
10	Расчет питания у детей.
11	Измерение артериального давления и определение пульса.
12	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.

Балалар неврологиясындағы функциональдық диагностика	
1	Аппаратура құрылғылары, оларды эксплуатациялау ережелері, қауіпсіздік техникасы, балалардагы ерекшеліктері.
2	Балаларда функциональдық диагностиканы өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.
3	Әртүрлі жастағы нерв жүйесінің анатомия-физиологиялық ереешеліктері.
4	Әртүрлі жастағы балаларда кездесетін неврологиялық аурулардың даму этиологиясы мен патогенетикалық механизмі.
5	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: нерв жүйесінің перинатальдық зақымдануы және оның салдары, нерв жүйесінің тұа біткен аномалиялары. Функциональдық диагностика алгоритмі.
6	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: басқа ағзалар мен жүйелердің аурулары, жұқпалы, инфекциялық-аллергиялық аурулар кезінде нерв жүйесі жағынан болатын коріністер. Функциональдық диагностика алгоритмі.
7	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: балалардагы құрықсақ синдромы. Функциональдық диагностика алгоритмі.
8	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: балалардагы эпилепсия. Функциональдық диагностика алгоритмі.
9	Функциональдық диагностика дәрігерінің практикасында кездесетін негізгі неврологиялық синдромдар: балалардагы мида кездесетін ауқымды процесстер. Функциональдық диагностика алгоритмі.
Барлығы: 12 сағат	
Кардиологиядағы функциональдық диагностика	
1	Жүрек-қантамыр жүйесінің функциональдық диагностикасы кабинетінің жұмысын үйімдастыру.
2	Аппаратуралардың құрылғылары, оларды эксплуатациялау ережелері, қауіпсіздік техникасы.
3	Кардиологиядағы функциональдық диагностика зерттеуі ауқымының стандарттары.
4	Миокард инфаркты мен ишемия кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.
5	Жүректің әртүрлі боліміне шамадан тыс ауыртпалық түскен кезде және оның гипертрофиясы кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.

6	Жүректің туа біткен ақаулары кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.
7	Жүректің, ірі қан тамырлардың патологиялық жағдайлары және жүрек аневризмасы кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.
8	Гипертрофиялық және дилатациялы кардиомиопатиялар, эндокардит және перикардит кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.
Барлығы: 8 сағат	
Пульмонологиядағы функциональдық диагностика	
1	Тыныс алу жүйесінің функциональдық диагностикасы кабинетінің жұмысын ұйымдастыру.
2	Аппаратуралардың құрылғылары, оларды эксплуатациялау ережелері, қауіпсіздік техникасы.
3	Пульмонологиядағы функциональдық диагностика зерттеуі ауқымының стандарттары.
4	Тыныс алу жеткіліксіздігі кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.
5	Өкпенің обструкциялы аурулары кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.
Барлығы: 8 сағат	
Балалар кардиологиясы мен пульмонологиясындағы функциональдық диагностика	
1	Педиатрияда функциональдық кабинет жұмысын ұйымдастыру, функциональдық диагностикаға арналған аппаратуралардың жіктелуі және метрологиялық сипаттамасы.
2	Әртүрлі жастағы балаларда функциональдық диагностиканы өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.
3	Әртүрлі жастағы балаларда жүрек-қантамыр жүйесінің клиникалық физиологиясы.
4	Балаларда кездесетін жүрек және қантамыр патологиялары кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.
5	Балалар пульмонологиясындағы функциональдық диагностика зерттеуі ауқымының стандарттары.
6	Балалар пульмонологиясында функциональдық диагностиканы өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.
7	Әртүрлі жастағы балаларда тыныс алу жүйесінің клиникалық физиологиясы.
8	Балаларда кездесетін тыныс алу жүйесі патологиясы кезіндегі функциональдық диагностика алгоритмі.
Барлығы: 6 сағат	

		отражающих нарушение бронхиальной проходимости при обструкции. Исследование функции внешнего дыхания у детей. Легочные объемы: ФЖЕЛ - форсированная жизненная емкость легких, ОФВ1 - объем форсированного выдоха за первую секунду. Скоростные показатели: ПСВ - пиковая скорость выдоха, МОС25, МОС50, МОС75 - максимальные объемные скорости потока кривой в точках, соответствующих 25%, 50%, 75% ФЖЕЛ, СОС25-75 - среднее значение максимальных скоростей в интервале 25% - 75% ФЖЕЛ. Относительные показатели: ОФВ1/ФЖЕЛ - индекс Тиффено – ИТ. Временные показатели: Твыд - время выдоха ФЖЕЛ. Безопасность, технические сложности. Возможности использования импульсной осциллометрии в диагностике обструктивных нарушений механики дыхания у детей.
7	Функциональная диагностика гиперреактивности бронхов у детей и подростков	Методика проведения, особенности подготовки и проведения у детей. Показания и противопоказания. Фармакологические тесты (с ацетилхолином, метахолином, гистамином) и нефармакологические методы (тесты с физической нагрузкой, гипервентиляцией сухим охлажденным воздухом, ингаляцией мелкодисперсного аэрозоля дистиллированной воды). Провокационные ингаляционные тесты. Меры предосторожности при выполнении этих тестов.
Итого: 30 часов		

3.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС	
	Внутренние болезни	
1	Курация больных в палатах.	
2	Ведение медицинской документации.	
3	Измерение артериального давления и определения пульса на нижних конечностях.	
4	Снятие и расшифровка ЭКГ.	
5	Интерпретация ЭХОКГ.	
6	Интерпретация результатов спирометрии.	
7	Проведение и интерпретация результатов пикфлюметрии.	

		давления. Состояние после перенесенных инфекций, интоксикаций (все инфекции, особенно – инфекционный мононуклеоз, дифтерия, грипп, группа энтеровирусных и Коксаки вирусов, болезнь Лайма, вызванные вирусом простого герпеса и герпеса-симплекса, ангиной). Неясные диагностические случаи (клинически бессимптомные перикардиты и легкие формы миокардитов). Особенности ЭКГ-диагностики при данных состояниях.
3	Функциональная диагностика врожденных пороков сердца	Современные методы пренатальной диагностики. Фазы клинического течения ВПС. Клинико-функциональная классификация ВПС. Характеристика ВПС с обогащением малого круга кровообращения, их диагностика и тактика ведения. Характеристика ВПС с обеднением малого круга кровообращения, их диагностика, тактика ведения. Характеристика ВПС с обеднением большого круга кровообращения. Современные методы коррекции ВПС. Тактика реабилитации пациентов в послеоперационном периоде. Диагностика и дифференциальная диагностика ВПС. Ведение больных, дифференцированный подход к детям с пороками разного типа. Анализ данных ЭКГ, УЗИ сердца, рентгенографии грудной клетки. Тактика дальнейшего ведения каждого пациента. Особенности эхокардиографии у детей. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера.
4	Суточное мониторирование артериального давления	Системы мониторирования артериального давления. Принципы устройства и работы систем мониторирования артериального давления. Методика проведения. Показания. Противопоказания. Особенности. Анализ заключения. Оценка гипотензивной терапии. Показания для СМАД у детей. Безопасность, технические сложности.
5	Анатомия и физиология дыхательной системы у детей	Анатомия дыхательной системы: нос, носоглотка, горло, трахея, бронхи, легкие. Основные функции отделов дыхательной системы. Особенности кровоснабжения и иннервации. Функция легких. Транспорт газов. Физиология дыхания у детей. Дыхательная недостаточность.
6	Спирографическое исследование у детей	Компьютерное обеспечение и программная поддержка. Исследование параметров кривой поток-объем (КПО), характеризующих биомеханику легочного дыхания,

3.2 Практикалық сабактардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
		Ішкі аурулары
1	Жіті коронарлық синдром (ЖКС)	Диагностикасы, ЖКС саралау диагностикасы. Жүрек ишемиялық ауруының (ЖИА) клиникалық көріністері. Атипиалық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Науқастарға арналған мектептер. Холтер бойынша амбулаториялық мониторингілеу. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
2	Артериялық гипертензия (АГ)	АГ диагностикасы мен саралау диагностикасы. Симптоматикалық АГ. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Науқастарға арналған мектептер. Холтер бойынша амбулаториялық мониторингілеу. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
3	Жүрек ақаулары	Жүрек ақауларының диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
4	Инфекциялық эндокардит (ИЭ)	ИЭ диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
5	Миокардиттер. Кардиомиопатиялар	Миокардиттер мен кардиомиопатиялардың диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
6	Перикардиттер	Перикардиттің диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Асқынулары. Дәлелді

		медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
7	Дәнекер тіндердің диффуздық аурулары кезінде жүрек-қантамыр жүйесінің закымдануы	Диагностикасы, сарапау диагностикасы. Ревматизм, (ревмокардит), жүйелі қызылжегі (люпус-кардит, Либман-Закс эндокардиті), түйінді периартрит (панартерииит, Такаясу синдромы) кезінде жүрек-қантамыр жүйесінің закымдану ерекшеліктері. Клиникалық көріністері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
8	Басқа ағзалар мен жүйелердің аурулары кезінде жүрек-қантамыр жүйесінің закымдануы	Диагностикасы, сарапау диагностикасы. Эндокринді аурулар (қантты диабет, қалқаншабеоз закымдануы және т.б.), жұқпалы аурулар (құл, вирустық миокардиттер және т.б.) кезінде жүректің закымдану ерекшеліктері. Клиникалық көріністері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
9	Жүректің ревматизмдік ауруы (ЖРА)	ЖРА диагностикасы, сарапау диагностикасы. ЖРА клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Науқастарға арналған мектептер. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
10	Ревматоид артриті (РА)	РА диагностикасы, сарапау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Науқастарға арналған мектептер. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
11	Реактивтік артриттер	Реактивтік артриттің диагностикасы, сарапау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.

15	Респираторный дистресс-синдром у взрослых	Респираторный дистресс-синдром у взрослых. Особенности методики. Формирование протокола заключения.
Итого: 64 часа		
Функциональная диагностика в детской кардиологии и пульмонологии		
1	ЭКГ в норме	Характеристика метода электрокардиографии. Отведения ЭКГ, применяемые в клинической практике. Особенности электрокардиограммы в разные возрастные периоды. Характеристика зубцов, сегментов, интервалов ЭКГ-кривой у детей и подростков. Возрастные нормативы зубцов и интервалов. Определение типа ЭКГ. ЭКГ- синдромы предвозбуждения желудочков, диагностика, лечение. Наследственные ЭКГ-синдромы, диагностика. Построение заключения ЭКГ. ЭКГ. Интерпретация данных ЭКГ, заключение. Сопоставление данных ЭКГ с клиническими данными, с данными УЗИ сердца. Обоснование диагноза. Изменения ЭКГ, характерные для миокардита, миокардиострофии, перикардита, вегетативной дисфункции. Снятие ЭКГ у детей различных возрастов, расшифровка и интерпретация данных ЭКГ. Снятие у детей ЭКГ с возрастными электродами, техника.
2	Показания к проведению электрокардиографии у детей	Дети 1-го года жизни, перенесшие жизнеугрожающие состояния. Аритмии любые (таки-, брадиаритмии, экстрасистолии и т.д.). Врожденные пороки сердца. Первичная легочная гипертензия. Цианоз или выраженная бледность кожи (неясной этиологии). Братья и сестры детей, погибших от синдрома внезапной смерти младенцев. Дети из семей, где регистрировались случаи смерти в молодом возрасте (неясные или при наличии синдрома удлиненного PQ, с-ме Бругада, кардиомиопатии и др.). Обмороки, предобмороки или головокружение в покое или при физической нагрузке, причина которых не выяснена другими методами. Обмороки, предобмороки несердечного происхождения. Судорожный синдром, особенно при отсутствии документированных пароксизмов на ЭЭГ. Боли в груди и в сердце у детей любого возраста, особенно у подростков. Дети, занимающиеся спортом (особенно, «большим» спортом). Гипертоническая болезнь детей и подростков или эпизоды повышенного

8	Исследование газообмена	Капнография. Внутрилегочные шунты. Прекапиллярный артерио-артериolarный шунт. Посткапиллярный вено-венозный шунт. Артерио-венозный шунт. Диффузионная способность легких. Основные причины артериальной гипоксемии. Исследование газотранспортной функции крови. Пульсовая оксиметрия. Чрескожная (транскутанная) методика.	12	Дэнекер тіннің диффуздық аурулары	Диагностикасы, саралу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
9	Исследование кислотно-основного состояния крови	Способы взятия крови для анализа. Определение показателей КОС. Прямой и косвенный способы определения показателей КОС. Оценка нарушений КОС по данным анализа. Оксигемография в покое и при различных функциональных пробах. Дополнительные функционально-диагностические пробы. Исследования с использованием проб с физической нагрузкой. Пробы с различными газовыми смесями. Фармакологические пробы. Реакция на CO ₂ . Возвратное дыхание. Реакция на добавочное сопротивление дыханию. Основные приборы для исследования функции внешнего дыхания, транспорта газов, обмена основного и рабочего. Пульсоксиметрия. Чрескожное измерение pCO ₂ . Содержание CO ₂ в выдыхаемом воздухе.	13	Остеоратроздар	Диагностикасы, саралу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Науқастарға арналған мектептер. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
10	Хроническая обструктивная болезнь легких (ХОБЛ)	Хроническая обструктивная болезнь легких (ХОБЛ), исследование функции внешнего дыхания. Проведение исследований. Оценка полученных данных, протокол заключения.	14	Подагра	Диагностикасы, саралу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
11	Бронхиальная астма	Бронхиальная астма, исследования функции внешнего дыхания. Проведение исследований при бронхиальной астме. Изменение показателей функции внешнего дыхания при бронхиальной астме.	15	Остеопороз. Остеопатиялар	Диагностикасы, саралу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Науқастарға арналған мектептер. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
12	Опухоли легких	Опухоли легких, исследование функции внешнего дыхания. Проведение исследований. Сравнительный анализ информативности методов исследования функции внешнего дыхания при опухолях легких.	16	Пневмониялар	Пневмониялардың диагностикасы, саралу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
13	Воспалительные заболевания бронхов	Воспалительные заболевания бронхов, исследование функции внешнего дыхания. Особенности проведения исследований при воспалительных заболеваниях легких, анализ полученных данных.	17	Өкпенің созылмалы обструкциялы ауруы (ӨСОА)	ӨСОА диагностикасы, саралу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Науқастарға арналған мектептер. Спирография техникасы, бронхолитиктермен сынама жүргізу. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
14	Воспалительные заболевания легких	Воспалительные заболевания легких. Проведение исследования функции внешнего дыхания при воспалительных заболеваниях легких. Особенности методики. Формирование протокола заключения.			

18	Бронх демікпесі (БД)	Бронх демікпесінің диагностикасы, саралуу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Науқастарға арналған мектептер. Пикфлюметрия техникасы, бронхолитиктермен сынама жүргізу. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Енбекке жарамсыздықты сараптау.
19	Өкпе ісіктери	Өкпе ісіктерінің диагностикасы, жіктемесі. Клиникалық көріністері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Енбекке жарамсыздықты сараптау. Амбулаторияларда және үйлерде женілдетілген жәрдем көрсету.
20	Басқа ағзалар мен жүйелердің аурулары кезінде тыныс алу жүйесінің закымдануы	Жүйелік аурулар кезінде кездесетін өкпедегі өзгерістер. Коллагеноздар, лейкоздар, лимфомалар, лимфогранулематоз кезіндегі кездесетін өкпедегі өзгерістер. Диагностикасы, жіктемесі, саралуу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Енбекке жарамсыздықты сараптау.
21	Қантты диабет	Диагностикасы, саралуу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынұлары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Енбекке жарамсыздықты сараптау.
22	Қалканшабез аурулары	Диагностикасы, саралуу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Енбекке жарамсыздықты сараптау.
23	Гипоталамус-гипофизарлық жүйелердің бұзылуы. Бүйрекүстібездер аурулары. Қалканшасерікбез аурулары	Диагностикасы, саралуу диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Енбекке жарамсыздықты сараптау.

2	Принципы устройства оборудования для исследования функции внешнего дыхания (спирография, пневмотахометрия и др.). Методы исследования внешнего дыхания. Спирографические методы. Исследование газов выдыхаемого воздуха.
3	Спирография
4	Показания и противопоказания к проведению спирографии. Проведение исследования. Методика проведения спирографии: правила проведения и основные ошибки при проведении исследования. Подготовка пациента к проведению спирографии. Проведение спирографического исследования и анализ заключения при различной патологии органов дыхательной системы. Показатели спирограммы в норме и при патологических процессах.
5	Спирометрия
6	Пневмотахометрия
7	Функционально-диагностические пробы в диагностике заболеваний органов дыхания (проба форсированного дыхания, с бронхолитиками и др.). Показания и противопоказания к проведению проб. Правила проведения. Методики.
7	Исследование механики дыхания

37	Оценка центральной гемодинамики	Центральная гемодинамика. Определение понятия. Методы исследования центральной гемодинамики. Клиническое значение методов исследования центральной гемодинамики. Основные показатели центральной гемодинамики. Оборудование для исследования центральной гемодинамики. Устройство оборудования. Правила работы с оборудованием для исследования центральной гемодинамики. Основные показания к проведению исследования центральной гемодинамики. Исследование центральной гемодинамики при различной патологии. Анализ заключения. Реография тетраполярная. Определение понятия. Показания. Методика выполнения. Подготовка пациента к исследованию. Реография интегральная. Определение понятия. Показания. Методика выполнения. Подготовка пациента к исследованию. Анализ заключения. Исследования центральной гемодинамики при заболеваниях сердца. Показания. Противопоказания.	24 Гастроэзофагеалдық рефлюкс ауруы (ГЭРА) ГЭРА диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
38	Оценка периферического кровообращения	Периферическая гемодинамика. Определение понятия. Методы исследования периферической гемодинамики. Клиническое значение методов исследования периферической гемодинамики. Основные показатели периферической гемодинамики. Оборудование для исследования периферической гемодинамики (реографы). Правила работы с оборудованием для исследования периферической гемодинамики. Исследования периферической гемодинамики при заболеваниях нижних конечностей; при заболеваниях верхних конечностей. Показания. Противопоказания.	25 Ойықжарасыз асқазан және ішек диспепсиялары Диспепсиялар диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
39	Реография	Реография при заболеваниях при заболеваниях сердца и аорты. Показания. Противопоказания. Методика проведения исследований.	26 Ойықжара ауруы (ОА) ОА диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
	Итого: 64 часа		27 Өтқалта мен өт шыгару жолдарының аурулары Диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
	Функциональная диагностика в пульмонологии		28 Ұйқыбездің аурулары Диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
1	Анатомия и физиология дыхательной системы	Анатомия дыхательной системы: нос, носоглотка, горло, трахея, бронхи, легкие. Основные функции отделов дыхательной системы. Особенности кровоснабжения и иннервации. Функция легких. Транспорт газов. Физиология дыхания. Дыхательная недостаточность.	29 Гепатиттер мен цирроздар Диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты саралтау.
			30 Бейспецификалық ойықжаралы колит Диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина

		ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
31	Зәр жолдарының инфекциялары	Диагностикасы, сарапалау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
32	Нефриттер	Диагностикасы, сарапалау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
33	Бүйрек функциясының жеткіліксіздігі	Диагностикасы, сарапалау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
34	Несептас ауры	Диагностикасы, сарапалау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
35	Анемиялар	Диагностикасы, сарапалау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
36	Лейкоздар	Диагностикасы, сарапалау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
37	Геморрагиялық васкулиттер	Диагностикасы, сарапалау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланыс-

		кардиографические исследования. Показания, противопоказания. Ультразвуковые сечения в 2D-режиме при проведении ЧП ЭхоКГ. Осложнения ЧП ЭхоКГ. Эхокардиографические измерения.
34	Стресс-ЭхоКГ	Стресс-эхокардиография (стресс-ЭхоКГ). Показания. Противопоказания. Осложнения. Стресс-ЭхоКГ с физической нагрузкой. Стресс-ЭхоКГ с добутамином. Стресс-ЭхоКГ с персантином (курантилом). Стресс-ЭхоКГ с аденоzinом. Стресс-ЭхоКГ с чреспищеводной ЭКС. Методики выполнения. Эхокардиографические исследования. Спящий и гибернирующий миокард, ультразвуковая диагностика. Оценка результатов. Сочетанные и комбинированные пробы. Эхокардиографические исследования.
35	Ультразвуковая диагностика сосудов	Основные принципы гемодинамики. Группы сосудов. Артериальные и венозные сосуды. Допплеровское исследование. Дуплексное исследование. Венозные сосуды. Особенности анатомического строения и гемодинамики в венах. Допплеровское исследование. Дуплексное исследование. Ультразвуковая допплерография. Методики проведения ультразвукового исследования артериальных и венозных сосудов. Дуплексное сканирование сосудов. Методики проведения ультразвукового исследования артериальных и венозных сосудов. Венозные сосуды. Особенности анатомического строения и исследования венозной системы.
36	Ультразвуковая диагностика патологии артериальных и венозных сосудов	Церебральная допплерография: экстра- и интракраниальная допплерография. Методика проведения исследования, изменения допплерограммы при патологии экстра- и интракраниальных сосудов. Ультразвуковая диагностика стеноза, окклюзий, церебрального ангиоспазма, артериовенозной мальформации при церебральной допплерографии. Диагностика патологии артериальных сосудов (атеросклероз, опухоли, компрессия, тромбы и др.). Методика проведения исследования и оценка результатов. Диагностика патологии венозных сосудов при различных типах нарушения венозного кровотока головного мозга. Возможности ультразвукового исследования сосудов при заболеваниях периферических вен. Диагностика патологии при заболеваниях периферических вен. Методика проведения исследования.

28	Ультразвуковая диагностика кардиомиопатий	Дилатационная кардиомиопатия. Этиология и патогенез. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика дилатационной кардиомиопатии. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Гипертрофическая кардиомиопатия. Этиология и патогенез. Виды. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика гипертрофической кардиомиопатии. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Рестриктивная кардиомиопатия. Этиология и патогенез. Виды. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика рестриктивной кардиомиопатии. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера.
29	Инфекционный эндокардит	Инфекционный эндокардит. Этиология и патогенез. Гемодинамика. Осложнения. Эхокардиографическая диагностика инфекционного эндокардита. Эхокардиографические исследования. Ультразвуковая диагностика осложнений инфекционного эндокардита. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования.
30	Ультразвуковая диагностика болезней перикарда	Болезни перикарда. Классификация. Этиология и патогенез. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика дополнительного количества жидкости в полости перикарда. Эхокардиографическая диагностика. Адгезивный перикардит. Рестриктивный перикардит. Киста перикарда. Этиология и патогенез. Гемодинамика.
		Эхокардиографическая диагностика. Эхокардиографические исследования. Тампонада сердца. Этиология и патогенез. Угроза тампонады сердца. Эхокардиографическая диагностика.
31	Ультразвуковая диагностика опухолей сердца	Опухоли сердца. Добропачественные опухоли. Злокачественные опухоли. Этиология и патогенез. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика. Эхокардиографические исследования.
32	Ультразвуковая диагностика патологии аорты	Аневризмы аорты. Этиология. Патогенез. Классификация. Осложнения. Клиническая картина. Ультразвуковая диагностика. Расслаивающая аневризма аорты. Классификация. Осложнения. Клиническая картина. Ультразвуковая диагностика.
33	Чреспищеводная ЭхоКГ	Чреспищеводная эхокардиография (ЧП ЭхоКГ). Возможности и недостатки. Методика проведения. Эхо

		ты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
38	Тромбоцитопениялар	Диагностикасы, саралau диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.
39	Қанның тұқым куалауга бейін аурулары	Диагностикасы, саралau диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипиялық формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулары. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Созылмалы ауруларды диспансерлеу. Еңбекке жарамсыздықты сараптау.

Барлығы: 80 сағат

Балалар аурулары

1	Неонатологияға кіріспе	Перинаталдық және неонаталдық күтімдерді жақсартуға бағытталған ұлттық стратегиялар. Перинаталологиядағы ДДСҰ бағдарламалары. Нәрестелердің физиологиялық дамуы және жетілуі. Нәрестелердің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Нәрестелердің шекаралық жағдайы. Гестациялық жасы. Нәрестелердің алғашқы тазалығы. Палаталarda нәрестелерге күтім жасау. Нәрестелердің сауықтыру топтары. Нәрестелерді емізу түрлері. Ай-куні толған балаларды тамактандыру есебінің формуласы. Негізгі қауіпкөтер тобындағы нәрестелерді жүргізу және бақылау жоспарлары. Шала туған нәрестелерге күтім жасау.
2	Нәресте асфиксиясы. Босанудағы жаракат	Нәресте асфиксиясы. Тыныс алу жеткіліксізді дәрежесін бағалау. Босанудағы бассүйек-ми жаракаты. Жұлын мен иық өрімінің жаракаттан зақымдануы. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оналту. Нәрестелерге алғашқы реанимация жасау. Босану залында неонаталдық жәрдем көрсету. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.

3	Құрысқақ синдромы	Анықтамасы, себептері, жіктемесі. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
4	Гипоксия-ишемиялық энцефалопатия	Анықтамасы, себептері, жіктемесі. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
5	Бронх-өкпе дисплазиясы	Диагностикалық критерийлері. Генетикалық бейімділігі, бронх-өкпе дисплазиясының салдары. Емдеу, алдын-алу, дәлелді медицина ұстанымымен оңалту.
6	Нәрестенің сарғаюы	Неонаталдық сарғаулардың жіктемесі. Сарғаулардың клиника-зертханалық диагностикасы. Саралуа диагностикасы. Қанды іріктеу принциптері.
7	Нәрестелер пневмониясы	Нәрестелердегі пневмонияның бастапқы клиникалық белгілері. Нәрестелердегі әртүрлі вирустық респираторлық инфекциялар кезіндегі пневмонияның саралуа диагностикасы. Емдеу, нәрестелерге беретін антибиотиктер мөлшерінің ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымымен алдын-алу және оңалту.
8	Нәрестелердегі құрсақтық инфекциялар	Инфекциялық патологияның жалпы сипаттамасы. Құрсақта жұқтыру және оның даму факторлары. Құрсақта жұқтыру және оның формалары. Тua біткен токсоплазмоз. Құрсақтық микоплазмалық инфекция. Хламидиялық инфекция. Тua біткен листериоз (сепсистік гранулематоз). Тua біткен мерез. Тua біткен цитомегаловирустық инфекция. Тua біткен герпестік вирустық инфекция. Тua біткен қызамық. АИТВ-инфекциясы, ЖИТС. Нәрестелерге беретін антибиотиктер мөлшерінің ерекшеліктері.
9	Нәрестелердегі тері аурулары	Нәрестелерде жүре пайда болған тері аурулары. Теріастылық адипонекрозы. Себорея дерматиті. Лайнер-Муссу десквамативті эритродермиясы. Жаялыкты дерматит. Тua біткен ихиоз. Склеродерма. Склерема.
10	Ерте жастағы балаларда кездесетін патология. Иммунды тапшылық аурулары	Жіктемесі. Клиникасы. Иммунды тапшылық жағдайларын диагностикалаудағы иммунологиялық әдістердің рөлі. Саралуа диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Иммунды жүйені тұзету әдістері. Дәлелді медицина ұстанымымен асқынуларды алдын-алу. Созылмалы ауруларды диспансерлеу.

26	Ультразвуковая диагностика ИБС	Ишемическая болезнь сердца. Этиология и патогенез. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика стабильной стенокардии, прогрессирующей стенокардии, мелкоочагового и крупноочагового инфаркта миокарда. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования. Осложнения инфаркта миокарда. Классификация. Ультразвуковая диагностика осложнений инфаркта миокарда. Эхокардиографические исследования.
27	Ультразвуковая диагностика дисплазии соединительной ткани	Малые аномалии сердца. Этиология. Патогенез. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика. Эхокардиографические исследования. Пролабирование клапанов. Этиология. Патогенез. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика. Эхокардиографические исследования.

		<p>Этиология и патогенез митрального стеноза. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика митрального стеноза. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования. Этиология и патогенез митральной недостаточности. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика митральной недостаточности. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования.</p> <p>Этиология и патогенез триkuspidального стеноза. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика триkuspidального стеноза. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования. Этиология и патогенез триkuspidальной недостаточности. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика триkuspidальной недостаточности. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования.</p> <p>Этиология и патогенез стеноза клапана легочной артерии. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика стеноза клапана легочной артерии. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования. Этиология и патогенез недостаточности клапана легочной артерии. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика недостаточности клапана легочной артерии. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования.</p> <p>Легочная гипертензия. Этиология. Патогенез. Классификация Клинические проявления. Ультразвуковая диагностика в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера. Эхокардиографические исследования. Клапанные протезы сердца. Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика. Основные измерения в 2D-режиме, М-режиме и режимах допплера.</p>	<p>11 Заттек алмасуның тұқым қуалаган аурулары</p> <p>Аминоацидопатия (фенилкетонурия және т.б.). Эпидемиологиясы. Липидтер алмасуның бұзылуы (Нимана-Пик, Гоше аурулары). Көмірсулар алмасуның бұзылуы (галактоземия, фруктоземия, гликогеноздар, мукополисахаридоздар). Патогенезі. Клиникисы. Диагностикасы. Биохимиялық зерттеулері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Емдәммен емдеу.</p> <p>12 Ішектік сорылу бұзылысының синдромы</p> <p>Муковисцидоз. Целиакия. Эксудативтік энтеропатия. Дисахарида兹ды жеткілікіздік. Себебі. Патогенезі. Клиникисы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Емдеу. Емдәммен емдеу. Диспансерлік бақылау.</p> <p>13 Ерте жастағы балалардағы гипертермиялық және құрыққақ синдромдары</p> <p>Анықтамасы, себептері, жіктемесі. Дәлелді медицина ұстанымымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, оңалту. Алғашқы медициналық жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.</p> <p>14 Жүрек-қантамыр жүйесінің закымдануы. Бейревматизмдік кардиттер. Кардиомиопатиялар. Жүрек функциясының жеткілікіздігі</p> <p>Бейревматизмдік кардиттер. Кардиомиопатиялар. Жүрек функциясының жеткілікіздігі. Н.А. Белоконь жіктемесі. Клиникисы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Стероидтық емес қабынуға қарсы препараттарды қолдану көрсетімдері. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Кардиомиопатиялар (дилатациялық, гипертрофиялық, соның ішінде гипертрофиялық субаорталдық тарылулар, сирек кездесетін формалары). Клиникисы. Диагностикасы, эхокардиография көрсетімдері. Емдеу. Болжамы. Жүрек функциясының жеткілікіздігі. Кардиалдық және экстракардиалдық себептері. Бейімділіктің алғашқы және екінші реттегі механизмдері. Патогенезі. Жіктемесі. Сол-және онқарыншалы типтердің клиникалық көріністері. Асқынулары. Сатыларына байланысты емдеу. Диспансерлік бақылау.</p> <p>15 Жүрек-қантамыр жүйесінің закымдануы. Инфекциялық эндокардит (ИЭ). Перикард аурулары</p> <p>Инфекциялық эндокардит. Этиологиясы. Илк және салдарлық эндокардиттер. Клиникисы. Диагностикасы. Флора осуінің болмау себептері. Саралау диагнозы. Емдеу. Глюкокортикоидтарды қолдану көрсетімдері. Перикардиттер. Жіктемесі. Клиникисы. Жүрек тампонадасының пайда болу жағдайлары. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Перикард күсын пункциялау көрсетімдері. Болжамы.</p>
25	Ультразвуковая диагностика врожденных пороков сердца	Классификация. Этиология. Патогенез. Эхокардиографическая диагностика. Пороки бледного типа с лево-правым сбросом. Дефект межпредсердной перегородки (ДМПП). Гемодинамика. Эхокардиографическая диагностика. Эхокардиографические исследования. Поро-	

		Перикардтың қабынусыз зақымдануы: паразиттік зақымдануы, кисталар, ісіктер, бөгде денелер, жаркаттануы.	
16	Жүрек-қантамыр жүйесінің зақымдануы. Вегетативтік дисфункция. Артериялық гипертония	Вегетативтік дисфункция. Себептері. Варианттары. Жаска байланысты ерекшеліктері. Диагностикасы. Вегетативтік тонусты тексеру (кестелер, КИГ, КОП). Саралау диагнозы. Емдеу. Диспансерлеу. Артериялық гипертония. Жіктемесі. Ілкі және салдарлық (нефрогендік, церебралдық, қантамырлық, эндокриндік ж.б.) гипертониялар. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Болжамы. Диспансерлік бақылау.	
17	Жүрек-қантамыр жүйесінің зақымдануы. Жүрек ыргағының бұзылуы	Аритмияның пайда болу механизмдері. Себептері, әкелетін факторлар. Синусты түйіннің бұзылуынан болатын аритмия (тахи- және брадиаритмия). Импульс етуінің бұзылуынан болатын аритмия (синоатриалдық және атриовентрикулярық блокадалар). Вольф-Паркинсон-Уайт феномені. Козымдылық бұзылыстарынан болатын аритмия (экстрасистолия, ұстамалы тахикардия, жыбырлық аритмия). Себептері. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. ЭКГ мәліметтері. Асқынулары. Ағымы мен нәтижелері. Дәлелді медицина ұстанымымен емдеу. Аритмияга қарсы препараторды қолдану және электроимпульстық терапия көрсетімдері. Диспансерлік бақылау. Алдын-алау.	
18	Жасөспірімдердің ревматоидтық артриті (ЖРА)	ЖРА. Патогенезі. Жіктемесі. Иммундық генетикасы. Клиникалық формалары. Көздің зақымдануы. Салдарлық амилоидоз. ЖРА диагностикалық критерийлері. Саралау диагнозы. Ағымы, асқынулары, нәтижелері. Жасөспірімдердегі ауру ағымының ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымымен емдеу. Диспансерлік бақылау.	
19	Дәнекер тіннің диффуздық аурулары. Жүйелік ваксулиттер	КР ревматизм ауруларымен сыркеннан балаларға медициналық жәрдем көрсетуді үйлемдастыру. Жүйелі қызылжегі (ЖҚ). Этиопатогенезі. Клиникасы. ЖҚ диагностикалық критерийлері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу, пульс-терапияның және плазмаферездің көрсетімдері. Дерматомиозит. Жіктемесі. Клиникалық көріністері. Диагностикалық критерийлері. Зерттеудің өзіне тән зертханалық,	
22	Допплер-эхокардиография	Стресс-эхокардиография. Принципы оптимальной визуализации сердца. Стандартные эхокардиографические позиции. Парастернальный доступ. Апикальный доступ. Субкостальный доступ. Супрастернальный доступ.	
23	Протокол стандартного ЭхоКГ-исследования больного	Принципы допплер-эхокардиографии. Сдвиг частоты ультразвукового сигнала. Частота посылаемого ультразвукового сигнала. Скорость кровотока. Скорость распространения ультразвука в среде. Угол между направлением ультразвукового луча и кровотока. Импульсное допплер-эхокардиологическое исследование. Постоянно-волновое допплер-эхокардиографическое исследование. Цветное Допплеровское сканирование.	
24	Ультразвуковая диагностика патологии клапанного аппарата	Этапы исследования. Одномерное и двухмерное исследование. Парастернальный доступ, длинная ось левого желудочка. Парастернальный доступ, короткая ось на уровне аортального клапана. Парастернальный доступ, короткая ось на уровне митрального клапана. Парастернальный доступ, короткая ось на уровне папиллярных мышц. Апикальный доступ. Субкостальный доступ. Супрастернальный доступ (по показаниям). Допплер-эхокардиография (цветное, импульсное и постоянноволновое сканирование). Парастернальный доступ, длинная ось левого желудочка. Парастернальный доступ, короткая ось аортального клапана. Парастернальный доступ, короткая ось правого желудочка. Апикальный доступ, 4-х камерная позиция. Апикальный доступ, 5-и камерная позиция. Параметры количественной двухмерной эхокардиографии. Конечный диастолический объем левого желудочка. Конечный систолический объем левого желудочка. Масса миокарда левого желудочка. Фракция выброса. Ударный объем. Минутный объем. Сердечный индекс. Объем левого предсердия.	

	проба Вальсальвы, тилт-тест	навыков по проведению информационной пробы. Холодовая проба. Показания. Противопоказания. Осложнения. Методика проведения. Анализ заключения. Проба Вальсальвы. Показания. Противопоказания. Методика проведения. Оценка результатов. Проба с гипервентиляцией. Показания. Противопоказания. Методика проведения. Оценка результатов. Пассивная и активная ортостатическая проба. Тилт-тест. Показания. Противопоказания. Методика проведения. Оценка результатов.		электрофизиологиялық және морфологиялық әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу. Болжамы. Жүйелі склеродермия. Патогенезі. Ошақты және жүйелі склеродермияның клиникасы. Диагностикалық критерийлері. Ағымы. Емдеу. Болжамы. Жүйелі васкулиттер (түйінді периартериит, аортартериит, Вегнер гранулематозы, сілемейлі-терілік синдром, геморрагиялық васкулит). Клиникасы. Диагностикалық критерийлері. Емдеу. Болжамы.	
19	Фармакологические пробы	Виды. Показания, противопоказания при проведении различных фармакологических проб. Безопасность проб. Провокационные лекарственные пробы с использованием симпатомиметических аминов. Показания, противопоказания. Методики проведения. Анализ заключения. Разрешающие функциональные пробы. Показания, противопоказания. Методики проведения. Анализ заключения. Методики проведения различных фармакологических проб. Анализ заключения. Провокационные пробы. Проба с добутамином. Методика проведения. Анализ заключения. Проба с персантином (курантином). Методика проведения. Анализ заключения. Проба с эргометрином. Методика проведения. Анализ заключения. Разрешающие пробы. Методики проведения. Анализ заключения. Освоение практических навыков по проведению фармакологических проб.	20	Өкпенің туа біткен және тұқым қуатын аурулары	Муковисцидоз. Қөп таралуы. Тұқым қуатын типтері. Клиникалық формалары. Диагностикасы (пило-карпиндік сынақ, ДНК-диагностикасы). Пренаталдық диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеу. Картагенер синдромы. Өкпе гемосидерозы. Гудпасчер синдромы. Алға-1-антитрипсин тапшылығы. Тұқым қуатын типтері. Клиникалық және рентгенологиялық көріністері. Сыртқы тыныс алу функциясы бұзылуының типтері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Дәлелді медицина ұстанымымен емдеу. Диспансерлік бакылау.
20	Чреспищеводная кардиостимуляция	Чреспищеводная кардиостимуляция (ЧПС), показания, противопоказания. Чреспищеводная ЭКГ. Показания и противопоказания. Виды электрокардиостимуляции (ЭКС). Методики проведения. Диагностическая ЭКС (диагностика ИБС, дополнительных проводящих путей). Анализ заключения. Лечебная ЭКС (лечение нарушений ритма и проводимости). Чреспищеводная кардиостимуляция (ЧПС), оценка результатов. Чреспищеводная ЭКГ, оценка результатов. Анализ чреспищеводной ЭКГ, данных ЧПС в норме и при различных видах патологии. Чреспищеводная кардиостимуляция, подбор антиаритмической терапии. Показания, противопоказания. Методики проведения.	21	Альвеолиттер. Бронхобструкциялық синдром	Этиологиясы. Патогенезі. Жіктемесі: экзогенді аллергиялық альвеолит, идиопатиялық фиброзды альвеолит (Хаммен-Рич ауруы). Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы. Ауру клиникасы мен ағымының жасқа байланысты ерекшеліктері. Емі. Нәтижелері. Бронх обструкциясы синдромы. Саралау диагнозы. Терапияның қазіргі әдістері.
21	Ультразвуковая диагностика заболеваний сердца	Виды исследования сердца. Одномерное. Двухмерное. Допплеровское. Импульсное допплеровское. Постоянно-волновое допплеровское. Цветовое допплеровское.	22	Респираторлы аллергоздар	Кең таралуы. Этиологиясы мен патогенезі. Генетикалық және сыртқы факторлардың (аллергендер) рөлі. Орналасуы бойынша әртүрлі формаларының клиникасы (ринит, трахеит, бронхит, синусит, экзогендік аллергиялық альвеолит). Диагностикасы. Тыныс алу жолдары басқа бөлімдерінің қабыну ауруларымен саралау диагнозын жүргізу. Жіті және ремиссиялық кезеңдерінде емдеу. Алдын-алу. Диспансерлік бакылау.
			23	Плевриттер. Тыныс алуштың жеткіліксіздігі	Плевриттер. Этиологиясы мен патогенезі. Жіктемесі. Клиникасы. Диагностикасы. Рентгенологиялық белгілері. Плевралдық пункция көрсетімдері. Саралау диагнозы. Ағымы, асқынулары мен нәтижелері. Емдеу. Тыныс алуштың жеткіліксіздігі. Себептері. Жіктемесі.

		Патогенезі. Клиникасы. Сыртқы тыныс алу функциясын зерттеу әдістері. Емдеу. Тыныс алудың жіті жеткіліксіздігі кезінде жүргізілетін шұғыл терапия.		
24	Өңеш аурулары	Жіктемесі. Функциялық бұзылыстары (гипотониялық және гипертониялық дискинезиялар, кардия бөлімінің жеткіліксіздігі, асказан-өңештік рефлюкс). Даму ақаулары (қысқа өңеш, кардия халазиясы, өңеш дивертикул). Жүре пайда болған аурулар (халазия, ахалазия, эзофагиттер, пептиttік ойықтара, веналардың варикозды кеңеюі). Клиникасы. Диагностикасы. Зерттеу әдістері. Клиникасының жасқа байланысты ерекшеліктері. Саралау диагнозы. Емдеу. Алдын-алу.	14	ЭКГ-картирование
25	Ішектің созылмалы бейспецификалық аурулары	Ішектің созылмалы бейспецификалық аурулары. Гельминтоздар. Этиологиясы. Патогенезі. Клиничалық көріністері. Диагностиканың зертханалық және аспаптық әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу. Диспансерлік бақылау.	15	ЭКГ при функциональных пробах. Виды проб. Оборудование
26	Созылмалы гепатит және бауыр циррозы. Бауыр функциясының жеткіліксіздігі	Созылмалы гепатит және бауыр циррозының этиологиясы мен патогенезі. Зерттеудің зертханалық және аспаптық әдістері. Бауыр биопсиясының көрсетімдері мен карсы көрсетімдері. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Алдын-алу. Бауыр функциясы жеткіліксіздігінің себептері мен патогенезі. Клиникасы. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Бауыр комасы кезінде көрсетілетін шұғыл жәрдем. Болжамы.		Показания. Противопоказания. Особенности. Анализ заключения. Оценка гипотензивной терапии. Мониторирование артериального давления у беременных.
27	Бүйректің тұа біткен және тұқым қуатын аурулары	Тұқым қуатын нефрит. Бүйректің және зәр шығару жолдарының даму ақаулары (агенезия, гипоплазия, поликистоз, гидронефроз). Клиникасы. Диагностиканың зертханалық және аспаптық әдістері. Зәр шығару жүйесінің даму ақауларының пренаталдық диагностикасы. Саралау диагнозы. Асқынулары. Консервативтік жолдармен емдеу. Хирургияргиялық ем көрсетімдері. Тұқым қуатын нефрит. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Полиуриялық синдромды тубулопатия (бүйректік глюкозурія, бүйректік тұзды диабет). Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Нәтижелері. Емдеммен емдеу. Емдеу. Мешелтіптес синдромды тубулопатия (фосфат-	16	Велоэргометрия
			17	Тредмил-тест
			18	Информационная проба, холодовая проба, проба с гипервентиляцией,

		ЭКГ при тромбоэмболии легочной артерии (ТЭЛА). ЭКГ при хроническом легочном сердце. Анализ ЭКГ. ЭКГ при тиреотоксикозе, опухолях сердца, нарушениях мозгового кровообращения. Дифференциальная диагностика ЭКГ-признаков при тиреотоксикозе, опухолях сердца, нарушениях мозгового кровообращения. Анализ ЭКГ. Синдром удлиненного интервала QT, синдром Бругада. Классификация. Особенности ЭКГ. Осложнения. Клиническое значение. Виды кардиостимуляции, показания. Методики проведения кардиостимуляции. Анализ заключения. Типы кардиостимуляторов. Показания к постановке различных видов кардиостимуляторов. Анализ ЭКГ при разных видах кардиостимуляторов. Нарушения работы кардиостимулятора. ЭКГ при различных видах нарушения работы кардиостимулятора. Проверка работы кардиостимулятора. Синдром ранней реполяризации. Анализ ЭКГ при синдроме ранней реполяризации. Дифференциальная диагностика при синдроме ранней реполяризации.		диабет, де Тони-Дебре-Фанкони синдромы). Клиникасы. Диагностикасы. Рентгенологиялық мәліметтері. Саралau диагнозы. Нәтижелері. Ағымы. Нефролитиазды тубулопатия (цистинурия, оксалурия, глицинурея, ксантинурия). Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Емдәммен емдеу.	
12	Холтеровское мониторирование (ХМ)	Системы холтеровского оборудования. Принципы устройства и работы систем холтеровского мониторирования. Методика проведения исследования. Дневник пациента. Показания. Противопоказания. Анализ заключения. Особенности холтеровского мониторирования у детей. Оценка работы пейсмекера. Оценка антиаритмической терапии. Оценка поздних потенциалов желудочек. Анализ вариабельности сердечного ритма (ВСР). Временные показатели ВСР. Частотные показатели ВСР. Изменения ВСР при отдельных заболеваниях. Значение. Анализ заключения. Турбулентность ритма сердца. Значение. Анализ заключения. Работа с холтеровской системой мониторирования. Оценка ишемии миокарда методом ХМ. Особенности диагностики изменений сегмента ST и зубца Т. Значение. Анализ заключения. Поздние потенциалы желудочек. Значение. Сигнал-усредненная ЭКГ. Показания. Методика проведения. Анализ заключения.	28	Жүре пайда болған нефропатиялар	Рефлюкс-нефропатия. Нефротикалық синдром. Жіктемесі. Патогенезі. Клиникалық көріністері. Диагностикасы. Зертханалық зерттеу. Саралau диагнозы. Нәтижелері. Болжамы. Емдеу принциптері.
13	Суточное мониторирование артериального давления	Системы мониторирования артериального давления. Принципы устройства и работы систем мониторирования артериального давления. Методика проведения.	29	Бұйрек функциясының жеткіліксіздігі	Бұйрек функциясының жіті жеткіліксіздігі. Анықтамасы. Себептері. Патогенезі. БЖЖ сатылары. Клиникалық көріністері және әр сатысының биохимиялық көрсеткіштері. Саралau диагнозы. БЖЖ сатыларына сәйкес емдеу. Бұйрек функциясының созылмалы жеткіліксіздігі (БСЖ). БСЖ себептері мен сатылары. БСЖ клиникалық көріністері және әр сатысының биохимиялық көрсеткіштері. Емдеу принциптері. Емдәммен емдеу (Джордано-Джованетти, Борт). Гемодиализ берін бұйрек трансплантациясын жүргізу көрсетімдері.
			30	Теміртапшылықты анемия	Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Гемограмма және темір алмасуның көрсеткіштері. Саралau диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Алдын-алу. Апластиялық анемия (канондірім депрессиялары). Иммундық аплазиялық анемиялар. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемограммалар, миелограммалар және трепанобиопсиялар көрсетім-дері. Саралau диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Сүйек кемігін трансплантациялау көрсетімдері. Тұқым қуатын аплазиялық анемиялар (Фанкон, Блекfen-Даймонд анемиялары). Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралau диагнозы. Емдеу. Диспансерлік бакылау.
			31	Тұқым қуатын гемолиздік анемиялар	Тұқым қуатын гемолиздік анемиялар. Ферментопатиялар (глюкозалық-б-фосфатдегидрогеназалар тапшылығы, пируваткиназалар). Гемолиз патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралau диагнозы. Емдеу. Гемолиздік криз кезінде көрсетілетін шұғыл жәрдем. Гемоглобинопатиялар (талассемия, орақ тәрізді жасушалы анемия және т.б.). Гемолиз патогенезі.

		Клиникасы. Гемограмма көрсеткіштері, эритроциттердің морфологиялық ерекшеліктері. Саралau диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Емдеу.	
32	ЖТҚҰ-синдромы	ЖТҚҰ-синдромы. Микроангиопатиялық гемолиздік анемиялар. ЖТҚҰ-синдромы. Себептері. Патогенезі. Клиникалық көріністері, коагулограмма көрсеткіштері, сатыларына байланысты емдеу. Ағымы. Болжамы. Алдын-алу. Гемолиз-уремиялық синдром (Гассер синдромы). Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемограмма мен коагулограмма көрсеткіштері. Саралau диагнозы. Ағымы, асқынулары мен нәтижелері. Шұғыл жәрдем көрсету принциптері. Қалпына келтіру кезеңінде емдеу. Тромбоздық тромбоцитопениялық пурпурда (Мошковиц синдромы). Себептері. Патогенезі. Клиникасы. Гемостазиограмма көрсеткіштері. Саралau диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу принциптері. Карқынды терапия, БЖЖ емдеу. Гигантты гемангиома (Казабах-Меритти синдромы). Гемолиз патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емі.	8 ЭКГ при синдромах предвозбуждения Синдромы предвозбуждения. Дополнительные проводящие пути. ЭКГ при синдромах преэкзитации. Анализ ЭКГ. Феномен и синдром WPW. ЭКГ диагностика. Нарушения ритма при синдроме WPW. ЭКГ диагностика. Анализ ЭКГ. Осложнения при синдроме WPW. Нарушения ритма при синдромах преэкзитации желудочков. ЭКГ диагностика. Анализ ЭКГ.
33	Тромбоцитопатиялар	Тұқым қуатын тромбоцитопатиялар (Гланцман, Бернар-Сулье аурулары). Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Виллебранд ауруы. Тұқым қуатын типтері. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемостазиограмма көрсеткіштері. Тромбоцитопатияның саралau диагнозы. Емдеу. Жүре пайда болған тромбоцитопатиялар. Себептері. Диагностика әдістері. Емдеу. Алдын-алу.	9 ЭКГ при дисфункции синусового узла Классификация дисфункций синусового узла. Вегетативные дисфункции. Лекарственные (токсические) дисфункции. ЭКГ диагностика. Синдром слабости синусового узла. ЭКГ диагностика. Тактика врача при синдроме слабости синусового узла. Анализ ЭКГ. Дисфункции синусового узла. Диагностика и лечение при различных видах дисфункции синусового узла. Тактика ведения больных.
34	Қантты диабет. Қантсыз диабет	Қантты диабет. Қантсыз диабет. Жиілігі. Этиологиясы. Патогенезі. Жіктемесі (ДДСҰ, Мартынов бойынша). Ерте жастағы және жасоспірімдегі клиникалық ерекшеліктері. Диагностиканың зертханалық әдістері, глюкозага толеранттылық тест. Саралau диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Асқынулары. Емдеу принциптері. Диспансерлік бақылау. ҚР қантты диабетпен сырқаттанатын балаларға жәрдем беру шараларын ұйымдастыру. Қантсыз диабет. Диабеттік комалар. Себептері, диабеттік кома әртүрінің клиникалық ерекшеліктері мен биохимиялық көрсеткіштері. Саралau диагнозы. Шұғыл жәрдем. Алдын-алу.	10 ЭКГ при ишемической болезни сердца (ИБС) ЭКГ при хронической ишемической болезни сердца. ЭКГ при стабильной стенокардии. ЭКГ при прогрессирующей стенокардии. ЭКГ во время приступа стенокардии. Анализ ЭКГ. ЭКГ при различных стадиях инфаркта миокарда (ИМ). ЭКГ при крупноочаговом, трансмуральном, субэндокардиальном и интрамуральном инфарктах миокарда. ЭКГ при рецидивирующем и повторном инфарктах миокарда. ЭКГ-диагностика ИМ при нарушениях внутрижелудочковой проводимости и WPW. ЭКГ при аневризме сердца и при постинфарктном кардиосклерозе. Инфарктоподобные изменения ЭКГ. Анализ ЭКГ. ЭКГ при рецидивирующем и повторном инфарктах миокарда. Анализ ЭКГ. Дифференциальная диагностика. Инфарктоподобные изменения ЭКГ. ЭКГ при нарушениях мозгового кровообращения. ЭКГ при синдроме WPW. ЭКГ при синдроме ранней реполяризации. Диагностика инфаркта миокарда при блокадах ножек пучка Гиса. Анализ ЭКГ. Дифференциальная диагностика.
			11 ЭКГ при отдельных заболеваниях сердечно-сосудистой системы Особенности ЭКГ при перикардите. Анализ ЭКГ. Дифференциальная диагностика изменений ЭКГ при перикардите и при других заболеваниях. Особенности ЭКГ при приобретенных пороках сердца. Анализ ЭКГ.

		<p>Атриовентрикулярные непароксизмальные тахикардии (атриовентрикулярные, узловые, атриовентрикулярные при синдромах преэкзитации желудочков). Дифференциальная диагностика непароксизмальных атриовентрикулярных тахикардий. Клиническая оценка непароксизмальных атриовентрикулярных тахикардий. Желудочковые непароксизмальные тахикардии. Специфические варианты желудочковых тахикардий (полиморфная, двунаправленная, идиопатическая). Дифференциальная диагностика желудочковых непароксизмальных тахикардий. Клиническая оценка желудочковых непароксизмальных тахикардий.</p> <p>Атриовентрикулярная диссоциация. Определение. Виды атриовентрикулярной диссоциации: полная, неполная, активная, пассивная. Дифференциальная диагностика разных видов атриовентрикулярной диссоциации.</p> <p>Эктопические импульсы и ритмы. Предсердные эктопические ритмы. Ритмы из A-V соединения. Клиническая оценка нарушений автоматизма и тактика врача при этих сочетаниях. Анализ ЭКГ.</p> <p>Идиовентрикулярные ритмы. Атриовентрикулярная диссоциация (полная и неполная). Выскользывающие сокращения. Клиническая оценка нарушений автоматизма и тактика врача при этих сочетаниях. Анализ ЭКГ.</p>		
6	ЭКГ при фибрилляциях сердца. Асистолия сердца	<p>Фибрилляция предсердий. Трепетание предсердий. Фибрилляция и трепетание предсердий при синдроме WPW. Тактика врача при мерцательной аритмии. Анализ ЭКГ.</p> <p>Фибрилляция и трепетание желудочков. Тактика врача при фибрилляции, трепетании желудочков. Анализ ЭКГ. Синдром Фредерика. Тактика врача при синдроме Фредерика. Асистолия сердца. Тактика врача при асистолии желудочков. Анализ ЭКГ.</p>		
7	ЭКГ при блокадах сердца	<p>Синоатриальные блокады. Межпредсердные блокады. ЭКГ диагностика. Атриовентрикулярные блокады. Феномен Фредерика. ЭКГ диагностика. Дифференциальная диагностика при атриовентрикулярных блокадах. Анализ ЭКГ. Нарушения внутрижелудочковой проводимости. Полные и неполные блокады правой ножки пучка Гиса. ЭКГ диагностика. Перинфарктные и арборизационные блокады. ЭКГ диагностика.</p>		
		<p>35 Қалқаншабез және қалқаншасерікбездердін аурулары</p> <p>Гипотиреоз. Ілкі және салдарлық, түа және жүре пайда болған гипотиреоздар туралы түсінік. Патогенезі. Нәрестелердегі, емшектегі және ерте жастағы балалардағы клиникалық ерекшеліктері. Диагнозы. Диагностика әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері. Диспансерлік бақылау. КР нәрестелерді гипотиреозга тексеру-скринингі. Диффузиялық ұйтты зоб. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Зерттеудің зертханалық әдістері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Хирургиялық ем көрсетімдері. Диспансерлік бақылау. Йодтапшылық ауруларды туралы түсінік. Эндемиялық (йодтапшылықты) зоб. Клиникасы. Емдеу. Алдын-алу. КР эндемиялық зоб жағдайлары. Аутоиммундық тиреоидит. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Гипопаратиреоздар. Гиперпаратиреоздар. Этиологиясы мен патогенезі. Клиникасы. Фосфор-кальций алмасуының көрсеткіштері. Диагнозы. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері.</p> <p>36 Өсу патологиясы. Семіздік</p> <p>Өсу мен дene пропорциясын бағалау. Бала өсуі мен дамуына гормондардың тигізетін өсері (өсу гормоны, тиреоидті, жыныс гормондары). Нанизм. Тұқым қуатын факторлар, өсу бөгелісінің генезіндегі созылмалы соматикалық аурулар. Қысқа бойлылардың әртүрлі формаларының саралау диагнозы. Гипофизарлы нанизм. Диагностика әдістері (сүйектік жас, өсу гормонының секрециясын зерттеу, компьютерлі және магнит-резонансты томография). Орын басуышы гормондық терапия. Диспансерлік бақылау. Гигантизм. Ұзын бойлылардың әртүрлі формаларының саралау диагнозы. Гипофизарлы гигантизмнің диагностикасы, клиникасы және оны емдеу. Семіздік. Этиологиясы. Патогенезі. Жіктемесі. Клиникасы. Метаболиттік бұзылыстар. Диагностика әдістері (краниографиясы, көз түбі, заттек алмасу көрсеткіштері, гормоналдық профилі). Семіздік әртүрлі формаларының саралау диагнозы. Емдеу. Емдеммен емдеу. Диспансерлік бақылау. Алдын-алу.</p> <p>37 Жыныстық дамудың және жыныстық нақтыланудың бұзылуы</p> <p>Жыныстың мезгілсіз дамуы. Анықтамасы. ЖМД нағыз және жалған формалары кезіндегі клиникалық көріністері және гормоналдық статустардың ерекшеліктері. Диагностикасы. Емдеу. Диспансерлік бақы-</p>		

		лау. Гипогонадизм. Анықтамасы. Ілкі және салдарлық гипогонадизмнің клиникалық көріністері мен гормондық статустары, себептері. Диагностикасы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Кайнфельтер синдромы. Шерешевский-Тернер синдромы. Клиникасы. Диагностикасы. Кариотип сипаттамасы. Орын басуши гормондық терапия. Гермафродитизм. Клиникасы. Зертханалық диагностика әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері.
--	--	--

Барлығы: 80 сағат

Неврологиядағы функциональдық диагностика

1	Нерв жүйесінің физиологиясы, нейрофизиологиялық зерттеу әдістері	Орталық және шеткі нерв жүйесінің анатомиясы. Қанмен қамтамасыз етілуі. Нерв жүйесінің физиологиясы, орталық және шеткі нерв жүйесі физиологиясының ерекшеліктері. Нерв жүйесі физиологиясын зерттеудің клиникалық мәні. Дені сау тұлғалардың орталық және шеткі нерв жүйесі қызметтерінің негізгі көрсеткіштері. Нейрофизиологиялық зерттеу әдістері: электроэнцефалография, эхоэнцефалография, туындаған потенциалдарды тіркеу әдісі, электромиография, нерв-бұлышықтік берілісті тестілеу, жылукөру. Ұғым анықтамасы. Емделушіні зерттеуге даярлау. Зерттеуді өткізуде жіберілетін негізгі қателіктер. Нейрофизиологиялық зерттеуді өткізуде алынған мәліметтерді анықтау критерийлері және талдау.
2	Электроэнцефалография	Электроэнцефалография әдісінің клиникалық мәні. Қорсетімдері мен қарсы қорсетімдері. Патологиялық жағдайлар кезінде өткізілген электроэнцефалограмма қорсеткіштерін талдау, нағижелерінің хаттамасы. Қалыпты және патологиялық жағдайлар кезіндегі электроэнцефалограмма параметрлері. Электроэнцефалография кезінде зерттеуді өткізу әдістемесінің ерекшеліктері. Зерттеуге науқасты даярлау. Рутиндік электроэнцефалографияның (ЭЭГ) визуаль-дық анализі. Типтері мен топтары бойынша жіктелуі. ЭЭГ ұғымдастырылған альфа-типі. Гиперсинхронды тип. Десинхронды тип. Альфа-ритм реттелуінің бұзылуы, бета-белсенділігінің күштейтілуі. Қалыпты жағдайдағы, әртүрлі функциональдық сын tactар кезіндегі ЭЭГ жазбалары. Альфа-ыргағының

4	ЭКГ при экстрасистолии	Предсердные экстрасистолы. Классификация. Политопные, полиморфные, групповые экстрасистолы. Алгоритмия. Постэкстрасистолические феномены. Клиническая оценка экстрасистолии предсердной экстрасистолии. Экстрасистолы из А-В соединения. Классификация. Политопные, полиморфные, групповые экстрасистолы. Клиническая оценка экстрасистолии из А-В соединения. Столовая экстрасистолия. Клиническая оценка столовой экстрасистолии. Дифференциальная диагностика столовой экстрасистолии с другими видами экстрасистолии. Желудочковые экстрасистолы. Ранние, политопные, полиморфные, групповые экстрасистолы. Алгоритмия. Реципрокные импульсы. Постэкстрасистолические феномены. Клиническая оценка желудочковой экстрасистолии. Анализ ЭКГ. Классификация желудочковой экстрасистолии. «Злокачественная» желудочковая экстрасистолия. Возвратная экстрасистолия. Клиническая оценка возвратной экстрасистолии. Дифференциальная диагностика возвратной экстрасистолии с другими видами экстрасистолии. Парасистолия: предсердная, атриовентрикулярная, желудочковая. Постэкстрасистолические феномены. Клиническая оценка парасистолии.
5	Пароксизмальные и непароксизмальные тахикардии	Пароксизмальные предсердные тахикардии (синоатриальные, предсердные). Дифференциальная диагностика предсердных тахикардий. Клиническая оценка предсердных тахикардий. Атриовентрикулярные пароксизмальные тахикардии (атриовентрикулярные, узловые, атриовентрикулярные при синдромах преэхзитации желудочек). Дифференциальная диагностика атриовентрикулярных тахикардий. Клиническая оценка атриовентрикулярных тахикардий. Желудочковые пароксизмальные тахикардии. Специфические варианты желудочковых тахикардий (полиморфная, двунаправленная, идиопатическая). Дифференциальная диагностика желудочковых пароксизмальных тахикардий. Клиническая оценка желудочковых пароксизмальных тахикардий. Желудочковые пароксизмальные тахикардии. Специфические варианты желудочковых тахикардий (полиморфная, двунаправленная, идиопатическая). Анализ ЭКГ.

Функциональная диагностика в кардиологии			
1	Анатомия, физиология, функции сердца	Анатомия предсердий. Анатомия желудочков. Анатомия митрального клапана. Анатомия аортального клапана. Анатомия клапана легочной артерии. Анатомия трикуспидального клапана. Анатомия аорты. Анатомия легочной артерии. Кровоснабжение сердца. Иннервация сердца. Физиология сердца. Проводящая система сердца. Механизм сокращения миокарда. Клапанный аппарат сердца. Внутрисердечная гемодинамика. Большой круг кровообращения. Малый круг кровообращения. Функции сердца. Автоматизм. Проводимость. Возбудимость. Сократимость. Тоничность. Рефрактерность. Аберрантность.	блокадасы (көзді ашу, ақпараттық жүктеме). Гипервентиляция. ЭЭГ визуальдық анализі. Кірікпелер. ЭЭГ өндеу және талдау әдістері. Спектральдық және периодометриялық анализ. Корреляциялық, автокорреляциялық және когерентті анализ. Картага тұсіру – карта мен кестені құрастыру. ЭЭГ генераторларының дипольдік үлгілері. Толқындық белсенділіктердің компьютерлік сипаттамасы. Накты және салыстырмалы қуатталығы. Индекс. Реттеліс. Қалыптасқан реттеліс. Кезең. Белсенділіктің негізгі түрлерінің жиілік-кеңістікті таратылуы. Инверсия. Фокустау. Шүйделік альфа-ыргағының шындық және орташа жиілігі. Компьютерлік электроэнцефалографиядағы (КЭЭГ) қалыпты критерилер. Мидың патогенетикалық мәні бар органикалық зақымдануларының ЭЭГ саралудиагностикалық белгілері.
2	Анализ ЭКГ в норме	Пейсмекерная роль синусового узла. Центры автоматизма. Проведение возбуждения в предсердиях, в А-В узле, по ветвям пучка Гиса. Распространение возбуждения в миокарде. Формирование ЭКГ. Системы ЭКГ-отведений. Общепринятая система ЭКГ отведений. Дополнительные отведения. Методы анализа ЭКГ. Анализ сердечного ритма и проводимости. Измерение амплитуды зубцов. Измерение уровня сегментов и продолжительности интервалов. Нормальная ЭКГ. Анализ нормальной ЭКГ. Варианты нормальной ЭКГ. Понятие об электрической оси сердца. Методы определения электрической оси сердца. Варианты нормальной ЭКГ. Варианты нормальной ЭКГ. Повороты сердца вокруг осей. Анализ ЭКГ.	3 Неврологиялық және психосоматикалық бұзылыстардың диагностикасындағы компьютерлік ЭЭГ мүмкіншіліктері
3	ЭКГ при гипертрофиях сердца	ЭКГ при гипертрофии и перегрузках различных отделов сердца. Гипертрофия левого и правого предсердий, гипертрофия обоих предсердий. ЭКГ при гипертрофии и перегрузках различных отделов сердца. Гипертрофия левого желудочка. Количественные и качественные признаки гипертрофии миокарда левого желудочка. Гипертрофия правого желудочка. Количественные и качественные признаки гипертрофии миокарда правого желудочка. Гипертрофия обоих желудочков. Сочетанные гипертрофии. Количественные и качественные признаки гипертрофии миокарда обоих желудочков. Перегрузка желудочков. Количественные и качественные признаки перегрузки желудочков.	Компьютерлік ЭЭГ қалыпты критерийлер. Мидың патогенетикалық мәні бар диффуздық органикалық зақымдануларының белгілері. ЭЭГ жасақ байланысты ерекшеліктері. Организмнің туылғаннан жетілгеніне дейінгі кезеңдері ЭЭГ-паттернің дамуы. Мидың патологиялық және физиологиялық картаоюы. Аппаратпен зерттеу және ЭЭГ іс-шарасын өткізу технологиялары. Электроэнцефалограмма көрсеткіштерін бағалау. Емделушілердің, патологиялардың өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып жасалынатын тренинг іс-шарасының модификациясы. Зерттеу нәтижелерін өндеу әдістері. ЭЭГ картага тұсіру. Компьютерлік ЭЭГ көрсеткіштерінің динамикалық озгерісін талдау. Электрофизиологиялық белгілерді өндеу алгоритмі. Биоэлектрлік белгілердің автоматтанған анализінің тапсырмасын қондыру. Белгілер кеңістігінің мөлшерін азайту тәсілдері. Белгілердің түрлері. Биоэлектрлік белгілерге тән нүктелерді анықтаудың негізгі әдістері. Тұрақсыз боліктедерді анықтау. Биоэлектрлік белгілердің қалыпты және патологиялық паттерндерін анықтау үшін кейіндерді тану теориясын қабылдау.

4	Белгілер анализінің негізінде нәтижелерді қалыптастыру. Нәтижелерді қалыптастыру кезінде жіберілетін көтөлік көздері. Мәліметтердің эталондық базасы, биоэлектрлік белгілердің автоматтанған анализінің бағдарламалы сапасының критерилері. Фондық ЭЭГ спектрлерін қалыптастыру, ширықтырудың әртүрлі тәсілдерінде откізілетін ЭЭГ. Скалып бойынша потенциал градиентін тарату анализі. Картага түсіру. Әртүрлі функциональдық жағдайларда (корреляциялық және когерентті анализ) қыртыстық құрылымның өзара әрекеті. Дипольдік үлгілердің құрылымы және анализі.	
5	Сандық сүзілу, референттік электродтардан болған кірікпені жою, изосызық дрейфин жою. Накты емес боліктерді анықтау алгоритмі, белсендіру реакциясын анықтау және альфа-ритмін қалыпта көлтіру. Сезімтал ритмдік әрекеттерді қабылдаудың автоматтандырылған анализі. Негізгі ритмдердің қуаттылығын және амплитудасын карталау. Нактылық, қателік көздері. Фондық ЭЭГ спектрлерінің құрылымы және ширықтырудың әртүрлі тәсілдері кезіндегі ЭЭГ. Скалып бойынша потенциал градиентін тарату анализі. Картага түсіру. Әртүрлі функциональдық жағдайлардағы (корреляциялық және когерентті анализ) қыртыстық құрылымның өзара әрекеті. Тұындаған потенциалдар – ЭЭГ бөліп алу тәсілдері, тұындаған потенциалдар элементтерінің автоматтандырылған анализі. Эквиваленттік электрлік белсенділіктің көздерін табу. Картага түсіру. «Биоэлектрлік белгілерді өндіреу». Жиіліктің берілген жолактарын бөліп алу, белгі/шу қатынасының жоғарлауы, биоэлектрлік белгіге тән нүктелердің өздігінен бөлінуі. «Мидың электрлік қасиетін зерттеу». ЭЭГ негізгі ритмдерінің бөлінуі, ЭЭ спектрлік анализі. «ЭЭГ көздерінің құрылымы».	
6	Анықтамасы, негізгі түсінік. Этиопатогенез. Концепция: нейрондардың денервациялық жоғары сезімталдығы. Крыжановский теориясы. МКБ-Х және клиникалық жіктелу варианты. Үстамаларды есепке алушың бірінгай жүйесінің жоқтығы. «Эпилепсия» диагнозы және үстаманың басқаша аталуы	
Итого: 60 часов		

		ЭЭГ. Артефакты. Методы обработки и анализа ЭЭГ. Спектральный и периодометрический анализ. Корреляционный, автокорреляционный и когерентный анализ. Картирование – построение карт и таблиц. Дипольные модели генераторов ЭЭГ. Компьютерные характеристики волновой активности. Мощность абсолютная и относительная. Индекс. Регулярность. Нормированная регулярность. Период. Разброс периода. Частотно-пространственное распределение основных видов активности. Инверсия. Фокусирование. Пиковая и средняя частоты затылочного альфа-ритма. Критерии нормы в компьютерной электроэнцефалографии (КЭЭГ). Дифференциально-диагностические ЭЭГ-признаки патогенетически значимого органического поражения головного мозга у детей.		
3	Возрастные особенности показателей спектральной мощности основных ритмов электроэнцефалограммы у детей	Исследование электроэнцефалограммы здорового ребенка, изучение возрастных особенностей формирования ритмов мозга, амплитудно-частотные характеристики биопотенциалов мозга, электроэнцефалографические феномены, характерные для детского возраста, определяемые при визуальном анализе. Индивидуальная вариабельность паттернов ЭЭГ у детей, а также их изменчивость в процессе роста. Изучение характеристик спектральной мощности (СМ) основных нейрофизиологических ритмов мозга по данным электроэнцефалографического (ЭЭГ) исследования у здоровых детей.		(эпилепсия немесе эпилепсияформалы синдром, құрысқақ синдромы, вегетативтік-висцеральдық ұстамалар, құрысқақка бейімділік, фебрильдік құрысқақтардың кейбір түрлері, невроздық реакциялар ж.б.). Эпилепсия жалпы статистикасының жоқтығы. Эпилепсия ұстамаларының семиологиясы және электроклиникалық сипаттамасы. Аура. Эпилепсия формалы белсенделік мидаң ұстамадан тыс жағдайы: Жабыспалар. Өткір толқындар. Жабыспалар кешенібаяу толқын. Өткір толқын кешені, баяу толқын. Эпібелсенделілік графоэлементтерінің комбинациясы (баяу толқындың көптеген жабыспалар ж.б.). Эпилепсия диагностикасы, «эпилепсия белсенделілігінің төмендеуі» – мидаң эпилепсияга бейімділік кезеңін анықтау. Қорінісі: басым белсенделіліктің жоғары амплитудасы, өткірлеу толқындар, өткір толқындар, жоғары амплитудалы баяу және жоғары емес өткір тербелістердің өздігінен немесе гипервентиляция кезінде пайда болуы. ЭЭГ жабыспаларындағы, өткір толқындағы, сандық жабыспа-толқындар кешеніндегі, «құрысқақ белсенделілігінің төмендеуі» кезеңдегі - «эпилепсияформалы белсенделілік». Шамалы (анық эпилепсия), айқын (ете анық эпилепсия), өрекел (нақты эпилепсия). Ұйқыдан айырылу. Гипервентиляция. Тіркеу, анықтау әдістемесі, ұстама белсенделілігінің белгілерін бағалау.
4	Амбулаторный суточный мониторинг ЭЭГ (по типу Холтеровского) у детей	Методика исследования. Показания и противопоказания. Особенности подготовки и проведения у детей. Автономная регистрация ЭЭГ с полиграфическими каналами. Критерии оценки и анализ полученных данных.	7	Эпилепсиялық және эпилепсиялық емес ұстамалардың саралуа диагнозы
5	Совокупный анализ электрической активности и кровообращения головного мозга. (ЭЭГ+РЭГ) у детей	Методика исследования. Показания и противопоказания. Особенности подготовки и проведения у детей. Сопоставление динамики показателей ЭЭГ и РЭГ в процессе проведения различных функциональных проб. Корректность проведения исследований, провоцирующие пробы на гипервентиляцию, выбор лечебных мероприятий и оценка их эффективности.	8	Эпилепсиямен сырқаттанатын науқасты ЭЭГ тіркеу әдістемесі. Графоэлементтер, анықтау, бағалау. Эпилепсиялық және эпилепсиялық емес ұстамалардың
6	Реоэнцефалография (РЭГ)	Методика исследования. Показания и противопоказания. Особенности подготовки и проведения у детей. Критерии оценки и анализ полученных данных.		

		сарапау диагностикасы. Эпилептологиядағы сандық ЭЭГ және видео-ЭЭГ-мониторинг негізі. Машықтарды жетілдіру: «курысқақсыз» түсірілген электроэнцефалограммада ұстама белсенделігінің белгілерін іздеу; рутиндік ЭЭГ визуальдық анализі әдісімен ұстама белсенделігінің ошағын анықтау; амплитудалық картага түсіру әдісімен ұстама белсенделігінің ошағын анықтау. ЭЭГ-белгілері бойынша процесс белсенделігінің дәрежесін және ұстаманың түрін анықтау. Құрысқақты эпилепсиялық статус.		чения. Формирование протокола исследования. Реоэнцефалография при заболеваниях центральной нервной системы. Показания. Противопоказания. Проведение исследований.		
9	Эхоэнцефалография	Эхоэнцефалография кезінде зерттеуді өткізу әдістемесі. Өткізу ережесі. Эхоэнцефалографияны өткізу кезінде жіберілетін негізгі көтеліктер. Науқасты зерттеуге даярлау. Зерттеуді өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Дені сау тұлғаларға жасалынатын эхоэнцефалограмма көрсетімдері. Әдістің клиникалық мәні. Әртүрлі патологиялық жағдайлар кезінде өткізілетін эхоэнцефалограмма көрсеткіштерін талдау. Эхоэнцефалографияны өткізу кезіндегі нәтижелердің хаттамасы. Нәтижелерді талдау. Алынған мәліметтерді тексерудің негізгі критерилері.		Итого: 60 часов Детская неврология с функциональной диагностикой		
10	Электромиография (ЭМГ)	Қолдану көрсетімдері, әдістің клиникалық мәні. Ілкі-бұлшықеттік, нерв-бұлшықеттік аурулардың және нервтің демиелиденуілік закымдануының диагностикасы. Қарсы көрсетімдері. Әдістемесі. Электромиограмма жазбалары. Аппаратпен қамтамасыз етілуі, электродтардың түрлері. ЭМГ типтері. ЭМГ негізгі элементтері. Патологиялық процесстердің сипаты мен орналасуына байланысты патологиялық ЭМГ-паттерндердің нормадағы критерийлері мен түрлері. Нәтижелерін талдау. Ю.С. Юсевич бойынша беткей электромиограмманың I-IV түрлері. Жіті полиомиелит кезінде ЭМГ өзгерістер. Шеткі нерв бағаналарының закымдануы – козуды тудыру жылдамдығын азайту. Экстрапирамидалық бұзылыстар – ЭМГ III типі. Миопатиялар, полимиозиттер, коллагеноздар – амплитуданың төмендеуі және потенциальдардың ұзақтығы. Миастения және миотония кезіндегі ЭМГ. Орталық кимылдық нейрондардың закымдануы – Hmax/Mmax өсуі. Супраспинальдық закымдану –	1 Физиология нервной системы, методы нейрофизиологических исследований у детей	Анатомия центральной и периферической нервной системы у детей. Кровоснабжение. Физиология нервной системы, особенности физиологии центральной и периферической нервной системы у здоровых детей. Методы нейрофизиологических исследований: электроэнцефалография, эхоэнцефалография, метод регистрации вызванных потенциалов, электромиография, тестирование нервно-мышечной передачи, тепловидение. Определение понятий. Подготовка детей к исследованию. Основные ошибки при проведении исследований. Критерии оценки и анализ полученных данных при проведении нейрофизиологических исследований у детей.	2 Электроэнцефалография в педиатрии	Клиническое значение метода электроэнцефалографии. Показания и противопоказания. Анализ показателей электроэнцефалограммы при патологических состояниях у детей, протокол заключения. Параметры электроэнцефалограммы в норме и их изменение при патологических процессах у детей. Особенности методики проведения исследования при электроэнцефалографии у детей. Визуальный анализ рутинной электроэнцефалографии (ЭЭГ) у детей. Классификация по типам и группам. Организованный альфа-тип ЭЭГ. Гиперсинхронный тип. Десинхронный. Дезорганизованный альфа-тип (нарушение регулярности альфа-ритма). Дезорганизованный альфа-тип (усиление бета-активности). Дезорганизованный тип ЭЭГ с преобладанием медленной активности. Запись ЭЭГ в состоянии покоя с закрытыми, открытыми глазами и при различных функциональных пробах. Блокада альфа-ритма (открывание глаз, ориентировочный рефлекс, информационная нагрузка). Запись ЭЭГ при ритмической видно и аудиостимуляции. Гипервентиляция. Визуальный анализ

		ние амплитуды и длительности потенциалов. ЭМГ при миастении и миотонии. Поражение центрального двигательного нейрона – увеличение H_{max}/M_{max} . Супраспинальные поражения – увеличение времени между сигналом и первыми разрядами на ЭМГ.		ЭМГ белгілері мен алғашқы разрядының арасындағы уақыттың есүі.
11	Тестирование нервно-мышечной передачи	<p>Показания, противопоказания. Проведение исследований. Методика проведения исследования при тестировании нервно-мышечной передачи. Основные показатели при проведении тестирования нервно-мышечной передачи в норме и при патологических состояниях. Анализ заключения. Проведение исследований.</p> <p>Возможности вызванных потенциалов (ВП) мозга в клинической практике в получении объективной информации о состоянии различных сенсорных систем: зрения, слуха, осязания и др., периферическое звено и центры обработки получаемой информации. Методы обработки и анализа ВП. Отличительный признак сигналов ВП – постоянство времени задержки. Типы классификаций ВП. Кортикальные и субкортикальные ВП. ВП на стимулы различных модальностей, их сходство и различия. Зрительные ВП. Слуховые ВП. Соматосенсорные ВП. Когнитивные ВП. Основные принципы усреднения ВП. Выделение ВП методом синхронного, или когерентного накопления. Коэффициент корреляции – численная мера достигнутого качества накопления, график его изменения во времени для каждого отведения – отображение текущего, уже достигнутого, качества накопления. Основные характеристики ВП. Полярность. Латентный период. Амплитуда. Идентификация пиков. Вариабельность ВП. Методы стимуляции. Интенсивность, тип, длительность, число стимулов.</p>	Нерв-бұлышықеттік берілісті тестілеу	<p>Көрсетімдері, қарсы көрсетімдері. Зерттеуді өткізу. Нерв-бұлышықеттік берілісті тестілеу кезінде зерттеуді өткізу әдіstemесі. Қалыпты және патологиялық жағдайларда нерв-бұлышықеттік берілісті тестілеуді өткізу кезіндегі негізгі көрсеткіштер. Нәтижелерді талдау. Зерттеуді өткізу.</p> <p>Әртүрлі сезимтал жүйелердің жағдайы туралы объективті аппараттар алуда клиникалық практикадағы мидың туындаған потенциалдарының (ТП) мүмкіншіліктері: көру, есту, сезу ж.б., шеткі бөлім және алынған аппараттарды өндөу орталығы. ТП өндөу және талдау әдістері. ТП сигналдарын айыру белгілері – кешігу уақытының тұрақтылығы. ТП жіктелу типтері. Кортикальдық және субкортикальдық ТП. Әртүрлі ТП, олардың ұқсасы мен айырмашылығы. Көру ТП. Есту ТП. Соматосенсорлық ТП. Когнитивтік ТП. Орташа ТП негізгі принциптері. Синхронды немесе когерентті жинақтау әдісімен ТП болу. ТП негізгі сипаттамасы. Полярлылық. Жасырын кезең. Амплитуда. Шындар идентификациясы. ТП түрленгіштігі. Ширықтыру әдістері. Қарқындылығы, типі, ұзактығы, ширатқылардың саны.</p>
12	Тепловидение	Показания, противопоказания. Методика. Проведение исследований. Основные показатели в норме и при патологических состояниях. Анализ заключения при различных патологических состояниях, протокол заключения.	Жылуды анықтау	Көрсетімдері, қарсы көрсетімдері. Әдіstemесі. Зерттеуді өткізу. Қалыпты және патологиялық жағдайлар кезіндегі негізгі көрсеткіштер. Әртүрлі патологиялық жағдайлар кезінде нәтижелерді талдау, нәтижелер хаттамасы.
13	Реоэнцефалография	Определение понятия. Методика проведения исследования при реоэнцефалографии. Подготовка пациента к исследованию. Основные показания к проведению исследования. Проведение реоэнцефалографии при различных патологических состояниях. Анализ заклю-	Реоэнцефалография	Ұғым анықтамасы. Реоэнцефалография кезінде зерттеуді өткізу әдіstemесі. Зерттеуге наукастарды даярлау. Зерттеуді өткізудің негізгі көрсетімдері. Әртүрлі патологиялық жағдайлар кезінде реоэнцефалографияны өткізу. Нәтижелерін талдау. Зерттеу хаттамаларын қалыптастыру. Орталық нерв жүйесінің аурулары кезінде өткізілетін реоэнцефалография. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Зерттеуді өткізу.
Барлығы: 60 сағат				
Балалар неврологиясындағы функциональдық диагностика				
1	Нерв жүйесінің физиологиясы, балалардағы	Балаларда орталық және шеткі нерв жүйесінің анатомиясы. Қанмен қамтамасыз етілуі. Нерв жүйесі-		

	нейрофизиологиялық зерттеу әдістері	нің физиологиясы, балалардағы орталық және шеткі нерв жүйесінің ерекшеліктері. Дені сау балалардағы орталық және шеткі нерв жүйесі қызметтінің негізгі көрсетікштері. Нейрофизиологиялық зерттеу әдістері: электроэнцефалография, эхоэнцефалография, туындаған потенциалдарды тіркеу әдісі, электромиография, нерв-бұлышқеттік берілісті тестілеу, жылуқору. Ұғым анықтамасы. Балаларды зерттеуге даярлау. Зерттеуді өткізу кезінде жіберілетін негізгі қателіктер. Балаларда нейрофизиологиялық зерттеуді өткізу кезінде алынған мәліметтерді бағалау критерийлері мен талдау.	фалографические критерии. Значение ЭЭГ в оценке эффективности лечения. ЭЭГ в решении экспертных вопросов. Организация эпилептологических центров.
2	Педиатриядагы электроэнцефалография	<p>Электроэнцефалография әдісінің клиникалық мәні. Көрсетімдері мен карсы көрсетімдері. Балалардағы патологиялық жағдайлар кезіндегі электроэнцефалограмма көрсетікштерін талдау, нәтижелердің хаттамасы.</p> <p>Балалардағы қалыпты жағдайдағы электроэнцефалограмма параметрлері және патологиялық жағдайлар кезінде олардың өзгеруі. Балаларда электроэнцефалография кезінде зерттеуді өткізу әдістерінің ерекшеліктері.</p> <p>Балалардағы рутиндік электроэнцефалографияның (ЭЭГ) визуальдық анализі. Типтер мен топтар бойынша жіктелуі. ЭЭГ ұйымдастырылған альфатип. Гиперсинхронды тип. Десинхронды. Альфа-ритм реттілігінің бұзылуы, бета-белсенделіліктің күшеоі.</p> <p>Қалыпты жағдайдағы және функциональдық сынақтар кезіндегі ЭЭГ жазбасы. Альфа-ритм блокадасы (көзді ашу, бағдарлы рефлекс, ақпараттық жүктеме). Гипервентиляция. ЭЭГ визуальдық анализі. Кірікпелер. ЭЭГ ондеу және талдау әдістері. Спектральдық және периодометриялық талдау. Корреляциялық, автокорреляциялық және когерентті талдау. Картага түсіру – карталар мен кестелерді құрастыру. ЭЭГ генераторларының дипольдық үлгілері. Толқынды белсенделіліктің компьютерлік сипаттамасы. Накты және салыстырмалы қуаттылығы. Индекс. Реттеулігі. Қалыптаскан реттеулік. Кезең. Белсенделіліктің негізгі түрлерінің жиілік-кеңістікте тарапалуы. Инверсия. Шүйкелік альфа-ритмнің шындық және орталық</p>	<p>Методика регистрации ЭЭГ больного эпилепсией. Графоэлементы, выявления, оценки. Дифференциальный диагноз эпилептических и неэпилептических пароксизмов. Основы цифровой ЭЭГ и видео-ЭЭГ-мониторинга в эпилептологии. Выработка навыков: поиск признаков пароксизмальной активности в «бессудорожных» электроэнцефалограммах; определение источника пароксизмальной активности методом визуального анализа рутинной ЭЭГ; определение источника пароксизмальной активности методом амплитудного картирования. Распознавание степени активности процесса и типа припадка по ЭЭГ-признакам. Судорожный эпилептический статус.</p> <p>Методика проведения исследования при эхоэнцефалографии. Правила проведения. Основные ошибки при проведении эхоэнцефалографии. Подготовка пациента к исследованию. Показания и противопоказания к проведению исследования. Показатели эхоэнцефалограммы у здоровых лиц. Клиническое значение метода. Анализ показателей эхоэнцефалограммы при различных патологических состояниях. Протокол заключения при проведении эхоэнцефалографии. Анализ заключения. Основные критерии оценки полученных данных.</p> <p>Показания к применению, клиническое значение метода. Диагностика первично-мышечных и нервно-мышечных заболеваний, демиелинизирующие поражения нерва. Противопоказания. Методика. Проведение исследований. Запись электромиограммы. Аппаратное обеспечение, виды электродов. Типы ЭМГ. Основные элементы ЭМГ. Критерии нормы и виды патологических ЭМГ-паттернов в зависимости от характера и локализации патологического процесса.</p> <p>Анализ заключения. Типы поверхностных электромиограмм I-IV по Ю.С. Юсевич. Изменения на ЭМГ при остром полиомиелите. Поражение периферических нервных стволов – уменьшение скорости проведения возбуждения. Экстрапирамидные расстройства – III тип ЭМГ. Миопатии, полимиозиты, коллагенозы – сниже-</p>

6	Эпилепсия как клиническая и нейрофизиологическая проблема	<p>Определение, базисные понятия. Этиопатогенез. Концепция: денервационной сверхчувствительности нейронов. Теория Крыжановского. МКБ-Х и варианты клинических классификаций. Отсутствие единой системы учета приступов. Диагноз «эпилепсия» и другие названия пароксизмальных состояний (эпилептический или эпилептиформный синдромы, судорожный синдром, вегетативно-висцеральные пароксизмы, судорожная готовность, некоторые виды фебрильных судорог, невротические реакции и др.). Отсутствие общей статистики эпилепсии.</p> <p>Семиология и электроклиническая характеристика эпилептических приступов. Аура. Эпилептиформная активность характеризует состояние мозга вне приступа: Спайки. Острые волны. Комплексы спайк-медленная волна. Комплексы острая волна, медленная волна. Комбинации грахоэлементов эпикактивности (множественные спайки с последующими медленными волнами и пр.).</p> <p>Диагностика эпилепсии, «снижение порога судорожной готовности» – свидетельство определенной степени эпилептической наклонности мозга. Проявления: высокая амплитуда доминирующей активности, заостренные волны, острые волны, появление вспышек высокоамплитудных медленных и невысоких острых колебаний спонтанно или при гипервентиляции в небольшом количестве. «Эпилептиформная активность» – наличие на ЭЭГ спайков, острых волн, комплексов спайк-волна в количестве, большем, чем при «снижении порога судорожной готовности». Оценивается как умеренная (весома вероятна эпилепсия), выраженная (очень вероятна эпилепсия), грубая (почти наверняка эпилепсия). Депривация сна. Гипервентиляция. Методика регистрации, выявления, оценки признаков пароксизмальной активности.</p>
7	Дифференциальный диагноз эпилептических и неэпилептических пароксизмов	<p>Дифференциальный диагноз эпилептических и неэпилептических пароксизмов. Оценка функционального состояния головного мозга при эпилепсии. Действие припадков на головной мозг. Разрушение мозга при припадках. Эпилептическая деградация. Эпилептические энцефалопатии. Электроклиническая диагностика и терапия. Непароксизмальные признаки оценки функционального состояния головного мозга больных эпилепсией. Ремиссия – клинические и электроэнце</p>
3	Балалардағы электроэнцефалограмма негізгі ритмдерінің спектралды қуаттылығы көрсеткіштерінің жасқа байланысты ерекшеліктері	Жиілігі. Компьютерлік электроэнцефалографияның (КЭЭГ) нормадағы критерийлері. Балалар миының патогенетикалық мәні бар органикалық закымдануларының ЭЭГ саралау-диагностикалық белгілері.
4	Балалардағы ЭЭГ амбулаториялық тәуліктік мониторингі (Холтеровский типі бойынша)	Зерттеу әдістемесі. Көрсетімдері мен карсы көрсетімдері. Балалардағы даярлау мен өткізу ерекшеліктері. Полиграфиялық арналармен ЭЭГ автономды тіркеу. Алынған мәліметтерді тексеру мен талдау критерийлері.
5	Балалардағы миың электрлік белсенділігінің және қанайналымының жұптасқан анализі (ЭЭГ+РЭГ)	Зерттеу әдістемесі. Көрсетімдері мен карсы көрсетімдері. Балалардағы даярлау мен өткізу ерекшеліктері. Әртүрлі функциональдық сынақты өткізу процесі кезінде ЭЭГ мен РЭГ көрсеткіштерінің динамикасын салыстыру. Зерттеуді өткізуі түзету, гипервентиляцияны өршітетін сынақтар, емдеу ішараларын тандау және олардың тиімділігін бағалау.
6	Реоэнцефалография (РЭГ)	Зерттеу әдістемесі. Көрсетімдері мен карсы көрсетімдері. Балалардағы даярлау мен өткізу ерекшеліктері. Алынған мәліметтерді тексеру және талдау критерилері.
7	Балалардағы электромиография (ЭМГ)	Нерв жүйесінің шеткі аппаратының электрлік белсенділігі. Зерттеу әдістемесі. Көрсетімдері мен карсы көрсетімдері. Балалардағы даярлау мен өткізу ерекшеліктері. Нерв-бұлышқеттік аппараттың закымдану деңгейін анықтау. Закымдану топикасы мен процессинің таралуын анықтау. Закымдану сипатын анықтау. Закымдану айқындылығының деңгейін анықтау.

8	ЭМГ сипаттамасы	Тоғысқан беткей ЭМГ. Ширадуышы ЭМГ. Қымылдық талшықтар бойынша толқынның таралу жылдамдығы және М жауап (CPBc). Сезімтал талшықтар бойынша толқынның таралу жылдамдығы және нерв асерінің потенциалы (CPBc). Кеш нейрографикалық феномендер (F - толқын, H - рефлекс, A - толқын). Жынылыштату рефлексі. Ыргакты ширату және нерв-бұлшықтегі берілістің сенімділігін анықтау (декремент-тест). Инерл ЭМГ. Қымылдық бірліктің потенциалдары (ҚБП). Вильсон бойынша талданған тоғысу сыйықтары. Магниттік ширату.			Основные методы выделения характерных точек биоэлектрических сигналов. Выделение участков нестационарности. Применение теории распознавания образов для выделения нормальных и патологических паттернов биоэлектрических сигналов.
9	Балалардағы ультрадыбыстық нейросонография	Зерттеу әдістемесі. Қөрсетімдері мен карсы көрсетімдері. Балалардағы даярлау мен өткізу ерекшеліктері. Алынған мәліметтерді тексеру және талдау критерийлері. Орталық нерв жүйесінің даму ақауларының диагностикасы: микроцефалия, краниостеноз, ми жарығы, ми, бассүйек пен омыртқа дамуының басқа да көптеген ақаулары, әйел босанған кезде бала омыртқасының жаракат алуы, нерв жүйесінің ісіктепе, бассүйек-ми жаракаты, бас сүйектерінің сынуы, гидроцефалия оның бастанкы сатысы. Әдістің қауіпсіздігі мен қол жетімділігі, мониторинг мімкіншілігі.	4	Формирование заключения на основе анализа признаков	Формирование заключения на основе анализа признаков. Источники ошибок при формировании заключения. Эталонные базы данных, критерии качества программ автоматизированного анализа биоэлектрических сигналов. Построение спектров фоновой ЭЭГ и ЭЭГ при различных способах стимуляции. Анализ распределения градиента потенциала по скальпу. Картирование. Взаимодействие корковых структур в различных функциональных состояниях (корреляционный и когерентный анализ). Построение и анализ дипольных моделей.
10	Педиатриядағы допплерография	Зерттеу әдістемесі. Қөрсетімдері мен карсы көрсетімдері. Балалардағы даярлау мен өткізу ерекшеліктері. Алынған мәліметтерді тексеру және талдау критерийлері. Бассүйек ішіндегі және бассүйектен тыс орналасқан мидаң тамырлық және тамырларының ауруларын зерттеу. Жаңа туған нәресте кезеңінде және ерте балалық жастағы ми қанайналымдары бұзылыстарының, ми тамырларының даму ақауларының диагностикасы.	5	Автоматический анализ электроэнцефалограмм	Цифровая фильтрация, устранение артефактов от референтных электродов, устранение дрейфа изолинии. Алгоритмы выделения участков нестационарности, определение реакции активации и восстановления альфа – ритма. Автоматический анализ усвоения сенсорных ритмических воздействий. Выявление участков эпилептиформной активности. Картирование мощности и амплитуды основных ритмов. Точность, источники погрешности. Построение спектров фоновой ЭЭГ и ЭЭГ при различных способах стимуляции. Анализ распределения градиента потенциала по скальпу. Картирование. Взаимодействие корковых структур в различных функциональных состояниях (корреляционный и когерентный анализ). Вызванные потенциалы – способы выделения из ЭЭГ, автоматический анализ элементов вызванных потенциалов. Нахождение источников эквивалентной электрической активности. Картирование. «Обработка биоэлектрических сигналов». Выделение заданной полосы частот, повышение отношения сигнал/шум, автоматическое выделение характерных точек биоэлектрического сигнала. «Исследование электрических характеристик головного мозга». Выделение основных ритмов ЭЭГ, спектральный анализ ЭЭ. «Пространственная структура источников ЭЭГ».
Барлығы: 60 сағат					
Кардиологиядағы функциональдық диагностика					
1	Жүректің анатомиясы, физиологиясы, функциясы	Жүрекшениң анатомиясы. Қарыншаның анатомиясы. Митральдық қақпақшаның анатомиясы. Қолқа қақпақшасының анатомиясы. Өкпе артериясы қақпақшасының анатомиясы. Ушжармалы қақпақшаның анатомиясы. Қолқаның анатомиясы. Өкпе артериясының анатомиясы. Жүректің қанмен қамтамасыз етілуі. Жүректің нерв-тенеуі. Жүректің физиология-			

		<p>хронный. Дезорганизованный альфа-тип (нарушение регулярности альфа-ритма). Дезорганизованный альфа-тип (усиление бета-активности). Дезорганизованный тип ЭЭГ с преобладанием медленной активности.</p> <p>Запись ЭЭГ в состоянии покоя с закрытыми, открытыми глазами и при различных функциональных пробах. Блокада альфа-ритма (открывание глаз, ориентировочный рефлекс, информационная нагрузка). Запись ЭЭГ при ритмической видно и аудио стимуляции. Гипервентиляция. Визуальный анализ ЭЭГ. Артефакты. Методы обработки и анализа ЭЭГ. Спектральный и периодометрический анализ. Корреляционный, автокорреляционный и когерентный анализ. Картирование – построение карт и таблиц. Дипольные модели генераторов ЭЭГ. Компьютерные характеристики волновой активности. Мощность абсолютная и относительная. Индекс. Регулярность. Нормированная регулярность. Период. Разброс периода. Частотно-пространственное распределение основных видов активности. Инверсия. Фокусирование. Пиковая и средняя частоты затылочного альфа-ритма. Критерии нормы в компьютерной электроэнцефалографии (КЭЭГ). Дифференциальнопатологические ЭЭГ-признаки патогенетически значимого органического поражения головного мозга.</p>			<p>сы. Жүректің өткізгіштік жүйесі. Миокардтың жиырылу механизмы. Жүректің қақпақшалы аппараты. Жүрекшілік гемодинамика. Үлкен шенберлік қанайналым. Кіші шенберлік қанайналым. Жүректің функциялары. Автоматизм. Өткізгіштік. Қозымдылық. Жиырылғыштық. Дыбыстылығы. Рефрактерлік. Ауытқушылығы.</p>
3	Возможности компьютерной ЭЭГ в диагностике неврологических и психосоматических расстройств	<p>Критерии нормы в компьютерной ЭЭГ. Признаки патогенетически значимого диффузного органического поражения головного мозга. Возрастные изменения ЭЭГ. Развитие ЭЭГ-паттерна от момента рождения до зрелости организма. Патологическое и физиологическое старение мозга.</p> <p>Изучение аппаратного комплекса и технологии проведения процедуры ЭЭГ. Оценка показателей электроэнцефалограммы. Модификация процедуры тренинга с учетом индивидуальных особенностей пациента, специфики патологии. Методы обработки и представления результатов исследования. Картирование ЭЭГ. Анализ динамических изменений показателей компьютерной ЭЭГ. Алгоритмы обработки электрофизиологических сигналов. Постановка задачи автоматического анализа биоэлектрических сигналов. Способы уменьшения размерности пространства признаков. Виды признаков.</p>	2	Қалыпты жағадайда ЭКГ талдау	<p>Синустық түйінің пейсмекерлік рөлі. Автоматизм орталықтары. Жүрекшелерде, А-В түйінінде, Гисс будасының тармактары бойымен қозуды өткізу. Миокард бойынша қозуды тарату. ЭКГ қалыптастыру. ЭКГ-жалғам жүйесі. ЭКГ-жалғамның жалпы қабылданған жүйесі. Қосымша жалғамдар. ЭКГ талдау әдістері. Жүрек ыргагын және өткізгіштігін талдау. Тістер амплитудасын өлшеу. Сегменттер деңгейін және аралықтарының ұзақтығын өлшеу. Қалыпты жағдайдағы ЭКГ. Қалыпты жағдайдағы ЭКГ талдау. Қалыпты жағдайдағы ЭКГ варианты. Жүректің электрлік өсі туралы түсінік. Жүректің электрлік өсін анықтау әдістері. Қалыпты жағдайдағы ЭКГ варианты. Жүрек өсінен айналдыра бүрүлуы. ЭКГ талдау.</p>
		<p>Жүрек гипертрофиясы кезіндегі ЭКГ</p>	3	Жүрек гипертрофиясы кезіндегі ЭКГ	<p>Жүректің әртүрлі бөлімнің гипертрофиясы мен құштенің кезіндегі ЭКГ. Оң және сол жүрекшеннің, кос жүрекшеннің гипертрофиясы.</p> <p>Сол қарыншаның гипертрофиясы. Сол қарынша миокарды гипертрофиясының сандық және сапалық белгілері. Оң қарыншаның гипертрофиясы. Оң қарынша миокарды гипертрофиясының сандық және сапалық белгілері. Қос қарыншаның гипертрофиясы. Жанамаласкан гипертрофиялар. Қос қарынша миокарды гипертрофиясының сандық және сапалық белгілері. Қарыншалар құштенің. Қарыншалар құштенінің сандық және сапалық белгілері.</p>
		<p>Экстрасистолия кезіндегі ЭКГ</p>	4	Экстрасистолия кезіндегі ЭКГ	<p>Жүрекші экстрасистолы. Жіктемесі. Политопты, полиморфты, топтық экстрасистолдар. Аллоритмия. Постэкстрасистолиялық феномендер. Жүрекші экстрасистолиясын клиникалық тексеру. А-В жалғанысы экстрасистолы. Жіктемесі. Политопты, полиморфты, топтық экстрасистолдар. А-В жалғанысы экстрасистолын клиникалық бағалау. Бағаналы экстрасистолия.</p>

		<p>Бағаналы экстрасистолияны клиникалық бағалау. Бағаналы экстрасистолияны экстрасистолияның басқа түрлерімен саралau диагностикасын жүргізу. Қарынша экстрасистолы. Ерте, политопты, полиморфты, топтық экстрасистолдар. Аллоритмия. Реципроқты серпін. Постэкстрасистолиялық феномендер. Қарынша экстрасистолиясын клиникалық тексеру. ЭКГ талдау. Қарынша экстрасистолиясының жіктемесі. Қарыншаның «қатерлі» экстрасистолиясы. Қайталаңбалы экстрасистолия. Қайталаңбалы экстрасистолияны экстрасистолияның басқа түрлерімен саралau диагностикасын жүргізу Парасистолия: жүрекшелік, жүрекше-қарыншалық, қарыншалық. Постэкстрасистолиялық феномендер. Парасистолияны клиникалық тексеру.</p>	<p>37 Нарушения полового развития и половой ифференцировки</p> <p>Преждевременное половое развитие. Определение. Особенности клинической картины и гормонального статуса при истинной и ложной формах ППР. Диагностика. Лечение. Диспансерное наблюдение. Гипогонадизм. Определение. Причины, клинические проявления и гормональный статус при первичном и вторичном гипогонадизме. Диагностика. Лечение. Диспансерное наблюдение. Синдром Клейнфельтера. Синдром Шерешевского-Тернера. Клиника. Диагностика. Характеристика кариотипа. Заместительная гормональная терапия. Гермафродитизм. Клиника. Методы лабораторной диагностики. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения.</p>
Итого: 80 часов			
Неврология с функциональной диагностикой			
5	Ұстамалы және ұстамасыз тахикардиялар	<p>Жүрекшениң ұстамалы тахикардиясы (синоатриальдық, жүрекшелік). Жүрекше тахикардиясының саралau диагностикасы. Жүрекше тахикардиясын клиникалық тексеру. Жүрекше-қарыншалық ұстамалы тахикардия (жүрекше-қарыншалық, түйіндік, қарыншалар преэквитациясы синдромы кезіндегі жүрекше-қарыншалық тахикардия). Жүрекше-қарыншалық тахикардияның саралau диагностикасы. Жүрекше-қарыншалық тахикардияны клиникалық тексеру. Қарыншының ұстамалы тахикардиясы. Қарынша тахикардиясының өзіне тән варианты (полиморфты, қосбагытты, себебі белгісіз). Қарынша ұстамалы тахикардиясының саралau диагностикасы. Қарыншаның ұстамалы тахикардиясын клиникалық тексеру. ЭКГ талдау.</p> <p>Жүрекше-қарыншалық ұстамасыз тахикардия (жүрек-қарыншалы, түйінді, қарыншалар преэквитациясы синдромы кезіндегі жүрекше-қарыншалық тахикардия). Жүрекше-қарыншалық ұстамасыз тахикардияның саралau диагностикасы. Жүрекше-қарыншалық ұстамасыз тахикардияны клиникалық тексеру. Қарыншаның ұстамасыз тахикардиясы. Қарынша тахикардиясының өзіне тән варианты (полиморфты, қосбагытты, себебі белгісіз). Қарынша ұстамасыз тахикардиясының саралau диагностикасы. Қарыншаның ұстамасыз тахикардиясын клиникалық</p>	<p>1 Физиология нервной системы, методы нейрофизиологических исследований</p> <p>Анатомия центральной и периферической нервной системы. Кровоснабжение. Физиология нервной системы, особенности физиологии центральной и периферической нервной системы. Клиническое значение изучения физиологии нервной системы. Основные показатели деятельности центральной и периферической системы у здоровых лиц.</p> <p>Методы нейрофизиологических исследований: электроэнцефалография, эхоэнцефалография, метод регистрации вызванных потенциалов, электромиография, тестирование нервно-мышечной передачи, тепловидение. Определение понятий. Подготовка пациентов к исследованию. Основные ошибки при проведении исследований. Критерии оценки и анализ полученных данных при проведении нейрофизиологических исследований.</p> <p>2 Электроэнцефалография</p> <p>Клиническое значение метода электроэнцефалографии. Показания и противопоказания. Анализ показателей электроэнцефалограммы при патологических состояниях, протокол заключения.</p> <p>Параметры электроэнцефалограммы в норме и их изменение при патологических процессах. Особенности методики проведения исследования при электроэнцефалографии. Подготовка пациента к исследованию. Визуальный анализ рутинной электроэнцефалографии (ЭЭГ). Классификация по типам и группам. Организованный альфа-тип ЭЭГ. Гиперсинхронный тип. Десин-</p>

		ком. Дифференциальный диагноз. Неотложная помощь. Профилактика.						
35	Заболевания щитовидной и паразитовидных желез	Гипотиреоз. Понятие о первичном и вторичном, врожденном и приобретенном гипотиреозе. Патогенез. Особенности клиники у новорожденных, грудных и детей раннего возраста. Диагноз. Лабораторные методы диагностики. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения. Диспансерное наблюдение. Скрининг-обследование новорожденных на гипотиреоз в РК. Диффузный токсический зоб. Этиология. Патогенез. Клиника. Лабораторные методы исследования. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к оперативному лечению. Диспансерное наблюдение. Понятие о йоддефицитных заболеваниях. Эндемический (йоддефицитный) зоб. Клиника. Лечение. Профилактика. Состояние зобной эндемии в РК. Аутоиммунный тиреоидит. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Лечение. Гипопаратиреозы. Гиперпаратиреозы. Этиология и патогенез. Клиника. Показатели фосфорно-кальциевого обмена. Диагноз. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения.		тексеру. Жүрекше-қарыншалы диссоциация. Анықтамасы. Жүрекше-қарыншалы диссоциацияның түрлері: толық, толық емес, белсенді, баяу. Эртүрлі жүрекше-қарыншалы диссоциацияның саралау диагностикасы. Эктопиялық серпін мен ыргактар. Жүрекшениң эктопиялық ыргагы. А-V жалғанысы ыргагы. Автоматизм бұзылыстарын клиникалық тексеру және осы жанамаласкан жағдайлар кезінде дәрігердің көрсететін тәсілі. ЭКГ талдау. Идиовентрикулярлық ыргактар. Жүрекше-қарыншалы диссоциация (толық және толық емес). Бұлтылдақ жиырылу. Автоматизмнің бұзылыстарын клиникалық тексеру және осы жанамаласкан жағдайлар кезінде дәрігердің көрсететін тәсілі. ЭКГ талдау.				
36	Патология роста. Ожирение	Оценка роста и пропорций тела. Влияние гормонов на рост и развитие ребенка (гормон роста, тиреоидные, половые гормоны). Нанизм. Наследственные факторы, хронические соматические заболевания в генезе задержки роста. Дифференциальный диагноз различных форм низкорослости. Гипофизарный нанизм. Методы диагностики (костный возраст, исследование секреции гормона роста, компьютерная и магнитно-резонансная томография). Заместительная гормональная терапия. Диспансерное наблюдение. Гигантизм. Дифференциальный диагноз различных форм высокорослости. Диагностика, клиника и лечение гипофизарного гигантизма. Ожирение. Этиология. Патогенез. Классификация. Клиника. Метаболические нарушения. Методы диагностики (краниография, глазное дно, показатели обмена веществ, Дефицит альфа-1-антитрипсина. Тип наследования. Клиническая и рентгенологическая картина. Тип нарушения гормональный профиль). Дифференциальный диагноз различных форм ожирения. Лечение. Диетотерапия. Диспансерное наблюдение. Профилактика.	6 Жүрек фибрилляциясы кезіндегі ЭКГ. Жүрек асистолиясы	Жүрекшелер фибрилляциясы. Жүрекше дірілі. WPW синдромы кезіндегі жүрекше фибрилляциясы мен дірілі. Жыбырлак аритмия кезінде көрсететін дәрігер тәсілі. ЭКГ талдау. Қарынша фибрилляциясы және дірілі. Қарынша фибрилляциясы және дірілі кезіндегі дәрігер тәсілі. ЭКГ талдау. Фредерик синдромы. Фредерик синдромы кезінде көрсетілетін дәрігер тәсілі. Жүрек асистолиясы. Қарыншалар асистолиясы кезіндегі дәрігер тәсілі. ЭКГ талдау.	7 Жүрек блокадалары кезіндегі ЭКГ	Синоатриальдық блокадалар. Жүрекшеаралық блокадалар. ЭКГ диагностика. Жүрекше-қарыншалы блокадалар. Фредерик феномены. ЭКГ диагностика. Жүрекше-қарыншалы блокадалар кезінде саралау диагностикасын жүргізу. ЭКГ талдау. Қарыншаішлік өткізгіштіктің бұзылуы. Гисс будасының онжак тармағының толық және толық емес блокадалары. ЭКГ диагностика. Перинфарктты және арборизациялық блокадалар. ЭКГ диагностика.	8 Қозуалдындағы синдром кезіндегі ЭКГ	Қозуалдындағы синдромдар. Қосымша өткізгіштік жолдар. Преэкзитация кезіндегі ЭКГ. ЭКГ талдау. WPW феномены және синдромы. ЭКГ диагностика. WPW синдромы кезінде ыргактың бұзылуы. ЭКГ диагностика. ЭКГ талдау. WPW синдромы кезін-дегі асқынулар. Қарыншалар преэкзитациясы синдромдары кезінде ыргактың бұзылуы. ЭКГ диагностика. ЭКГ талдау.

9	Синустық түйіннің дисфункциясы кезіндегі ЭКГ	Синустық түйін дисфункциясының жіктемесі. Вегетативті дисфункциялар. Дәрі-дәрмектен болған (уытты) дисфункциялар. ЭКГ диагностика. Синустық түйіннің әлсіздігі синдромы. ЭКГ диагностика. Синустық түйіннің әлсіздігі синдромы кезінде көрсетілетін дәрігер тәсілі. ЭКГ талдау. Синустық түйіннің дисфункциясы. Синустық түйіннің әртүрлі дисфункциясы кезіндегі диагностикасы мен емі. Науқастарды өткізу тәсілі.	31	Наследственные гемолитические анемии	Наследственные гемолитические анемии. Ферментопатии (дефицит глукозо-6-фосфатдегидрогеназы, пирваткиназы). Патогенез гемолиза. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Неотложная помощь при гемолитическом кризе. Гемоглобинопатии (талассемия, серповидноклеточная анемия и др.). Патогенез гемолиза. Клиника. Показатели гемограммы, морфологические особенности эритроцитов. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Лечение.
10	Жүректің ишемиялық ауруы кезіндегі ЭКГ (ЖИА)	Жүректің созылмалы ишемиялық ауруы кезіндегі ЭКГ. Тұрақты стенокардия кезіндегі ЭКГ. Өршіген стенокардия кезіндегі ЭКГ. Стенокардия ұсатамасы кезіндегі ЭКГ. ЭКГ талдау. Миокард инфарктінің (МИ) әртүрлі сатылары кезіндегі ЭКГ. Миокардтың ірі ошакты, трансмуральдық, субэндокардиальдық, интрамуральдық инфаркті кезіндегі ЭКГ. Миокардтың қайталанған инфаркті кезіндегі ЭКГ. WPW және карыншаішлік өткізгіштіктің бұзылуы кезіндегі МИ ЭКГ-диагностикасы. Жүрек аневризмасы және инфарктен кейінгі кардиосклероз кезіндегі ЭКГ. ЭКГ инфаркт типтес өзгерісі. ЭКГ талдау. Миокардтың қайталанған инфаркті кезіндегі ЭКГ. ЭКГ талдау. Саралau диагностикасы. Ми қанайналымының бұзылыстары кезіндегі ЭКГ. WPW синдромы кезіндегі ЭКГ. Ерте реполяризация синдромы кезіндегі ЭКГ. Гисс будасы тармағының блокадалары кезіндегі миокард инфарктінің диагностикасы. ЭКГ талдау. Саралau диагностикасы.	32	ДВС-синдром	ДВС-синдром. Микроангиопатические гемолитические анемии. ДВС-синдром. Причины. Патогенез. Клинические проявления, показатели коагулограммы и лечение в зависимости от стадии. Течение. Прогноз. Профилактика. Гемолитико-уремический синдром (синдром Гассера). Этиология. Патогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемограммы, коагулограммы. Дифференциальный диагноз. Течение, осложнения, исходы. Неотложная помощь. Лечение в восстановительном периоде. Тромботическая тромбоцитопеническая пурпур (синдром Мошковица). Причины. Патогенез. Клиника. Показатели гемограммы и гемостазиограммы. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Принципы лечения. Интенсивная терапия, лечение ОПН. Гигантская гемангиома (синдром Казабаха-Меритта). Патогенез гемолиза. Клиника. Диагностика. Лечение.
11	Жүрек-қантамыр жүйесінің жеке аурулары кезіндегі ЭКГ	Перикардит кезіндегі ЭКГ ерекшеліктері. ЭКГ талдау. Перикардит және басқа аурулар кезіндегі ЭКГ өзгерісіне саралau диагностикасын жүргізу. Жүректің жүре пайда болған ақаулары кезіндегі ЭКГ ерекшеліктері. ЭКГ талдау. Өкпе артериясының тромбоэмболиясы (ӨАТЭ) кезіндегі ЭКГ. Созылмалы өкпе-жүрек кезіндегі ЭКГ. ЭКГ талдау. Тиреотоксикоз, жүрек ісіктері, ми қанайналымының бұзылуы кезіндегі ЭКГ. Тиреотоксикоз, жүрек ісіктері, ми қанайналымының бұзылуы кезіндегі ЭКГ-белгіліріне саралau диагностикасын жүргізу. ЭКГ талдау.	33	Тромбоцитопатии	Наследственные тромбоцитопатии (болезнь Гланцмана, Бернара-Сулье). Патогенез. Клиника. Диагностика. Болезнь Виллебранда. Тип наследования. Патогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемостазиограммы. Дифференциальный диагноз тромбоцитопатий. Лечение. Приобретенные тромбоцитопатии. Причины. Методы диагностики. Лечение. Профилактика.
34	Сахарный диабет. Несахарный диабет	Сахарный диабет. Несахарный диабет. Частота. Этиология. Патогенез. Классификация (ВОЗ, Мартынова). Особенности клиники в раннем и подростковом возрасте. Лабораторные методы диагностики, тест толерантности к глюкозе. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Осложнения. Принципы лечения. Диспансерное наблюдение. Организация помощи детям с сахарным диабетом в РК. Несахарный диабет. Диабетические комы. Причины, клинические особенности и биохимические показатели при различных видах диабетических			

		стистика пороков развития мочевыделительной системы. Дифференциальный диагноз. Осложнения. Консервативное лечение. Показания к хирургическому лечению. Наследственный нефрит. Патогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Лечение. Диспансерное наблюдение. Тубулопатии с синдромом полиурии (почечная глюкозурия, почечный несахарный диабет, почечный солевой диабет). Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Исходы. Диетотерапия. Лечение. Тубулопатии с ракито-подобным синдромом (fosfat-диабет, синдром де Тони-Дебре-Фанкони). Клиника. Диагностика. Рентгенологические данные. Дифференциальный диагноз. Исходы. Течение. Тубулопатии с нефролитиазом (цистинурия, оксалурия, глицинурия, ксантинурия). Клиника. Диагностика. Лечение. Диетотерапия.		QT аралығының созылу синдромы, Бругад синдромы. Жіктемесі. ЭКГ ерекшеліктері. Асқынудары. Клиничалық мәні. Кардиостимуляция түрлері, көрсетімдері. Кардиостимуляцияның түрлері. Нәтижелерін талдау. Кардиостимуляторлар типі. Әртүрлі кардиостимуляторлардың көрсетімдері. Әртүрлі кардиостимуляторлар көзінде ЭКГ талдау. Кардиостимулятор жұмысының бұзылуы. Кардиостимулятор жұмысының әртүрлі бұзылыстары көзіндегі ЭКГ. Кардиостимулятордың жұмысын тексеру. Ерте реполяризация синдромы. Ерте реполяризация синдромы көзіндегі ЭКГ талдау. Ерте реполяризация синдромы көзінде сарапалау диагностикасын жүргізу.
28	Приобретенные нефропатии	Рефлюкс-нефропатия. Нефротический синдром. Классификация. Патогенез. Клинические проявления. Диагностика. Лабораторные исследования. Дифференциальный диагноз. Исходы. Прогноз. Принципы лечения.	12	Холтерлік мониторингілеу (ХМ)
29	Почечная недостаточность	Острая почечная недостаточность. Определение. Причины. Патогенез. Стадии ОПН. Клинические проявления и биохимические показатели различных стадий. Дифференциальный диагноз. Лечение ОПН в зависимости от стадии. Хроническая почечная недостаточность. Причины и стадии ХПН. Клинические проявления и биохимические показатели в различные стадии ХПН. Принципы лечения. Диетотерапия (Джордано-Джованетти, Борта). Показания к проведению гемодиализа и трансплантации почки.		Холтерлік жабдық жүйесі. Холтерлік мониторингілеу жүйесінің құрылғысы және жұмыс істеу принциптері. Зерттеудің откізу әдістемесі. Емделуші құнделігі. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Нәтижелерін талдау. Балалардағы холтерлік мониторингілеу ерекшеліктері. Пейсмекер жұмысын бағалау. Антиаритмиялық терапияны тексеру. Қарыншалардың кеш потенциалдарын тексеру. Жүрек ыргағының түрленгіштігін (ЖЫТ) талдау. ЖЫТ уақытша көрсеткіштері. ЖЫТ жиілік көрсеткіштері. Жеке аурулар көзінде ЖЫТ өзгеруі. Мәні. Нәтижелерін талдау. Жүректің турбулентті ыргағы. Мәні. Нәтижелерін түсіндіру. Мониторингілеудің холтерлік жүйесімен жұмыс істеу. ХМ әдісімен миокард ишемиясын тексеру. ST сегменті мен T тісінің озгерістерін диагностикалау ерекшеліктері. Мәні. Нәтижелерін талдау. Қарыншалардың кеш потенциалы. Мәні. ЭКГ орташа-сигналы. Көрсетімдері. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін талдау.
30	Железодефицитная анемия	Этиология. Патогенез. Клиника. Показатели гемограммы и обмена железа. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Профилактика. Апластические анемии (депрессии кроветворения). Иммунные апластические анемии. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемограммы, миелограммы и трепанобиопсии. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к трансплантации костного мозга. Наследственные апластические анемии (анемия Фанкони, Блекфена-Даймонда). Патогенез, Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансерное наблюдение.	13	Артериялық қысымды тәуліктік мониторингілеу
			14	ЭКГ-картаға түсіру

15	Функциональдық сынақтар кезіндегі ЭКГ. Сынақтардың түрлері. Құралдары	Функциональдық сынақтар кезіндегі ЭКГ: вело-эргометриялар, тредмил-тест, фармакологиялық сынақтар, өнеш арқылы жасалынатын кардиостимуляциялар, ақпараттық сынақтар, сұықтық сынақ, Вальсальва сынағы, гипервентиляциямен бірге, тилт-тест. Сынамалардың түрлері. Жұктемелік тестке арналған құрылғылар және құралдармен жұмыс істеу принциптері. Функциональдық сынақтардың откізуге арналған құралдармен танысу. ЖИА хирургиялық жолдармен емдегеннен кейін откізілетін функциональдық сынақтар. Құретамырдың және аяқ артерияларының закымдануы бар науқастарға функциональдық сынақтар өткізу. Әйелдерде ЖИА диагностикалаудағы функциональдық сынақтар. Егде жастағы және карт адамдарға откізілетін функциональдық сынақтар. Қөрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Асқынулары. Откізу әдістемесі. Сынақтарды тексеру критерилері. Ерекшеліктері.			различных форм по локализации (ринит, трахеит, бронхит, синусит, экзогенный аллергический альвеолит). Диагностика. Дифференциальный диагноз с воспалительными заболеваниями соответствующих участков дыхательных путей. Лечение в острый период и период ремиссии. Профилактика. Диспансерное наблюдение.	
16	Велоэргометрия	Велоэргометрия. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін талдау. Көрі, он, күмәнді және ақпаратсыз сынақтарды тексеру критерилері. Велоэргометриялық сынақтардың откізу бойынша практикалық машықтарды менгеру. Қөрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Асқынулары. Ең жоғарғы жұктемелі сынақты өткізу әдістемесі, тексеру критерийлері. Қөрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Нәтижелерін талдау. Субмаксимальдық жұктемелі сынақты өткізу әдістемесі, тексеру критерийлері. Қөрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Нәтижелерін талдау. Миокард инфаркті кезінде ерте жасалынатын велоэргометрия. Қөрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Асқынулары. Нәтижелерін талдау.			Плевриты. Дыхательная недостаточность	Плевриты. Этиология и патогенез. Классификация. Клиника. Диагностика. Рентгенологические признаки. Показания к плевральной пункции. Дифференциальный диагноз. Течение, осложнения и исходы. Лечение. Дыхательная недостаточность. Причины. Классификация. Патогенез. Клиника. Методы исследования функции внешнего дыхания. Лечение. Неотложная терапия острой дыхательной недостаточности.
17	Тредмил-тест	Тредмил-тест. Қөрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Асқынулары. Нәтижелерін талдау. Сынақтарды тексеру критерийлері. Тредмил-тесті өткізу бойынша практикалық машықтарды менгеру.			Болезни пищевода	Классификация. Функциональные нарушения (гипотоническая и гипертоническая дискинезии, недостаточность кардии, гастроэзофагальный рефлюкс). Аномалии развития (короткий пищевод, халазия кардии, дивертикулы пищевода). Приобретенные заболевания (халазия, ахалазия, эзофагиты, пептическая язва, варикозное расширение вен). Клиника. Диагностика. Методы исследования. Возрастные особенности клиники. Дифференциальный диагноз. Лечение. Профилактика.
18	Ақпараттық сынақ, гипервентиляциямен бірге жүргізілетін сұықтық сынақ, Вальсальва сынағы, тилт-тест	Ақпараттық сынақ. Қөрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Откізу әдістері (ойда есептей, сөйлем мен сөз құрау, компьютерлік ойындар ж.б.). Асқынулары. Нәтижелерін талдау. Ақпараттық сынақты өткізу бойынша практикалық машықтарды менгеру. Сұықтық сынақ. Қөрсетімдері. Қарсы көрсетімдері.			Хронические неспецифические заболевания кишечника	Хронические неспецифические заболевания кишечника. Гельминтозы. Этиология. Патогенез. Клинические проявления. Лабораторные и инструментальные методы диагностики. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансерное наблюдение.
					Хронический гепатит и цирроз печени. Печеночная недостаточность	Этиология и патогенез хронического гепатита и цирроза печени. Лабораторные и инструментальные методы исследования. Показания и противопоказания к биопсии печени. Течение и исходы. Прогноз. Лечение. Диспансерное наблюдение. Профилактика. Причины и патогенез печеночной недостаточности. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Неотложная помощь при печеночной коме. Прогноз.
					Врожденные и наследственные заболевания почек	Наследственный нефрит. Аномалии развития почек и мочевыводящих путей (агенезия, гипоплазия, поликистоз, гидронефроз). Клиника. Лабораторные и инструментальные методы диагностики. Пренатальная диагно-

18	Ювенильный ревматоидный артрит (ЮРА)	ЮРА. Патогенез. Классификация. Иммуногенетика. Клинические формы. Поражения глаз. Вторичный амилоидоз. Диагностические критерии ЮРА. Дифференциальный диагноз. Течение, осложнения, исходы. Особенности течения у подростков. Лечение с позиций доказательной медицины. Диспансерное наблюдение.		Аскынулары. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін талдау. Вальсальва сынағы. Қорсетімдері. Қарсы қорсетімдері. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін тексеру. Гипервентиляциямен бірге жүргізілетін сынақтар. Қорсетімдері. Қарсы қорсетімдері. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін тексеру. Белсенді және баяу жүргізілетін ортостатикалық сынақ. Тилт-тест. Қорсетімдері. Қарсы қорсетімдері. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін тексеру.		
19	Диффузные болезни соединительной ткани. Системные васкулиты	Организация медицинской помощи детям с ревматическими болезнями в РК. Системная красная волчанка. Этиопатогенез. Клиника. Диагностические критерии СКВ. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение, показания к пульс-терапии и плазмаферезу. Дерматомиозит. Классификация. Клинические проявления. Диагностические критерии. Специфические лабораторные, электрофизиологические и морфологические методы исследования. Дифференциальный диагноз. Лечение. Прогноз. Системная склеродермия. Патогенез. Клиника очаговой и системной склеродермии. Диагностические критерии. Течение. Лечение. Прогноз. Системные васкулиты (узелковый периартериит, аортартериит, гранулематоз Вегенера, слизисто-кожный синдром, геморрагический васкулит). Клиника. Диагностические критерии. Лечение. Прогноз.	19	Фармакологиялық сынақтар	Тұрлар. Әртүрлі фармакологиялық сынақтарды откізу қорсетімдері мен қарсы қорсетімдері. Сынақтың қауіпсіздігі. Симпатомиметикалық аминдерді қолдану арқылы өршітетін дәрілік сынақтар. Қорсетімдері. Қарсы қорсетімдері. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін тексеру. Рұқсат етілген функциональдық сынақтар. Қорсетімдері. Қарсы қорсетімдері. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін талдау. Әртүрлі фармакологиялық сынақтарды откізу әдістемелері. Нәтижелерін талдау. Өршіту сынақтары. Добутаминмен жасалынатын сынақ. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін талдау. Персантинмен (курантилмен) жасалынатын сынақ. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін талдау. Эргометринмен жасалынатын сынақ. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін талдау. Рұқсак етілген сынақтар. Откізу әдістемесі. Нәтижелерін талдау. Фармакологиялық сынақтарды откізу бойынша практикалық машиналарды жетілдіру.	
20	Врожденные и наследственные заболевания легких	Муковисцидоз. Распространенность. Тип наследования. Клинические формы. Диагностика (пилокарпиновая проба, ДНК-диагностика). Пренатальная диагностика. Дифференциальная диагностика. Лечение. Синдром Картагенера. Гемосидероз легких, синдром Гудпасчера. Дефицит альфа-1-антитрипсина. Тип наследования. Клиническая и рентгенологическая картина. Тип нарушения		20	Өңеш арқылы жүргізілетін кардиостимуляция	Өңеш арқылы жүргізілетін кардиостимуляция (ӨКС), қорсетімдері мен қарсы қорсетімдері. Өңеш арқылы жүргізілетін ЭКГ. Қорсетімдері мен қарсы қорсетімдері. Электрокардиостимуляцияның (ЭКС) түрлері. Откізу әдістері. Диагностикалық ЭКС (ЖИА диагностикасы, косымша откізгіш жолдар). Нәтижелерін талдау. Емдік ЭКС (ыргактың және откізгіштің бұзылыстарын емдеу). Өңеш арқылы жүргізілетін кардиостимуляция (ӨКС), нәтижелерін тексеру. Өңеш арқылы жүргізілетін ЭКГ, нәтижелерін тексеру. Өңеш арқылы жүргізілетін ЭКГ, калыпты және әртүрлі патологиялық жағдайлар кезіндегі ӨКС мәліметтерін талдау. Өңеш арқылы жүргізілетін кардиостимуляция, антиаритмиялық терапияны таңдау. Қорсетімдері мен қарсы қорсетімдері. Откізу әдістемелері.
		функции внешнего дыхания. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение с позиций доказательной медицины. Диспансерное наблюдение.				
21	Альвеолиты. Бронхобструктивный синдром	Этиология. Патогенез. Классификация: экзогенный аллергический альвеолит, идиопатический фиброзирующий альвеолит (болезнь Хаммена-Рича). Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение. Возрастные особенности клиники и течения. Лечение. Исходы. Синдром бронхиальной обструкции. Дифференциальный диагноз. Современные подходы к терапии.				
22	Респираторные аллергозы	Распространенность. Этиология и патогенез. Роль генетических и внешних факторов (аллергенов). Клиника				

21	Жүрек ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы	Жүректі зерттеу әдістері. Бірөлшемді. Екіөлшемді. Допплерлік. Серпінді допплерлік. Тұрақты-толқынды допплерлік. Түсті допплерлік. Стресс-эхокардиография. Жүректің оңтайлы көрнекілену принциптері. Стандартты эхокардиографиялық позиция. Паастернальдық ену. Апикальдық ену. Субкостальдық ену. Супрастернальдық ену.			ческий субаортальный стеноз, редкие формы). Клиника. Диагностика, показатели эхокардиографии. Лечение. Прогноз. Сердечная недостаточность. Кардиальные и экстракардиальные причины. Первичные и вторичные механизмы адаптации. Патогенез. Классификация. Клинические проявления по лево- и правожелудочковому типу. Осложнения. Лечение в зависимости от стадии. Диспансерное наблюдение.
22	Допплер-эхокардиография	Допплер-эхокардиография принциптері. Ультрадыбысты сигнал жілігінің жылжыу. Жіберілген ультрадыбыстық сигналдың жілігі. Қанағымның жылдамдығы. Ультрадыбыстың ортада таралу жылдамдығы. Ультрадыбыстық сәулө мен қанағым бағыттарының арасындағы бұрыш. Серпінді допплер-эхокардиологиялық зерттеу. Тұрақты-толқынды допплер-эхокардиографиялық зерттеу. Түсті допплерлік сканерлеу.	15	Поражение сердечно-сосудистой системы. Инфекционный эндокардит (ИЭ). Болезни перикарда	Инфекционный эндокардит. Этиология. Первичный и вторичный эндокардит. Клиника. Диагностика. Причины отсутствия роста флоры. Дифференциальный диагноз. Лечение. Показания к применению глюкокортикоидов. Перикардиты. Классификация. Клиника. Условия возникновения тампонады сердца. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к пункции полости перикарда. Прогноз. Невоспалительные поражения перикарда: паразитарные поражения, кисты, опухоли, инородные тела, ранения.
23	Науқасты стандартты ЭхоКГ-зерттеу хаттамасы	Зерттеу сатылары. Бірөлшемді және екіөлшемді зерттеу. Паастернальдық ену, сол қарыншаның ұзын есі. Паастернальдық ену, қолқа қақпақшасы деңгейіндегі қыска есі. Паастернальдық ену, митральдық қақпақша деңгейіндегі қыска есі. Паастернальдық ену, папиллярлық бұлышықтеде деңгейіндегі қыска есі. Апикальдық ену. Субкостальдық ену. Супрастернальдық ену (корсетімдері бойынша). Допплер-эхокардиография (түсті, серпінді және тұрақты-толқынды сканерлеу). Паастернальдық ену, сол қарыншаның ұзын есі. Паастернальдық ену, қолқа қақпақшасының қыска есі. Паастернальдық ену, оң қарыншаның ұзын есі. Апикальдық ену, 4 камералы позиция. Апикальдық ену, 5 камералы позиция. Сандық екіөлшемді эхокардиографияның параметрлері. Сол қарыншаның түпкі диастолиялық көлемі. Сол қарыншаның түпкі систолиялық көлемі. Сол қарынша миокардының массасы. Шығарым фракциясы. Соғу ауқымы. Миноттік ауқымы. Жүрек индексі. Сол жүрекшениң көлемі.	16	Поражение сердечно-сосудистой системы. Вегетативная дисфункция. Артериальная гипертония	Вегетативная дисфункция. Причины. Варианты. Возрастные особенности. Диагностика. Исследование вегетативного тонуса (таблицы, КИГ, КОП). Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансеризация. Артериальная гипертония. Классификация. Первичные и вторичные (нефрогенные, церебральные, сосудистые, эндокринные и др.) гипертонии. Этиология. Патогенез. Клиника. Диагностика. Лечение. Прогноз. Диспансерное наблюдение.
24	Қакпақшалы аппараттар патологиясының ультрадыбыстық диагностикасы	Қолқа қақпақшасы тарылуының этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Қолқа қақпақшасы тарылуының эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндең негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерт-	17	Поражение сердечно-сосудистой системы. Нарушения ритма сердца	Механизмы возникновения аритмий. Причины, разрешающие факторы. Аритмии с нарушением автоматизма синусового узла (такси- и брадиаритмии). Аритмии с нарушением проведения импульса (синоатриальная и атриовентрикулярная блокады). Феномен Вольфа-Паркинсона-Уайта. Аритмии с нарушением возбудимости (экстрасистолия, пароксизмальная тахикардия, мерцательная аритмия). Причины. Патогенез. Клиника. Диагностика. Данные ЭКГ, холтеровского мониторирования. Осложнения. Течение и исходы. Лечение с позиций доказательной медицины. Показания к назначению противоаритмических препаратов и электроимпульсной терапии. Диспансерное наблюдение. Профилактика.

8	Внутриутробная инфекция у новорожденных	Общая характеристика инфекционной патологии. Внутриутробное инфицирование и факторы его развития. Внутриутробные инфекции и их формы. Врожденный токсоплазмоз. Внутриутробная микоплазменная инфекция. Хламидийная инфекция. Врожденный листериоз (септический гранулематоз). Врожденный сифилис. Врожденная цитомегаловирусная инфекция. Врожденная герпетическая вирусная инфекция. Врожденная краснуха. ВИЧ-инфекция, СПИД. Особенности дозировки антибиотиков у новорожденных.			теулер. Қолқа қақпақшасы жеткіліксіздігінің этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Қолқа қақпақшасы жеткіліксіздігінің эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу.
9	Заболевания кожи у новорожденных	Приобретенные заболевания кожи у новорожденных. Подкожный адипонекроз. Себорейный дерматит. Десквамативная эритродермия Лайнера-Муссу. Пеленочный дерматит. Врожденный ихтиоз. Склеродерма. Склерема.			Митральдық қақпақша тарылуының этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Митралды қақпақша тарылуының эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу. Митральдық қақпақша жеткіліксіздігінің этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Митралды қақпақша жеткіліксіздігінің эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу.
10	Патология детей раннего возраста. Иммунодефицитные заболевания	Классификация. Клиника. Роль иммунологических методов в диагностике иммунодефицитных состояний. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Методы иммунокоррекции. Профилактика осложнений с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных.			Ушжармалы қақпақшы тарылуының этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Ушжармалы қақпақшы тарылуының эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу.
11	Наследственные болезни обмена веществ	Аминоацидопатии (фенилкетонурия и др.). Эпидемиология. Нарушения обмена липидов (болезнь Нимана-Пика, Гоше). Нарушения обмена углеводов (галактоземия, фруктоземия, гликогенозы, мукополисахаридозы). Патогенез. Клиника. Диагностика. Биохимические исследования. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Диетотерапия.			Ушжармалы қақпақшы жеткіліксіздігінің этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Ушжармалы қақпақшы жеткіліксіздігінің эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу.
12	Синдром нарушенного кишечного всасывания	Муковисцидоз. Целиакия. Эксудативная энтеропатия. Дисахаридазная недостаточность. Причины. Патогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диетотерапия. Диспансерное наблюдение.			Өкпе артериясы қақпақшасы тарылуының этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Өкпе артериясы қақпақшасы жеткіліксіздігінің эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу.
13	Гипертермический и судорожный синдромы у детей раннего возраста	Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.			Өкпе артериясы қақпақшасы жеткіліксіздігінің эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу. Өкпе артериясы қақпақшасы жеткіліксіздігінің этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Өкпе артериясы қақпақшасы жеткіліксіздігінің эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу.
14	Поражение сердечно-сосудистой системы. Неревматические кардиты. Кардиомиопатии. Сердечная недостаточность	Неревматические кардиты. Кардиомиопатии. Сердечная недостаточность. Классификация по Н.А.Белоконь. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Показания к назначению стероидных и нестероидных противовоспалительных препаратов. Течение и исходы. Лечение. Диспансерное наблюдение. Кардиомиопатии (дилатационная, гипертрофическая, в т.ч. гипертрофи-			Өкпе артериясының гипертензиясы. Этиологиясы.

		Патогенезі. Жіктемесі. Клиникалық көріністері. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі ультрадыбыстық диагностика. Эхокардиографиялық зерттеу. Жүректің какпақшалы протездері. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер.			рожденных. Анатомо-физиологические особенности новорожденных. Пограничные состояния новорожденных. Гестационный возраст. Первичный туалет новорожденных. Уход новорожденным в палатах новорожденных. Группы здоровья новорожденных. Виды вскармливания новорожденных. Формулы расчета питания у доношенных детей. План ведения и наблюдения новорожденных основных групп риска. Выхаживание недоношенных новорожденных.
25	Жүректің туа біткен ақауларының ультрадыбыстық диагностикасы	Жіктемесі. Этиологиясы. Патогенезі. Эхокардиографиялық диагностикасы. Қаның солдан онға қарай шунтталуымен бірге жүретін бозару типінің ақаулары. Қарыншааралық қалқаның кемістігі (ҚАҚК). Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Қаның солдан онға қарай шунтталуымен бірге жүретін бозару типінің ақаулары. Қолқадағы ашық түтік (ҚАТ). Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Қаның ондан солға қарай шунтталуымен бірге жүретін «көгеру» типінің ақаулары. Фалло тет-радасы. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Қаның ондан солға қарай шунтталуымен бірге жүретін көгеру типінің ақаулары. Үшжармалы қакпақшаның атрезиясы. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Қаның солдан онға қарай шунтталуымен бірге жүретін «көгеру» типінің ақаулары. Iрі қантамырлардың транспозициясы (ІТТ). Толық ІТТ. Түзетілген ІТТ. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Шунтталусыз кездесетін жүрек ақаулары, бірақ қарыншадан түсетін қаның бағытына кедегі жасайтын ақау. Қолқа коарктациясы. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Шунтталусыз кездесетін жүрек ақаулары, бірақ қарыншадан түсетін қаның бағытына кедегі жасайтын ақау. Өкпе артериясының инфундibuлярлы тарылуы (ӨАИТ). Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Қолқаның туа біткен тарылуы. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиог-рафиялық зерттеу.	2	Асфиксия новорожденного. Родовая травма	Асфиксия новорожденного. Оценка степени дыхательной недостаточности. Родовая травма. Повреждение мягких тканей. Родовая черепно-мозговая травма. Травматические повреждения спинного мозга и плечевого сплетения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Первичная реанимация новорожденных. Оказание неонатальной помощи в родзале. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
		3 Судорожный синдром	3	Судорожный синдром	Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
		4 Гипоксически-ишемическая энцефалопатия	4	Гипоксически-ишемическая энцефалопатия	Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
		5 Бронхо-легочная дисплазия	5	Бронхо-легочная дисплазия	Диагностические критерии. Генетическая предрасположенность, последствия бронхо-легочной дисплазии. Лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины.
		6 Желтухи новорожденных	6	Желтухи новорожденных	Классификация неонатальных желтух. Клинико-лабораторная диагностика желтух. Дифференциальная диагностика. Принципы подбора крови для ОЗПК с известной групповой принадлежностью.
		7 Пневмония у новорожденных	7	Пневмония у новорожденных	Начальные клинические признаки пневмоний у новорожденных. Дифференциальная диагностика пневмоний при различных вирусных респираторных инфекциях у новорожденных. Лечение, особенности дозировки антибиотиков у новорожденных. Профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины.

34	Мочекаменная болезнь	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
35	Анемии	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
36	Лейкозы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
37	Геморрагические васкулиты	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
38	Тромбоцитопении	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
39	Наследственно-обусловленные заболевания крови	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.

Итого: 80 часов

Детские болезни

1	Введение в неонаталогию	Национальная стратегия, направленная на улучшение перинатального и неонатального ухода. Программы ВОЗ в перинатологии. Физическое развитие и зрелость ново
---	-------------------------	--

26	ЖИА ультрадыбыстық диагностикасы	Жүректің ишемиялық ауруы. Этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Тұрақты стенокардияның, өршіген стенокардияның, миокардтың майда ошакты және ірі ошакты инфарктің эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу. Миокард инфарктінің асқынулары. Жіктемесі. Миокард инфаркті асқынуларының ультрадыбыстық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу.
27	Дәнекер тіндер дисплазиясының ультрадыбыстық диагностикасы	Жүректің шағын аномалиялары. Этиологиясы. Патогенезі. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Қакпақшалар пролапсы. Этиологиясы. Патогенезі. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу.
28	Кардиомиопатияның ультрадыбыстық диагностикасы	Кеңейгенкардиомиопатия. Этиологиясымен патогенезі. Гемодинамикасы. Кеңейген кардиомиопатияның эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Гипертрофиялық кардиомиопатия. Этиологиясы мен патогенезі. Тұрлери. Гемодинамикасы. Гипертрофиялық кардиомиопатияның эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Рестриктивті кардиомиопатия. Этиологиясы мен патогенезі. Тұрлери. Гемодинамикасы. Рестриктивті кардиомиопатияның эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер.
29	Инфекциялық эндокардит	Инфекциялық эндокардит. Этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Асқынулары. Инфекциялық эндокардиттің эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық зерттеу. Инфекциялық эндокардит асқынуларының ультрадыбыстық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер. Эхокардиографиялық зерттеу.
30	Перикард ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы	Перикард аурулары. Жіктемесі. Этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Перикард күсындағы косымша сұйықтықтың эхокардиографиялық диагностикасы. Эхокардиографиялық диагностика.

		Адгезивті перикардит. Рестриктивті перикардит. Перикард кистасы. Этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностика. Эхокардиографиялық зерттеу. Жүрек тампонадасы. Этиологиясы мен патогенезі. Жүрек тампонадасының қауіптілігі. Эхокардиографиялық диагностика.	
31	Жүрек ісіктерінің ультраздыбыстық диагностикасы	Жүрек ісіктепі. Қатерсіз ісіктепі. Қатерсіз ісіктепі. Этиологиясы мен патогенезі. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностика. Эхокардиографиялық зерттеу.	
32	Қолқа патологиясының ультраздыбыстық диагностикасы	Қолқа аневризмасы. Этиологиясы. Патогенезі. Жіктемесі. Асқынулары. Клиникалық көрінісі. Ультраздыбыстық диагностикасы. Қолқаның қатпарлы аневризмасы. Жіктемесі. Асқынулары. Клиникалық көрінісі. Ультраздыбыстық диагностикасы.	
33	Өңешарқылы жасалынатын ЭхоКГ	Өңеш арқылы жасалынатын эхокардиография (ӨА ЭхоКГ). Мүмкіншіліктері мен кемшіліктері. Өткізу әдістемесі. Эхокардиографиялық зерттеу. Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. ӨА ЭхоКГ асқынулары. Эхокардиографиялық өлшем.	
34	Стресс-ЭхоКГ	Стресс-эхокардиография (стресс-ЭхоКГ). Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Асқынулары. Құшке түсетең жүктеме арқылы өткізілетін стресс-ЭхоКГ. Добутаминмен бірге өткізілетін стресс-ЭхоКГ. Персантинмен (курантилмен) бірге өткізілетін стресс-ЭхоКГ. Аденозинмен бірге өткізілетін стресс-ЭхоКГ. Өңеш арқылы ЭКС бірге өткізілетін стресс-ЭхоКГ. Орындау әдістемесі. Эхокардиографиялық зерттеу. Гибернациялық миокард, ультраздыбыстық диагностика. Нәтижелерін бағалау. Үйлескен және құрама сынамалар. Эхокардиографиялық зерттеу.	
35	Қантамырлардың ультраздыбыстық диагностикасы	Гемодинамиканың негізгі принциптері. Қантамыр топтары. Артериялық және веналық тамырлар. Допплерлік зерттеу. Дуплекстік зерттеу. Веналық тамырлар. Анатомиялық құрылымы бойынша ерекшеліктері және веналарадағы гемодинамикалар. Допплерлік зерттеу. Дуплекстік зерттеу. Ультраздыбыстық допплерография. Артериялық және веналық тамырларды ультраздыбыстық зерттеу әдістері. Қантамырларды дуплекстік сканерлеу. Артериялық және веналық тамырларды ультраздыбыстық зерттеу	
27	Болезни желчного пузыря и желчевыводящих путей	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
28	Болезни поджелудочной железы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
29	Гепатиты и циррозы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
30	Неспецифический язвенный колит	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
31	Инфекции мочевых путей	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
32	Нефриты	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
33	Почекная недостаточность	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	

20	Поражение дыхательной системы при заболеваниях других органов и систем	Изменения в легких при системных заболеваниях. Изменения в легких при коллагенозах, лейкозах, лимфомах, лимфогранулематозе. Диагностика, классификация, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Возрастные особенности. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.		әдістері. Веналық тамырлар. Веналық жүйелердің анатомиялық құрылымы бойынша және зерттеу ерекшеліктері.
21	Сахарный диабет	Диагностика, клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности. Особенности ведения больных с патологией внутренних органов на фоне СД.	36	Артериялық және веналық тамырлар патологияларының ультрадыбыстық диагностикасы
22	Заболевания щитовидной железы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.		Церебральдық допплерография: экстра- және интракраниальдық допплерография. Экстра- және интракраниальдық қантамырлардың патологиялары кезіндегі зерттеу әдістері, допплерограмма өзгерістері. Стеноздың, окклюзияның, церебральдық ангиоспазмының, артерия-веналық мальформацияның ультрадыбыстық диагностикасы. Артериялық тамырлар патологиясының (атеросклероз, ісіктер, компрессия, тромбтар және т.б.) диагностикасы. Зерттеу әдістерін өткізу және нәтижелерін бағалау. Мидагы веналық қанагыстардың әртүрлі бұзылыстары кезіндегі веналық тамырлар патологиясының диагностикасы. Шеткі веналардың аурулары ке-зінде қантамырларды ультрадыбыстық зерттеу мүмкіншіліктері. Шеткі веналардың патологиялары кезіндегі патологияларды диагностикалау. Өткізілетін зерттеу әдістері.
23	Поражения гипоталамо-гипофизарной системы. Заболевания надпочечников. Болезни паращитовидных желез	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	37	Орталық гемодинамика
24	Гастроэзофагеальная рефлюксная болезнь (ГЭРБ)	Диагностика, клинические проявления ГЭРБ. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.		Орталық гемодинамика. Ұғымның анықтamasы. Орталық гемодинамиканы зерттеу әдістері. Орталық гемодинамиканы зерттеудің клиникалық мәні. Орталық гемодинамиканың негізгі көрсеткіштері. Орталық гемодинамиканы зерттеуге арналған құрал-жабдықтар. Құрал-жабдықтар құрылғысы. Орталық гемодинамиканы зерттеу кезінде құрал-жабдықтармен жұмыс істеу ережелері. Орталық гемодинамиканы зерттеудің негізгі көрсетімдері. Әртүрлі патологиялар кезінде орталық гемодинамиканы зерттеу. Нәтижелерін талдау. Тетраполярлы реография. Ұғымның анықтamasы. Көрсетімдері. Орындау әдістемесі. Зерттеу жүргізуге науқасты даярлау. Интегральдық реография. Ұғымның анықтamasы. Көрсетімдері. Орындау әдістемесі. Зерттеу жүргізуге науқасты даярлау. Нәтижелерін талдау.
25	Неязвенные желудочные и кишечные диспепсии	Диагностика, дифференциальная диагностика диспепсий. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	38	Шеткі қанайнальымдарды тексеру
26	Язвенная болезнь (ЯБ)	Диагностика, дифференциальная диагностика ЯБ. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.		Шеткі гемодинамика. Ұғымның анықтamasы. Шеткі гемодинамиканы зерттеу әдістері. Шеткі гемодинамиканы зерттеудің клиникалық мәні. Шеткі

		гемодинамиканың негізгі көрсеткіштері. Шеткі гемодинамиканы зерттеуге арналған құрал-жабдықтар (реограф). Шеткі гемодинамиканы зерттеуге арналған құрал-жабдықтармен жұмыс істей ережелері. Аяқ пен қол аурулары кезінде шеткі гемодинамиканы зерттеу. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері.
39	Реография	Жүрек пен қолқа аурулар кезіндегі реография. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Өткізілетін зерттеу әдістері.
Барлығы: 64 сағат		
Пульмонологиядағы функциональдық диагностика		
1	Тыныс алу жүйесінің анатомиясы мен физиологиясы	Тыныс алу жүйесінің анатомиясы: мұрын, мұрынжұтқыншак, көмей, кенірдек, бронхтар, өкпелер. Тыныс алу жүйесі болімдерінің негізгі функциялары. Қанмен қамтамасыз етілу және нервтену ерекшеліктері. Өкпенің функциясы. Газ тасымалдау. Тыныс алу физиологиясы. Тыныс алу жеткіліксіздігі.
2	Сыртқы тыныс функциясының зерттеуге арналған құрал-жабдықтар құрылғысы	Сыртқы тыныс функциясын зерттеуге арналған құрал-жабдықтар құрылғысы (спирография, пневмотахометрия және т.б.). Сыртқы тынысты зерттеу әдістері. Спирографиялық әдістер. Демп шығарған кездеңі газдарды зерттеу.
3	Спирография	Спирографияны өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Зерттеуді өткізу. Спирографияны өткізу әдістемесі: зерттеуді өткізу ережелері мен өткізу кезінде жіберілетін қателіктер. Спирографияны өткізуге науқастарды даярлау. Тыныс алу жүйесі ағзаларының әртүрлі патологиялары кезінде спирографиялық зерттеуді өткізу және нәтижелерін талдау. Қалыпты және патологиялық процесстер кезіндегі спирограмма көрсеткіштері.
4	Спирометрия	Спирометрияны өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Зерттеуді өткізу. Спирометрияны өткізу әдістемесі: зерттеуді өткізу ережелері мен өткізу кезінде жіберілетін қателіктер. Спирометрияны өткізуге науқастарды даярлау. Тыныс алу жүйесі ағзаларының әртүрлі патологиялары кезінде спирометриялық зерттеуді өткізу және нәтижелерін талдау. Қалыпты және патологиялық процесстер кезіндегі спирометрия көрсеткіштері.

13	Остеоартрозы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
14	Подагра	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
15	Остеопороз. Остеопатии	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
16	Пневмонии	Диагностика, дифференциальная диагностика пневмоний. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
17	Хроническая обструктивная болезнь легких (ХОБЛ)	Диагностика, дифференциальная диагностика ХОБЛ. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Техника спирографии, проба с бронхолитиками. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
18	Бронхиальная астма (БА)	Диагностика, дифференциальная диагностика БА. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Техника пикфлюметрии, проба с бронхолитиками. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
19	Опухоли легких	Диагностика, классификация опухолей легких. Клинические проявления. Возрастные особенности. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности. Палиативная помощь в амбулаторных условиях и на дому.

7	Поражения сердечно-сосудистой системы при диффузных заболеваниях соединительной ткани	Диагностика, дифференциальная диагностика. Особенности поражения сердечно-сосудистой системы при ревматизме (ревмокардит), СКВ (люпус-кардит, эндокардит Либмана-Закса), узелковом периартериите (панартериит, синдром Такаясу) и др. Клинические проявления. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	5	Пневмотахометрия	Ұғымның анықтамасы. Сыртқы тынысты зерттеуге қолданылатынбасқадаәдістердіңпневмотахометрияның ақпараттылығын салыстыра отырып талдау. Зерттеуді өткізу көрсетімдері. Зерттеуді өткізу кезінде жиберілетін негізгі қателіктер. Зерттеуді өткізуіндің карсы көрсетімдері. Пневмотахометрияны өткізу әдістемесі. Откізу ережесі. Пневмотахометрияны өткізуге наукастарды даирлау. Зерттеу хаттamasы, негізгі көрсеткіштері. Әртүрлі патологиялар кезіндегі нәтижелерді талдау ерекшеліктері.
8	Поражение сердечно-сосудистой системы при заболеваниях других органов и систем	Диагностика, дифференциальная диагностика. Особенности поражения сердца при эндокринных заболеваниях (сахарный диабет, поражения щитовидной железы и др.), инфекционных заболеваниях (дифтерия, вирусные миокардиты и др.). Клинические проявления. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	6	Тыныс алу ағзаларының патологияларын анықтаудағы функциональдық-диагностикалық сынамалар	Тыныс алу ағзаларының патологияларын анықтаудағы функциональдық-диагностикалық сынамалар (тыныстың күшайтілгенде сынаамасы, бронхолиттермен және т.б.). Сынаамаларды өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Откізу ережелері. Әдістемелері.
9	Ревматическая болезнь сердца (РБС)	Диагностика, дифференциальная диагностика РБС. Клинические проявления РБС. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	7	Тыныс алу механикасын зерттеу	Бронхтық кедергіні тексеру. Ауа жолын бекіту әдісі. Бодиплетизмография. Күшайтілген осцилляция әдісі. Өкпенің керіліүн тексеру. Тыныс алу қызметін тексеру. Тыныс алу механикасы бұзылыстарының негізгі синдромдары.
10	Ревматоидный артрит (РА)	Диагностика, дифференциальная диагностика РА. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	8	Газалмасуын зерттеу	Капнография. Өкпеішілік шунттар. Капилляралдық артерия-артериялдық шунт. Капиллярдан кейінгі вена-веналық шунт. Артерия-веналық шунт. Өкпенің диффузиялық қабілеттілігі. Артериялыш гипоксемияның негізгі себептері. Қанның газды тасымалдау қызметін зерттеу. Пульстік оксиметрия. Тері арқылы өткізілетін әдістемесі (транскутанты).
11	Реактивные артриты	Диагностика, дифференциальная диагностика реактивных артритов. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	9	Қанның қышқыл-негіздік күйін зерттеу	Талдауға каналу әдістері. ҚНК көрсеткіштерінанықтау. ҚНК анықтаудың тікелей және жанама әдістері. Талдау мәліметтері бойынша ҚНК бұзылыстарын тексеру. Қалыпты жағдайларда және әртүрлі функциональдық сынамалар кезіндегі оксигемография. Қосымша функциональ-диагнос-тикалық сынамалар. Құшке тусетін жүктемені сынамаларды колданумен бірге өткізілетін зерттеулер. Әртүрлі газдық коспалармен бірге өткізілетін сынамалар. Фармакологиялық зерттеулер. CO2-ға жүргізілетін реакция. Қайталанбалы тыныс. Тыныс алудың қосымша кедергілеріне өткізілетін реакция. Сыртқы тыныс функциясын, газ тасымалдауын зерттеуге арналған негізгі аспаптар.
12	Диффузные заболевания соединительной ткани	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.			

		Пульс-оксиметрия. рСО ₂ тері арқылы өлшеу. Шығарған демдегі СО ₂ құрамы.	
10	Өкпенің созылмалы обструкциялық ауруы (ӨСОА)	Өкпенің созылмалы обструкциялық ауруы (ӨСОА), сыртқы тыныс функциясын зерттеу. Зерттеуді өткізу. Алынған мәліметтерді тексеру, нәтижелер хаттамасы.	
11	Бронх демікпесі	Бронх демікпесі, сыртқы тыныс функциясын зерттеу. Бронх демікпесі кезінде зерттеу өткізу. Бронх демікпесі кезінде сыртқы тыныс функциясы көрсеткіштерінің өзгеруі.	
12	Өкпе ісіктері	Өкпе ісіктері, сыртқы тыныс функциясын зерттеу. Зерттеуді өткізу. Өкпе ісіктері кезінде сыртқы тынысты зерттеу әдістерінің акпараттылығын салыстыра ойтырып талдау.	
13	Бронхтардың қабыну аурулары	Бронхтардың қабыну аурулары, сыртқы тыныс функциясын зерттеу. Өкпенің қабыну аурулары кезінде өкпені зерттеу ерекшеліктері, алынған мәліметтерді талдау.	
14	Өкпенің қабыну аурулары	Өкпенің қабыну аурулары. Өкпенің қабыну аурулары кезінде сыртқы тынысты зерттеуді өткізу. Әдістердің ерекшеліктері. Нәтижелердің хаттамасын құру.	
15	Ересектердегі респираторлық дистресс-синдром	Ересектердегі респираторлық дистресс-синдром. Әдістердің ерекшеліктері. Нәтижелердің хаттамасын құру.	
Барлығы: 64 сағат			
Балалар кардиологиясы мен пульмонологиясындағы функциональдық диагностика			
1	Қалыпты жағдайдағы ЭКГ	Электрокардиография әдісінің сипаттамасы. Клиничалық практикада қолданылатын ЭКГ жалғамдары. Эр жаста өткізілетін электрокардиограмманың ерекшеліктері. Балалар мен жасоспірімдердегі ЭКГ-сызығы тістерінің, сегменттерінің, аралықтарының сипаттамасы. Тістер мен аралықтардың жасқа байланысты нормативтері. ЭКГ типтерін анықтау. Қарыншалардың қозу алдындағы ЭКГ- синдромдары, диагностикасы, емі. Тұқым куалаған ЭКГ-синдромдар, диагностикасы. ЭКГ нәтижелерінің құрылымы. ЭКГ. ЭКГ мәліметтерін түсіндіру, нәтижелері. Жүректің клиникалық мәліметтерін, УДЗ мәліметтерін ЭКГ мәліметтерімен қатар салыстыру. Диагнозды негіздеу. Миокардитті, миокардиодистрофияны,	

3.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий

№	Тема	Содержание	
		Внутренние болезни	
1	Острый коронарный синдром (ОКС)	Диагностика, дифференциальная диагностика ОКС. Клинические проявления ишемической болезни сердца (ИБС). Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Амбулаторное длительное мониторирование по Холтеру. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
2	Артериальные гипертензии (АГ)	Диагностика, дифференциальная диагностика АГ. Симптоматические АГ. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Амбулаторное длительное мониторирование по Холтеру. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
3	Пороки сердца	Диагностика, дифференциальная диагностика пороков сердца. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
4	Инфекционный эндокардит (ИЭ)	Диагностика, дифференциальная диагностика ИЭ. Клинические проявления. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
5	Миокардиты. Кардиомиопатии	Диагностика, дифференциальная диагностика миокардитов, кардиомиопатий. Клинические проявления. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	
6	Перикардиты	Диагностика, дифференциальная диагностика перикардитов. Клинические проявления. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.	

7	Алгоритм функциональной диагностики при патологических состояниях сердца и крупных сосудов, аневризме сердца.
8	Алгоритм функциональной диагностики при гипертрофической и дилатационной кардиомиопатии, миокардите, перикардите.
Итого: 8 часов	
Функциональная диагностика в пульмонологии	
1	Организация работы кабинета функциональной диагностики дыхательной системы.
2	Принципы устройства аппаратуры, правила их эксплуатации, техника безопасности.
3	Стандарты объемов обследования функциональной диагностики в пульмонологии.
4	Алгоритм функциональной диагностики при дыхательной недостаточности.
5	Алгоритм функциональной диагностики при обструктивном синдроме.
Итого: 8 часов	
Функциональная диагностика в детской кардиологии и пульмонологии	
1	Особенности работы функционального кабинета, классификация и метрологическая характеристика аппаратуры для функциональной диагностики в педиатрии.
2	Показания, противопоказания для проведения функциональной диагностики у детей различного возраста.
3	Клиническая физиология сердечно-сосудистой системы у детей различного возраста.
4	Алгоритм функциональной диагностики при патологии сердца и сосудов у детей.
5	Стандарты объемов обследования функциональной диагностики в детской пульмонологии.
6	Показания, противопоказания для проведения функциональной диагностики в детской пульмонологии.
7	Клиническая физиология дыхательной системы у детей различного возраста.
8	Алгоритм функциональной диагностики при патологии дыхательной системы у детей.
Итого: 6 часов	

		перикардитті, вегетативті дисфункцияны сипаттайдың ЭКГ өзгерістер. Әр жастағы балаларды ЭКГ түсіру, ЭКГ мәліметтерінің мағынасын ашу және оларды түсіндіру. Балаларды ЭКГ түсіру техникасы.
2	Балаларды электрокардиографияга түсіру көрсетімдері	1 жасқа толған балалардың өміріне төнетін қауіпті жағдайлар. Кез келген аритмиялар (тахи-, брадиаритмиялар, экстрасистолиялар және т.б.). Жүректің туа біткен ақаулары. Өкпе артериясының ілкі гипертензиясы. Тері цианозы немесе айқын бозаруы (этиологиясы белгісіз). Нәрестелері кенеттен қайтыс болған ағайынды балалар мен апаплы сіңлілер. Жас кезінде елім жайттары тіркелген отбасының балалары (түсініксіз немесе созылыңы PQ синдромы бар, Бругада с-мы, кардиомиопатиялар және т.б.). Талма, талмаалды, калыпты жағдайдағы немесе күш түсірген жүктеме кезінде басайналу, оның себептерін басқа да әдістермен анықтай алмау. Жүрекке тәуелді емес талмалар мен талма алдындағы жағдайлар. Талма синдромы, әсіресе ұстама ЭЭГ да тіркелмеген талма синдромы. Кез келген жастағы балада, әсіресе жасөспірімдерде кеуде мен жүректің ауыруы. Спорт-пен шұғылданатын балалар (әсіресе «үлкен» спорт-пен). Балалар мен жасөспірімдердегі гипертониялық ауру немесе тамыр қысымы жоғарлаған көріністер. Инфекциядан, интоксикациядан кейінгі жағдайлар (инфекцияның барлық түрі, әсіресе – инфекциялық мононуклеоз, күл, тұмай, энтеровирус және Коксаки вирустарының топтары, Лайма ауруы, қарапайым ұшық және симплекс-ұшық туындыратын аурулар, баспа). Түсініксіз диагностикалық жағдайлар (клиникалық симптомсыз перикардиттер және миокардиттердің женіл формасы). Осы жағдайларда откізілетін ЭКГ-диагностиканың ерекшеліктері.
3	Жүректің туа біткен ақауларының функциональдық диагностикасы	Пренатальдық диагностиканың қазіргі әдістері. ЖТА клиникалық ағымының фазалары. ЖТА клиника-функциональдық жіктемесі. Кіші шенберлі қанайналымға байытылған ЖТА сипаттамасы, олардың диагностикасы және жүргізу тәсілдері. Кіші шенберлі қанайналымы жеткіліксіз ЖТА сипаттамасы, олардың диагностикасы және жүргізу тәсілдері. Үлкен шенберлі қанайналымы жеткіліксіз ЖТА сипаттамасы,

		<p>олардың диагностикасы және жүргізу тәсілдері. ЖТА түзетудің қазіргі әдістері. Операциядан кейінгі кезеңде емделушіні оңалту тәсілі.</p> <p>ЖТА диагностикасы мен саралау диагностикасы. Науқастарды жүргізу, әртүрлі ақаулары бар балаларға нақтылау қадам таңдау. Жүрек ЭКГ, УДЗ, көкірек рентгенографиясы мәліметтерін талдау. Әрбір емделушіні ары қарай жүргізу тәсілі. Балалардағы эхокардиография ерекшеліктері. Гемодинамикасы. Эхокардиографиялық диагностикасы. 2D-режимдегі, М-режимдегі және допплер режимдеріндегі негізгі өлшемдер.</p>
4	Артериялық қысымды тәулік бойынша бақылау	<p>Артериялық қысымды бақылау жүйесі. Артериялық қысымды бақылау жүйесінің құрылғысы және жұмысы. Өткізу әдістемесі. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Ерекшеліктері. Нәтижелерін талдау. Гипотензивті терапияны бағалау. Балалар АҚТБ көрсетімдері. Қауіпсіздігі, техникалық жағынан күрделілігі.</p>
5	Балалардагы тыныс алу жүйесінің анатомиясы мен физиологиясы	<p>Тыныс алу жүйесінің анатомиясы: мұрын, мұрын-жұтқыншақ, көмей, кенірдек, бронхтар, өкпелер. Тыныс алу жүйесі болімдерінің негізгі функциялары. Қанмен қамтамасыз етілу және нервтену ерекшеліктері. Өкпе функциясы. Газ тасымалдануы. Балалардагы тыныс алу физиологиясы. Тыныс алу жеткіліксіздігі.</p>
6	Балалардагы спирографиялық зерттеу	<p>Компьютермен қамтамасыз ету және бағдарлама жағынан демеу беру. Обструкция кезінде бронх өткізгіштігінің бұзылыстары кезінде өкпе тынысының биомеханикасын сипаттайтын сыйық ағымы-қолемінің параметрлерін зерттеу (САК). Балаларда сыртқы тыныс функциясын зерттеу. Өкпе сымдылығы: ӨКТС - өкпенің күшейтілгендерінің тіршілік сымдылығы, 1КШДК – бір секундта күшейтіліп (сыртқа) шығарылған демнің қолемі. Жылдамдығы бойынша көрсеткіштері: ШДЖШ – шығарылған дем жылдамдығының шыны. 25%, 50%, 75% ӨКТС сәйкес нүктедегі ӨЖКЖ25, ӨЖКЖ50, ӨЖКЖ75-сыйық ағымының оте жогары колемдерінің жылдамдығы, ӨЖЖО25-75 - 25%-75% ӨКТС аралықтағы оте жогары жылдамдығының орташа мәні. Сальстырмалы көрсеткіштері: 1КШДК/ӨКТС – Тифно индексі – ТИ. Уақытша көрсеткіштері: Тш - ӨКТС шығарылған дем уақыты. Қауіпсіздігі, техникалық жағынан күрделілігі.</p>

Детская неврология с функциональной диагностикой	
1	Принципы устройства аппаратуры, правила их эксплуатации, техника безопасности, особенности у детей.
2	Показания, противопоказания для проведения функциональной диагностики у детей.
3	Анатомо-физиологические особенности нервной системы у детей различного возраста.
4	Этиология и патогенетические механизмы развития неврологических заболеваний у детей различного возраста.
5	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: Перинатальные поражения нервной системы и ее последствия, врожденные аномалии развития нервной системы. Алгоритм функциональной диагностики.
6	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: Проявления со стороны нервной системы при заболеваниях других органов и систем, инфекционных и инфекционно-аллергических заболеваниях. Алгоритм функциональной диагностики.
7	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: судорожный синдром у детей. Алгоритм функциональной диагностики.
8	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: эпилепсия у детей. Алгоритм функциональной диагностики.
9	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: объемный процесс головного мозга у детей. Алгоритм функциональной диагностики.
Итого 12 часов	
Функциональная диагностика в кардиологии	
1	Организация работы кабинета функциональной диагностики сердечно-сосудистой системы.
2	Принципы устройства аппарата, правила их эксплуатации, техника безопасности.
3	Стандарты объемов обследования функциональной диагностики в кардиологии.
4	Алгоритм функциональной диагностики при ишемии и инфаркте миокарда.
5	Алгоритм функциональной диагностики при перегрузке и гипертрофии различных отделов сердца.
6	Алгоритм функциональной диагностики при врожденных пороках сердца.

4	Современные подходы к диагностике и лечению эндокринных болезней у детей и подростков.
5	Современные подходы к диагностике и лечению гастроэнтерологических болезней у детей и подростков.
6	Современные подходы к диагностике и лечению нефрологических болезней у детей и подростков.
7	Современные подходы к диагностике и лечению аллергологических болезней и иммунологических состояний у детей и подростков.
8	Современные подходы к диагностике и лечению гематологических болезней у детей и подростков.
Всего: 10 часов	
Неврология с функциональной диагностикой	
1	Организация работы кабинетов функциональной диагностики нервной системы лечебно-профилактических учреждений и диагностических центров.
2	Классификация и метрологическая характеристика аппаратуры для функциональной диагностики нервной системы.
3	Клиническая анатомия и физиология нервной системы.
4	Физиология нервной системы, методы нейрофизиологических исследований.
5	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: преходящие нарушения мозгового кровообращения, церебральный гипертонический криз. Алгоритм функциональной диагностики.
6	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: субарахноидальные кровоизлияния, геморрагический, ишемический инсульт. Алгоритм функциональной диагностики.
7	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: синдром закупорка магистральных сосудов, хроническая сосудисто-мозговая недостаточность. Алгоритм функциональной диагностики.
8	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: неврозы и неврозоподобные состояния в различных возрастных группах. Алгоритм функциональной диагностики.
9	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: судорожный синдром. Алгоритм функциональной диагностики.
10	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: эпилепсия. Алгоритм функциональной диагностики.
11	Основные неврологические синдромы в практике врача функциональной диагностики: объемный процесс головного мозга. Алгоритм функциональной диагностики.
Всего: 12 часов	

		Балаларда тыныс алу механикасының обструкциялық бұзылыстарын диагностикалаудағы импульстік осциллометрияны қолдану ерекшеліктері.
7	Балалар мен жасөспірімдердегі бронхтар гиперреактивтілігінің функциональдық диагностикасы	Өткізу әдістемесі, балаларда даярлау мен өткізу ерекшеліктері. Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Фармакологиялық сынамалар (ацетилхолинмен, мета-холинмен, гистаминмен) және фармакологиялық емес әдістер (құш түсіру жүктемесімен, құрғақ сұық ауамен гипервентиляция жүргізу арқылы, дистилденген судың кішідисперсті аэрозолі ингаляциясымен бірге жүргізілетін сынамалар). Өршітетін ингаляциялық сынамалар. Осы тестерді орындау кезінде қауіп-сіздіктерді сактау іс-шаралары.
Барлығы: 30 сағат		

3.3 Тындарманның өзіндік жұмысы жоспарының (ТӨЖ) үлгісі

№	ТӨЖ мазмұны	
	Ішкі аурулар	
1	Палаталардағы науқастарға жетекшілік ету.	
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.	
3	Аяқта артериялық қысымды өлшеу және тамырлар соғысын анықтау.	
4	ЭКГ түсіру және оның мағынасын ашу.	
5	ЭХОКГ түсіндіру.	
6	Спирометрия нәтижелерін түсіндіру.	
7	Пикфлюметрияны өткізу және нәтижелерін тексеру.	
8	Құрсақ қысына пункция жасау.	
9	Превралдық қыыска пункция жасау.	
10	Қан тобын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының сәйкестілік сынағын анықтау.	
11	Инъекцияның барлық түрін жасау.	
12	Күйкіті катетерлеу.	
13	Тазарту және сифон клизмаларын қою.	
14	Қалқаншабезді пальпациялау.	
15	Сүтбезді пальпациялау.	
16	Тәуліктік, апталық рациондағы тамақтың калориясын, биологиялық құндылығын, өнімдер мен дайын тамактардың оргонолептикалық сапасын анықтау.	

17	Артериялық қысымды өлшеу және тамырлар соғысын анықтау.
18	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларда баяндамалар, презентациялар дайындау.
19	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
20	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
21	Қабылдау бөлімшелерінде кезекшілік ету.
22	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
Бырлығы: 45 сағат	
Балалар аурулары	
1	Палатадағы науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	ЭХОКГ түсіндіру.
4	Спирометрия нәтижелерін түсіндіру.
5	Пикфлоуметрияны өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
6	Қан тобын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының сәйкестілік сынағын анықтау.
7	Инъекцияның барлық түрін жасау.
8	Қуықты катетерлеу.
9	Тазарту және сифон клизмаларын жасау.
10	Балаларда тамақтандыруды есептеу.
11	Артериялық қысымды өлшеу және тамырлар соғысын анықтау.
12	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларда баяндамалар, презентациялар дайындау.
13	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
14	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
15	Қабылдау бөлімшелерінде кезекшілік ету.
16	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс істеу.
Барлығы: 45 сағат	
Неврологиядағы функциональдық диагностика	
1	Палаталардағы науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Эхоэнцефалографияны өткізу және оның нәтижелерін тексеру.
4	Электроэнцефалографиялық зерттеу әдістерін өткізу және оның нәтижелерін тексеру.

Примечания:

* - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по клиническим специальностям;

** - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по медико-биологическим специальностям (не прошедшие интернатуру).

Повышение квалификации

Тематика	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Актуальные проблемы функциональной диагностики	72	12	60	36

3 Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема	Внутренние болезни		
		Детские болезни		
1	Актуальные проблемы кардиологии.			
2	Актуальные проблемы ревматологии.			
3	Актуальные проблемы пульмонологии.			
4	Актуальные проблемы эндокринологии.			
5	Актуальные проблемы гастроэнтерологии.			
6	Актуальные проблемы нефрологии.			
7	Актуальные проблемы аллергологии клинической иммунологии.			
8	Актуальные проблемы гематологии.			
Всего: 10 часов				

- оценки состояния периферических сосудов;
- чрезпищеводного электрофизиологического исследования (ЧПЭФИ);
- трансторакальной эхокардиоскопии с допплер-исследованием;
- чрезпищеводной ЭХОКГ;
- проведения и интерпретации результатов компьютерной спирографии с бронхолитическими и бронхопривационными средствами;
- проведения и интерпретации результатов пикфлоуметрии;
- проведения и интерпретации результатов ультразвукового исследования плевральных полостей;
- проведения и интерпретации результатов электроэнцефалографии;
- проведения и интерпретации результатов реоэнцефалографии;
- проведения и интерпретации результатов электромиографии;
- диагностики и неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях (кардиогенный шок; бронхоспастический синдром; гипертонический криз; нарушения ритма сердца; ангинозный статус; острая сосудистая недостаточность).

2 Распределение часов дисциплины

Переподготовка для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям терапевтического профиля

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Внутренние болезни	-*/90**	-*/10**	-*/80**	-*/45**
Детские болезни	-*/90**	-*/10**	-*/80**	-*/45**
Неврология с функциональной диагностикой	72	12	60	36
Детская неврология с функциональной диагностикой	72	12	60	36
Функциональная диагностика в кардиологии	72	8	64	36
Функциональная диагностика в пульмонологии	72	8	64	36
Функциональная диагностика в детской кардиологии и пульмонологии	36	6	30	18
Общее кол-во часов	324*/504**	46*/66**	278*/438**	162*/252**

5	Мига реовазографиялық зерттеу әдістерін өткізу және оның нәтижелерін тексеру.
6	Электромиографияны өткізу және оның нәтижелерін тексеру.
7	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
8	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс істеу.
Барлығы: 36 сағат	

Балалар неврологиясындағы функциональдық диагностика

1	Палаталардағы науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Эхоэнцефалографияны өткізу және оның нәтижелерін тексеру.
4	Электроэнцефалографиялық зерттеу әдістерін өткізу және оның нәтижелерін тексеру.
5	Мига реовазографиялық зерттеу әдістерін өткізу және оның нәтижелерін тексеру.
6	Электромиографияны өткізу және оның нәтижелерін тексеру.
7	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
8	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс істеу.
Барлығы: 36 сағат	

Кардиологиядағы функциональдық диагностика

1	Палаталардағы науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Стандарт және қосымша жалғамалар арқылы ЭКГ өткізу және нәтижелерін түсіндіру.
4	Фармакологиялық және жүктеме сынаамалармен бірге стандартты және қосымша жалғамалар арқылы ЭКГ өткізу және нәтижелерін түсіндіру.
5	Холтер бойынша артериялық қысымды тәуліктік бақылау жүргізу және нәтижелерін түсіндіру.
6	Холтер бойынша ЭКГ тәуліктік бақылау жүргізу және нәтижелерін түсіндіру.
7	ЭхоКГ және контрасты ЭхоКГ өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
8	Шеткі қантамырлардың ультрадыбыстық допплерографиясын (УДДГ) өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
9	Шеткі қантамырлардың күйін тексеру.
10	Өңеш арқылы жүргізілетін электрофизиологиялық зерттеу (ӨАЭФЗ).
11	Допплер-зерттеумен бірге жүргізілетін трансторакальдық эхокардиоскопия. Өңешарқылы жүргізілетін ЭХОКГ.

12	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
13	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс істеу.
Барлығы: 36 сағат	
Пульмонологиядағы функциональдық диагностика	
1	Палаталардағы науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық күжаттамаларды жүргізу.
3	Бронхолитикалық және бронхты өршітетін дәрі-дәрмектермен бірге компьютерлік спирографияны өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
4	Пикфлоуметрияны өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
5	Плевральдық қуыска ультрадыбыстық зерттеу әдісін өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
6	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
7	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс істеу.
Барлығы: 36 сағат	
Балалар кардиологиясы мен пульмонологиясындағы функциональдық диагностика	
1	Палаталардағы науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық күжаттамаларды жүргізу.
3	Балалардағы стандарт және қосымша жалғамалар арқылы ЭКГ өткізу және нәтижелерін түсіндіру.
4	Балалардағы фармакологиялық және жүктеме сынамалармен бірге стандартты қосымша жалғамалар арқылы ЭКГ өткізу және нәтижелерін түсіндіру.
5	Балалардағы Холтер бойынша артериялық қысымды тәуліктік бақылау жүргізу және нәтижелерін түсіндіру.
6	Балалардағы Холтер бойынша ЭКГ тәуліктік бақылау жүргізу және нәтижелерін түсіндіру.
7	Балалардағы ЭхоКГ және контрасты ЭхоКГ өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
8	Балалардағы бронхолитикалық және бронхты өршітетін дәрі-дәрмектермен бірге компьютерлік спирографияны өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
9	Балалардағы пикфлоуметрияны өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
10	Балалардағы плевральдық қуыска ультрадыбыстық зерттеу әдісін өткізу және оның нәтижелерін түсіндіру.
11	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
12	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс істеу.
Барлығы: 18 сағат	

- проводить эхокардиографическое исследование у взрослых и детей различного возраста и оценить функциональные последствия патологических изменений в сердце и крупных сосудах (аневризма сердца, гипертрофическая кардиомиопатия, эндокардит, внутрисердечные опухоли, источники кардиоэмболий, аневризма и дисекция аорты, заболевания перикарда), определить показания к хирургическим вмешательствам;
- оценить местоположение и функции механических вспомогательных циркулирующих устройств;
- вводить и устанавливать оптимальные позиции зонда для исследования и проведения базового чреспищеводного эхокардиографического исследования;
- выявлять патологические изменения структуры сердца и функции, обнаруженных в трансэзофагеальном и трансжелудочном окне;
- распознавать артефакты;
- проводить качественные и количественные анализы полученных эхокардиографических данных;
- проводить стресс-эхокардиографию и оценивать полученные результаты;
- проводить и интерпретировать результаты компьютерной спирографии у взрослых и детей различного возраста;
- проводить и интерпретировать результаты фармакологических и нагрузочных проб на обратимость бронхобструкции у взрослых и детей различного возраста;
- проводить и интерпретировать результаты спироэргометрии у взрослых и детей различного возраста;
- проводить и интерпретировать результаты эхоэнцефалографии у взрослых и детей различного возраста;
- проводить и интерпретировать результаты электроэнцефалографического исследования у взрослых и детей различного возраста;
- проводить и интерпретировать результаты реовазографического исследования головного мозга и других органов у взрослых и детей различного возраста;

владеть навыками:

- коммуникаций для установления доверительных отношений с пациентом, его родственниками, коллегами;
- проведения и интерпретации результатов ЭКГ по стандартным и дополнительным отведениям;
- проведения и интерпретации результатов ЭКГ по стандартным и дополнительным отведениям с фармакологическими и нагрузочными пробами;
- проведения и интерпретации результатов суточного мониторирования артериального давления по Холтеру;
- проведения и интерпретации результатов суточного мониторирования ЭКГ по Холтеру;
- проведения и интерпретации результатов ЭхоКГ и контрастной ЭхоКГ;
- проведения и интерпретации результатов ультразвуковой допплерографии (УЗДГ) периферических сосудов;

- спицеводной эхокардиографии (ядерномагнитно-резонансная томография, катетеризация полостей сердца и другие.);
- принципы проведения качественного и количественного анализа полученных эхокардиографических данных;
  - стресс-эхокардиографию, показания, противопоказания, чувствительность, специфичность метода, методики, выбор стресс-фактора, протокол исследования, интерпретация результатов;
  - принципы проведения, нормативные показатели и анализ результатов проведения компьютерной спирографии у взрослых и детей различного возраста;
  - принципы проведения фармакологических и нагрузочных проб на обратимость бронхобструкции у взрослых и детей различного возраста;
  - принципы проведения спироэргометрии, методику проведения и оценки результатов;
  - изменения показателей функции внешнего дыхания при обструктивном и рестриктивном типах;
  - принципы, правила проведения и нормативные показатели ЭХО-энцефалографии у взрослых и детей различного возраста;
  - изменения показателей ЭхоЕГ при объемных процессах головного мозга, гипертензионном синдроме;
  - принципы, правила проведения и нормативные показатели электроэнцефалографии у взрослых и детей различного возраста;
  - изменения показателей ЭЭГ при различных патологических состояниях у взрослых и детей;
  - принципы и правила проведения реовазографии сосудов головного мозга и других органов у взрослых и детей различного возраста;
  - изменения показателей реовазографии при различных патологических состояниях у взрослых и детей различного возраста: гипо- и гипертонусе сосудов различного калибра, нарушении кровенаполнения, венозного оттока;
  - методику проведения, нормативные показатели и патологические изменения электромиографии у взрослых и детей различного возраста;

уметь:

- проводить и интерпретировать данные электрокардиографического исследования при ишемии и инфаркте миокарда, миокардите, перегрузке и гипертрофии различных отделов сердца;
- проводить эхокардиографическое исследование у взрослых и детей различного возраста и оценить количественные показатели функции желудочков и гемодинамики, функции всех клапанов сердца, включая протезированные клапаны (измерение градиента давления, площади, площадь регургитирующей струи, площадь эффективного регургитационного отверстия);
- оценить эффективность хирургических вмешательств на функцию сердечных клапанов;
- диагностировать врожденные пороки сердца и определять показания для хирургического вмешательства при ВПС;

4 Біліктілікті арттыру пәннің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

Функциональдық диагностиканың өзекті мәселелері

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Функциональдық диагностиканың казіргі технологиялары.
2	Құрсақ қуысы мен ішперде артындағы кеңістік ағзалары ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы.
3	Эндокринді жүйе ағзаларының ультрадыбыстық диагностикасы.
Барлығы: 6 сағат	

4.2 Практикалық сабактардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Функциональдық диагностиканың казіргі технологиялары	Ақпараттық әдістер бойынша қазіргі мағлұматтар. Эртурлі әдістердің өзара байланыстары туралы мәліметтер. Қойылған диагноздың тиісті алгоритмдері, әдістердің шегі мен мүмкіншіліктері.
2	Құрсақ қуысы мен ішперде артындағы кеңістік ағзалары ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы	Бауыр мен өтқалта ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы. Үйкебез ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы. Асқазан мен ішек ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы. Көкбауыр ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы. Ультрабадыс бақылаумен жүргізілетін диагностикалық әрекеттер. Неврологиядағы ультрадыбыстық диагностика.
3	Эндокринді жүйе ағзаларының ультрадыбыстық диагностикасы	Қалқаншабез ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы. Сүтбез ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы. Қуықастыбез без ұма ағзаларының ультрадыбыстық диагностикасы.
Барлығы: 66 сағат		

4.3 Тындарманның өзіндік жұмысы жоспарының (ТӨЖ) үлгісі

№	ТӨЖ мазмұны
1	Палаталардағы науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.

3	Функциональдық тексеру өткізу және нәтижелерін түсіндіру.
4	Басқа болімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
5	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс істеу.
	Барлығы: 18 сағат

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабактар: науқастарға жетекшілік ету, медициналық құжаттамаларды жүргізу, емдік-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі болімшелерінде жұмыс істеу, дәрігерлік палаталарды аралауға қатысу, тақырыптық науқастарды талдау, шағын топтарда жұмыс істеу, пікірталастар, презентациялар, кері байланыс, ғылыми-практикалық конференцияларды ұйымдастыру.

Тындарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): палаталардағы, амбулаториялық қабылдауда болған және үйдегі науқастарға жетекшілік ету, емдік-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі болімшелерінде жұмыс істеу, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, сырқатнамаларды жазу, презентация дайындау, оқу-клиникалық оргалықта фантом мен мұляждарда машиналарды бекіту, портфолио қалыптастыру.

6 Клиникалық база

Стационардың функциональдық диагностика, функциональды-клиникалық зертхана, қабылдау болімшелері.

- привить потребность к непрерывному профессиональному обучению и совершенствованию своих знаний и навыков на протяжении всей профессиональной деятельности;
- привить навыки морально-этической и правовой культуры, необходимые для обслуживания пациентов в условиях функциональной диагностики;
- развить приверженность к профессиональным ценностям, таким как альтруизм, сострадание, сочувствие, ответственность, честность, и соблюдение принципов конфиденциальности;
- закрепить навыки работы в команде и лидерские качества.

Конечные результаты обучения

Слушатель должен

знать:

- правила эксплуатации электрокардиографа, реографа, электроэнцефалографа, эхоэнцефалографа, миографа, спирографа, аппарата ультразвуковой диагностики, пневмотахометра, велоэргометра, холтеровского монитора, плеизомографа у взрослых и детей различного возраста, включая все компоненты управления, оказывающие влияние на качество получаемых данных;
- методику проведения и нормативные показатели данных электрокардиографического исследования у взрослых и детей различного возраста во всех стандартных отведениях;
- методику проведения и нормативные показатели электрокардиографических проб с физической нагрузкой (VELOЭРГОМЕТРИЯ, ТРЕДМИЛЭРГОМЕТРИЯ) у взрослых и детей различного возраста;
- методику проведения и нормативные показатели фармакологических электрокардиографических проб при проведении электрокардиографического исследования у взрослых и детей различного возраста;
- изменения данных ЭКГ при различных патологических состояниях: инфаркт миокарда, ишемия миокарда, миокардит, перегрузки и гипертрофии различных отделов сердца;
- методику проведения и нормативные показатели эхокардиографического исследования у взрослых и детей различного возраста;
- эхокардиографические проявления у взрослых и детей различного возраста: врожденных пороков сердца, патологических состояний сердца и крупных сосудов, аневризмы сердца, гипертрофической и кардиомиопатии, эндокардита, опухолей сердца, источников кардиоэмболических осложнений, аневризмы и диссекации аорты, заболеваний перикарда, постоперационных изменений;
- методику проведения и нормативные показатели суточного мониторирования артериального давления и ЭКГ по Холтеру у взрослых и детей различного возраста;
- методику проведения чреспищеводного эхокардиографического исследования, знание других кардиоваскулярных методов, коррелирующих с данными чре-

1 Пояснительная записка

Введение

Сегодня служба функциональной диагностики органично встроена в систему всех этапов лечебно-диагностической деятельности и представляет собой неразрывный, связанный с лечением и динамическим наблюдением, процесс, включающий объективную количественную оценку параметров функционального состояния сердечно-сосудистой системы, внешнего дыхания, центральной и периферической нервной системы, а также других систем организма. Современная функциональная диагностика – это органическое сочетание традиционных и новейших методов исследования, базирующихся на последних достижениях современной науки и техники. В начале XXI века функциональная диагностика включила в себя множество различных диагностических методов, среди которых ультразвуковые и доплеровские методы исследования сердечно-сосудистой системы, относящиеся к высокотехнологичным и дорогостоящим технологиям. В настоящее время функциональная диагностика является самостоятельной службой, требующей объединения в единую компьютерную сеть с целью обработки, хранения и архивации получаемых данных на основе компьютерных рабочих мест специалистов и подключения телемедицинских технологий. Национальные реформы в области здравоохранения РК одним из направлений предусматривают предоставление высокотехнологичных видов помощи, которые дают максимальный эффект в выявлении и лечении людей, страдающих болезнями, наносящими наибольший ущерб общественному здоровью и национальной экономике. Среди таких заболеваний особое место занимают болезни сердечно-сосудистой, нервной и дыхательной систем, выявление которых осуществляется специалистами функциональной диагностики.

Цель дисциплины: приобретение слушателями новых теоретических знаний и совершенствование профессиональных умений и навыков, необходимых для проведения квалифицированной функциональной диагностики больному независимо от его возраста и пола при наиболее часто распространенных состояниях в соответствии с современными принципами доказательной медицины.

Задачи дисциплины:

- закрепить теоретические основы и практические навыки по функциональной диагностике наиболее распространенных состояний в кардиологии, пульмонологии, неврологии у детей и взрослых;
- научить соблюдать требования врачебной этики и деонтологии при проведении лечебно-диагностических мероприятий;
- научить принимать профессиональные решения на основе принципов доказательной медицины;
- привить соответствующие коммуникативные навыки при общении с больными, взаимодействии с коллегами;
- научить применять принципы менеджмента в организации своей работы;

7 Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі

Орыс тіліндегі

негізгі:

1. Новые методы электрокардиографии / под ред. С.В. Грачева, Г.Г. Иванова, А.Л. Сыркина. – М.: Техносфера, 2007. – 550 с.
2. Какорина Е.П. Развитие функциональной диагностики в рамках реализации приоритетного национального проекта в сфере здравоохранения / сборник «Технологии функциональной диагностики в современной клинической практике» / материалы 8 всероссийской научно-практической конференции по функциональной диагностике 17-18 апреля 2007. – С. 3
3. Ткаченко С.Б., Берестень Н.Ф., Федорова С.И., Пронина В.П., Барвинченко Л.И. Современный подход к обучению врача функциональной диагностики: сборник РМАПО. – 2005.
4. Стручков П.В., Абалмасов В.Г. Ультразвуковая диагностика основных заболеваний сердца. – М., 2004.
5. Зубкова В. Ультразвуковая допплерография магистральных артерий головы и конечностей. – М., 2004.
6. Основы техники безопасности и санитарно-противоэпидемического режима в отделении функциональной диагностики. – М., 2005.
7. Спирометрия: учебно-методическое пособие. – М., 2006. – 47 с.
8. Стресс-эхокардиография с чреспищеводной электрической стимулацией предсердий. – М., 2008. – 48 с.
9. Доплеровское ангиосканирование в диагностике сосудистых заболеваний. – М., 2010. – 75 с.
10. Зенков Л.Р. Клиническая электроэнцефалография (с элементами эпилептологии): рук. для врачей. – М.: МЕДпресс-информ, 2004. – 367 с.
11. Кушаковский М.И., Журавлева Н.Б. Атлас электрокардиограмм (аритмии и блокады сердца). – СПб.: Фолиант, 2007.
12. Кубергер М.Б. Руководство по клинической электрокардиографии детского возраста. – Л.: Медицина, 2006.
13. Кушаковский М.С., Журавлева Н.Б. Аритмии и блокады сердца: атлас электрокардиограмм. – Л.: Медицина, 2007.
14. Клиническое руководство по ультразвуковой диагностике. Т. 5 / под ред. В.В. Митькова, В.А. Сандрикова. – М.: Видар, 2006.
15. Орлов В.Н. Руководство по электрокардиографии. – М.: Мед. информационное агентство, 2007.
16. Осколкова М.К., Куприянова О.О. Электрокардиография у детей. – М.: Медицина, 2006.
17. Осколкова М.К. Функциональные методы исследования системы кровообращения у детей. – М.: Медицина, 2008.
18. Макаров Л.М. Холтеровское мониторирование. – М.: Медпрактика, 2008.

қосымша:

1. Белкин А.А. Транскраниальная допплерография в интенсивной терапии: метод. рук. для врачей / А.А. Белкин, А.М. Алашеев, Н. Иношин. – Петропавловск: ИнтелТек, 2006. – 103 с.
2. Ватолин К.В. Ультразвуковая диагностика заболеваний головного мозга у детей. – М.: Видар-М, 2000. – 129 с.
3. Вейн А.М. и др. Вегетативные расстройства: Клиника. Диагностика. Лечение: рук. для врачей / под ред. А.М. Вейна. – М.: МИА, 2003. – 749 с.
4. Гузева В.И. Эпилепсия и неэпилептические пароксизмальные состояния у детей. – М.: МИА, 2007. – 568 с.
5. Зенков Л.Р. Непароксизмальные эпилептические расстройства: рук. для врачей. – М.: МЕДпресс-информ, 2007. – 280 с.
6. Илюхина В.А. Мозг человека в механизмах информационно-управляющих взаимодействий организма и среды обитания (к 20-летию лаборатории физиологии состояний). – СПб.: Изд. Ин-та мозга человека РАМ, 2004. – 326 с.
7. Зыков В.П., Ширеторова Д.Ч., Шадрин В.Н. и др. Методы исследования в детской неврологии: учеб. пособие / под ред. Д.Ч. Зыкова. – М.: Триада-Х, 2004. – 112 с.
8. Методы исследования в неврологии и нейрохирургии: рук. для врачей / сост. Е.И. Гусев и др. – М.: Нолидж, 2000. – 330 с.
9. Старшов А.М. Реография для профессионалов. Методы исследования сосудистой системы / А.М. Старшов, И.В. Смирнов. – М.: Познавательная книга пресс, 2003. – 80 с.
10. Шахнович В.А. Ишемия мозга. Нейросонология. – М.: АСТ, 2002. – 305 с.
11. Зотов Д.Д., Гротова А.В. Современные методы функциональной диагностики в кардиологии: учебное пособие. – СПб, 2006.
12. Иванов Л.Б., Макаров В.А. Лекции по клинической реографии. – М.: Научно-мед. фирма МБН, 2007.
13. Кольцун С.С, Массарыгин В.В. Справочный материал по исследованию внешнего дыхания: учебное пособие. – М.: МОНИКИ, 2007.
14. Клиническая допплерография окклюзирующих поражений артерий мозга и конечностей. – М.: Изд-во НЦССХ им. Бакулева, 2007.
15. Кудряшев В.Э., Иванов СВ., Белецкий Ю.В. Количественная оценка нарушений кровообращения (пробы с физ. нагрузкой). – М.: Медицина, 2005.
16. Макаров В.А., Иванов Л.Б., Сахно Ю.Ф. Реовазография. – М.: РМАПО, 2007.
17. Медведев М.М. Холтеровское мониторирование в определении лечебной тактики при нарушениях ритма сердца (лекция). – СПб.: АОЗТ Инкарт, 2006.
18. Ольбинская Л.И., Ханаев Б.А. Суточное мониторирование артериального давления в диагностике и лечении артериальных гипертензий: рук-во для врачей. – М.: ММА им. И.М. Сеченова, 2007.
19. Реоэнцефалография. Методы исследования в неврологии и нейрохирургии: рук-во для врачей. – М., 2009. – С. 138-145.
20. Рябыкина Г.В., Соболев А.В. Вариабельность ритма сердца. – М., 2008.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	70
2. Распределение часов дисциплины	74
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки	75
4. Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации.	123
5. Методы обучения и преподавания	124
6. Клиническая база	124
7. Список рекомендуемой литературы.	125

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с стандартом дополнительного образования 2009 г. по специальности «Функциональная диагностика».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

21. Тихоненко В.М. Формирование клинического заключения по данным холтеровского мониторирования. – СПб.: АОЗТ Инкарт, 2008.
22. Ультразвуковые методы исследования магистральных артерий шеи и Виллизиева круга. Методы исследования в неврологии и нейрохирургии: рук-во для врачей. – М., 2007. – С. 146-209.
23. Функциональная диагностика в кардиологии: в 2 т. / под ред. Л.А. Бокерия, Е.З. Голуховой, А.В. Иваницкого. – М.: Изд-во НЦССХ им. А.Н. Бакулева РАМН, 2005.
24. Шиллер Ю. Практическая эхокардиография. – М., 2006.
25. Шиллер Н., Осипов М.А. Клиническая эхокардиография. – М.: Медицина, 2006.

Ескерту:

* - әдебиеттер тізімі жыл сайын жаңартылып отырады.

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

ФУНКЦИОНАЛЬНАЯ ДИАГНОСТИКА

Астана 2010